

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเจียงรุ่ง สิบสองปันนา

Political and Economic Management Model in Ethnic Minority Areas of the PRC:
A Case Study of Jinghong City, Xishuangbanna

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ ต้นตยกุล

ทุนวิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาพัฒนาการของชนชาติไทในสิบสองปันนา และการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม (2) ศึกษารูปแบบการปกครองของเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) แคว้นปกครองตนเองชนชาติไท สิบสองปันนา (3) ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) ในปัจจุบัน งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) รวมทั้งการสังเกตจากการเดินทางไปศึกษาสภาพการณ์จริงของเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) ในปัจจุบัน

การวิจัยพบว่าชนชาติไท/ไตเป็นชนชาติส่วนน้อย อาศัยอยู่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกและด้านใต้ของมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ชนชาติไทในสิบสองปันนาเรียกตนเองว่า “ไทลื้อ” มีภาษา วัฒนธรรม ประเพณี และอัตลักษณ์ร่วมกับชาวอุยกูร์ พัฒนาการของสิบสองปันนานั้นเคยเป็นรัฐอิสระในรูปแบบสมพันธรัฐ ต่อมาอยู่ภายใต้อิทธิพลของจีนและพม่า การแผ่ขยายอิทธิพลของลัทธิอาณานิคมนำไปสู่การสลายตัวของรัฐจารีตและรูปแบบการปกครองในลักษณะ “ปันนา/พันนา” ภายหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนปี ค.ศ. 1949 สิบสองปันนาอยู่ภายใต้การปกครองแบบสังคมนิยม นโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีต่อชนชาติส่วนน้อยนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ แคว้นปกครองตนเอง (autonomous prefecture) ของชนชาติไทสิบสองปันนาก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 มกราคม ปี ค.ศ. 1953 ชนชาติส่วนน้อยมีอำนาจในการปกครองตนเองทางการเมือง ได้แก่การกำหนดบทบัญญัติในการปกครองตนเองของแคว้น ซึ่งบทบัญญัติฉบับปัจจุบันมี 69 ข้อ อำนาจในการปกครองตนเองทางเศรษฐกิจจะต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาและยุทธศาสตร์ของชาติและความจำเป็นของพื้นที่ เช่น การเปิดด้านการค้าชายแดนสามารถดำเนินการได้หากได้รับอนุมัติจากคณะมนตรีแห่งรัฐ

นับตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 เป็นต้นมา ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตกทำให้เมืองเชียงรายได้รับความสำคัญในฐานะเมืองชายแดนที่เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงและประชาคมอาเซียน สำหรับการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 (ค.ศ.2011-2015) เมืองเชียงราย (จังหวัด) เน้นการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาเมืองเชิงนิเวศระดับนานาชาติ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ABSTRACT

This research aimed (1) to study the development of the Dai (ethnic minority group) in Xishuangbanna and their minority status under the socialist regime; (2) to study the local administration form of Xishuangbannan Dai autonomous prefecture; and (3) to study the current socio-economic development of Jinghong city. This study employed qualitative methods and documentary research, in-depth interviews and observation.

The research found that the Dai, one of ethnic minority groups in the PRC, live along the southwest border of Yunnan province. The Dai in Xishuangbanna, the so-called “Tai Luc” have their own language, culture, tradition and identities, which are the same as peoples in the mainland Southeast Asia. Historically, Xishuangbanna used to be an independent state in the form of a loose confederation under the influence of China and Burma. The expansion of imperialism led to the decline of the Xishuangbannan traditional state and the “Banna/Panna” system. After the establishment of the PRC in 1949, Xishuangbanna came under the socialism regime. The PRC’s policy towards ethnic minority groups has brought about the model of autonomous areas in the PRC. As a result, the Dai autonomous prefecture was set up in 23 January 1953. In regard to local administration, the Dai have rights to self-regulation (69 items) and also authority in economic management. However, Xishuangbanna’s socio-economic development plans must follow the national strategic plans as well as the needs of the area. Under the PRC’s regional strategy, Jinghong city has become the gateway to the Greater Mekong Subregion and ASEAN community. Following the 12th National Five Year Plan (2011-2015), Jinghong local government aims to improve people’s quality of life by promoting tourism development and plans to become an international ecological city.

คำนำ

งานวิจัยเรื่องรูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเซียงรุ่ง สิบสองปันนา ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และบูรณาการการเรียนการสอนวิชาการเมืองในจีน (POL3172)

อนึ่ง การเรียกชื่อเมือง “เซียงรุ่ง” ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยยังคงเรียกชื่อดังกล่าวในสำเนียงภาษาไทย โดยไม่ได้เรียกตามชื่อภาษาจีนที่ใช้คำว่า “จิ่งหง” (景洪) จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าการเรียกชื่อเมือง “เซียงรุ่ง” ยังมีการสับสนกับคำว่า “เซียงรุ่ง” ไม่ความหมายของรุ่งกินน้ำ และปรากฏว่ามีการใช้คำว่า “เซียงรุ่ง” ด้วยความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอยู่กันเป็นประจำ ความจริงนั้นคำว่า “เซียงรุ่ง” “เจียงฮ่ง” มีที่มาจากตำนานซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงเมืองในเวลาขำรุ่ง ส่วนการเรียกชื่อแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาของชนชาติไทนั้น จากการทบทวนวรรณกรรมและสำรวจข้อมูลในปัจจุบัน ปรากฏมีการเขียนว่า “สิบสองปันนา” และ “สิบสองพันนา” ทั้งสองแบบ โดยภาษาจีนเพี้ยนเสียงคำไทว่า “ซีซวงปันนา” (西双版纳) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะเรียกว่า “สิบสองปันนา” แต่ในการอ้างอิงเอกสารจากการทบทวนวรรณกรรมหลายจุดมีการใช้คำว่า “สิบสองพันนา” ซึ่งผู้วิจัยยังคงเขียนตามเอกสารเดิมที่อ้างอิงไว้ ทั้งนี้ความหมายของคำว่า “ปันนา/พันนา” นั้นเป็นหน่วยการปกครองของคนไทในอดีต ไม่ได้หมายถึงนาพันผืนแต่ประการใด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และคณาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เอื้อเฟื้อข้อมูลและสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมทั้งผู้ที่ให้การช่วยเหลือในด้านการแปลเอกสารภาษาจีน หากงานวิจัยนี้ยังมีความบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอรับคำติชมไว้ด้วยจิตคารวะ

ศิริลักษณ์ ตันตยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
นโยบายเกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน	4
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย	11
ยุทธศาสตร์และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน.....	20
องค์ความรู้ด้าน “โทศึกษา” ในบริบทของสิบสองปันนา.....	27
สรุปกรอบแนวความคิดในการวิจัย	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	38
หน่วยวิเคราะห์ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

บทที่

4 การอภิปรายผล	41
ข้อมูลทั่วไป.....	42
ความเป็นมาของชนชาติไทในสิบสองปันนา.....	49
พัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของสิบสองปันนา	52
รูปแบบการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนา	64
การพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง).....	69
ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนา.....	83
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	93
ประวัติผู้เขียน.....	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เชียงรุ่ง” ในภาษาจีนเรียกเมือง “จิ่งหง” (景洪市) ระดับการปกครองนั้นมีฐานะเป็น “เมืองระดับอำเภอ” (县级市) ขณะเดียวกันเชียงรุ่งยังเป็นที่ตั้งของรัฐบาลแห่งแคว้นปกครองตนเองของชนชาติไทในสิบสองปันนา (西双版纳傣族自治州) ซึ่งมีชาวไทลื้ออาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก พื้นที่มีอาณาเขตติดกับแขวงหลวงน้ำทา แขวงพงสาลีของประเทศสปป.ลาวและรัฐฉานของสหภาพพม่า กลางตัวเมืองเชียงรุ่งมีแม่น้ำล้านช้าง (แม่น้ำโขง) ไหลผ่าน และมีท่าเรือขนส่งสินค้าจากชายแดนจีนเชื่อมโยงกับประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง ในปัจจุบันมีเส้นทางคมนาคมทางบกสาย R3 เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเหตุนี้ เชียงรุ่งจึงเป็นหนึ่งในเมืองสำคัญที่อยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน แนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือใต้ (North-South economic corridor) ที่เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมจากคุนหมิงถึงสิงคโปร์ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน

ในฐานะเมืองซึ่งเป็นที่ตั้งของรัฐบาลท้องถิ่นของแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาในมณฑลยูนนาน “เชียงรุ่ง” จึงมีความสำคัญและเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการที่สำคัญ รูปแบบการปกครองในเขตพื้นที่ของชนชาติไทซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการนำนโยบายต่อชนกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนไปปฏิบัติ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบายทางเศรษฐกิจภายใต้แนวทางสังคมนิยมของสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับประเด็นโครงสร้างทางการเมืองและสถานภาพความเป็น “เมือง” ภายใต้แนวคิดการพัฒนาและปฏิรูปเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน โครงสร้าง

การปกครองพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยมีการจัดโครงสร้างการปกครองตนเองในระดับภูมิภาคปกครองตนเอง (autonomous region) ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากับมณฑล ภายใต้การปกครองของมณฑลที่มีชนชาติส่วนน้อยอาศัยอยู่หลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น กรณีของมณฑลยูนนาน ในพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยมีการจัดตั้งเป็นแคว้นปกครองตนเอง (autonomous prefecture) ระดับอำเภอปกครองตนเอง (autonomous county) และตำบลของชนชาติตามลำดับ

ฉะนั้น การศึกษานโยบายเกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นตัวกำหนดรูปแบบการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีนในพื้นที่ชนชาติส่วนน้อยนั้น มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน และในกรณีของเมืองเซียงรุ่ง(จิ่งหง) นอกจากจะมีความสำคัญในมิติการปกครองตนเองของชนชาติไทแล้ว ยังมีความสำคัญในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การนำแนวคิดเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมที่มีคุณลักษณะแบบจีน และการสร้างสังคมนิยมแบบพอยู๋พอกิน (เลี้ยวซ้าย) ในทั่วทุกพื้นที่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ตลอดจนการเปิดพื้นที่ชายแดนจีน เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงและประชาคมอาเซียน ในการดำเนินงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิจัยเอกสารภาษาไทย ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ การสัมภาษณ์ รวมทั้งเดินทางไปศึกษาสภาพการณ์จริงของเมืองเซียงรุ่งในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาพัฒนาการของชนชาติไทในสิบสองปันนา และการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม
2. ศึกษารูปแบบการปกครองตนเองของเมืองเซียงรุ่ง (จิ่งหง) แคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา
3. ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเซียงรุ่ง (จิ่งหง) ในปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมส่วนของเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชนชาติส่วนน้อย รูปแบบการปกครองตนเอง การพัฒนาตามแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 (ค.ศ. 2011-2015) ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557

ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ เมืองเซียงรุ่ง (จิ่งหง) แก้วนปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนา ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงพัฒนาการของชนชาติไทในสิบสองปันนา และการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม
2. เพื่อทราบถึงรูปแบบการปกครองตนเองของเมืองเซียงรุ่ง (จิ่งหง) แก้วนปกครองตนเองชนชาติไท สิบสองปันนา
3. เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเซียงรุ่ง(จิ่งหง) ในปัจจุบัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย : กรณีศึกษาเมืองเซียงรุ่ง สิบสองปันนา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยในสาธารณรัฐประชาชนจีน นโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีต่อชนชาติส่วนน้อย ยุทธศาสตร์และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน รวมทั้งทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของสิบสองปันนาและเมืองเซียงรุ่ง จากเอกสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และดุขกัณิพนธ์ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษา โดยลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. นโยบายเกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติ
3. ยุทธศาสตร์และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน
4. องค์ความรู้ด้าน “ไทศึกษา” ในบริบทของสิบสองปันนา
5. สรุปกรอบแนวความคิดในการวิจัย

นโยบายเกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน

วิวัฒนาการนโยบายการปกครองชนชาติส่วนน้อยของจีน

ประเทศจีนเป็นรัฐที่มีหลากหลายชนชาติมาตั้งแต่ยุคโบราณ พัฒนาการสู่ความเป็นรัฐที่มีการรวมศูนย์อำนาจสู่ส่วนกลางนั้น ทำให้มีการปกครอง การสู้รบและการสร้างอิทธิพลเหนือชนชาติที่อาศัยอยู่รายรอบจงหยวน (ที่ไม่ใช่ชนชาติฮั่น) จากบันทึกของจีนในสมัยโบราณบนจารึกกระดูกเต่าได้บอกเล่าเรื่องราวการสู้รบของชาวฮั่นกับพวกอี๋ ในสมัยราชวงศ์ซาง (ศตวรรษที่ 16-11 ก่อนค.ศ.) ในหนังสือ “หลี่จี้” กล่าวถึงชาติ

พันธุ์ชายขอบของจีนครบทั้งสี่ทิศว่า “พวกฮู่ทางตะวันออก พวกหยงทางตะวันตก พวกหมานทางใต้และพวกตี้ทางเหนือ” (中国西南民族研究会编, 1983, pp. 145-146) ในสมัยโบราณการผสมผสานทางชาติพันธุ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสงบชายแดนจีน

นโยบายการผสมกลมกลืนชนชาติในยุคเก่าคือการสู้รบ ปรามให้อยู่ในอำนาจ หรือการยอมเกี้ยวว่องเป็นญาติกัน และในบางยุคสมัยเช่นราชวงศ์มองโกล ชนชาติส่วนน้อยได้เป็นผู้ปกครองและแผ่ขยายอิทธิพล จึงมีนโยบายกีดกันชนต่างเผ่าพันธุ์ ราชสำนักมองโกลมีนโยบายส่งเจ้านายจากส่วนกลางมาปกครองหรือสั่งการให้เจ้านายพื้นถิ่นของชนชาตินั้น ๆ เป็นผู้ปกครอง โดยได้รับการแต่งตั้งจากราชสำนักให้เป็นข้าราชการจีน ต่อมาในสมัยราชวงศ์หมิงก็ยึดตามแบบมองโกล แต่มีการปรับเปลี่ยนระบบการปกครองแบบถู่ซือให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น กล่าวคือมีการตั้งเจ้าเมืองระดับสูงและระดับต่ำดลั่นกันลงมาหลายตำแหน่ง เช่น เจ้าครองนคร เจ้าครองแคว้น สามารถสืบทอดตำแหน่งโดยสายโลหิตและมีตราประจำตำแหน่งจากส่วนกลางเป็นหลักฐานการสืบทอดตำแหน่ง ในสมัยแมนจู (ชนชาติหนี่วเจิน) มีอำนาจและตั้งราชวงศ์ชิง(ค.ศ. 1616-1911) ได้ใช้ระบบการปกครองชนชาติส่วนน้อยตามแบบราชวงศ์หมิง แต่ได้ตั้งหน่วยงานดูแลชนชาติส่วนน้อยเพิ่มขึ้น มีความพยายามในการลดอิทธิพลของมองโกลที่ปกครองแบบร่มธง (盟旗制) อนุญาตให้ชาวฮุยจัดการปกครองแบบประเพณีนิยมที่เรียกว่าปั่วเค่อจื่อ และให้ชนชาติส่วนน้อยทางตะวันตกเฉียงใต้ใช้การปกครองแบบถู่ซือต่อไป ส่วนทิเบตก็จัดการปกครองแบบก่าหลุนจื่อ (中国西南民族研究会编, 1983, pp. 156; พรพรรณ จันทโรนานนท์, 2556, หน้า 129)

ภายหลังการโค่นล้มราชวงศ์ชิงและเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสาธารณรัฐจีน มีการดำเนินนโยบายส่งเสริมรวมชนชาติส่วนน้อยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยรวมชาวแมนจู ชาวมองโกล ชาวฮุย ชาวทิเบตเข้ากับชาวจีน และให้ความสำคัญกับการผสมกลมกลืนให้เป็นหนึ่งเดียวเพื่อการสร้างประเทศ เนื่องจากเกิดเหตุการณ์แบ่งแยกดินแดนของชนชาติส่วนน้อย เช่น ทิเบต มองโกเลีย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมหาอำนาจตะวันตก เจียงไคเช็คจึงใช้ทัศนะ “วงศ์ตระกูล” (patriarchal clan) ในการอธิบายสถานะของชนชาติต่าง ๆ ในจีน คือ ไม่ยอมรับว่ามีชนชาติอื่นนอกจาก “ชนชาติจีน” ชนชาติอื่น

เป็นเพียง “วงศ์ตระกูลต่าง ๆ ของชนชาติจีน” (จูอันกั๋วและคณะ, 1996, หน้า 96) เป็นการปฏิเสธว่ามีชนชาติส่วนน้อยดำรงอยู่ในจีน ทักษะเช่นนี้ยังผลให้นักวิชาการกลุ่มหนึ่งมีแนวคิดไปทางชาตินิยม และเห็นด้วยกับทักษะเก่าที่ว่าชนชาติอื่นกับชนชาติส่วนน้อยในจีนถือเป็นสาขาต่าง ๆ ที่วิวัฒนาการจากต้นกำเนิดเดียวกัน (หวังเจี้ยนหมิน, หน้า 327; ใโป่ ฉุน, 2545, หน้า 64)

เมื่อสงครามจีน-ญี่ปุ่นเกิดขึ้นในปี 1937 สถาบันวิจัยและสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภาคตะวันออกและภาคเหนือต้องย้ายไปอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้สถาบันได้อยู่ใกล้ชิดกับพื้นที่การทำงานภาคสนาม และมีผลงานด้านชาติพันธุ์ศึกษามากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลกลางได้ใช้นโยบายพัฒนาท้องถิ่นกับเขตชนชาติส่วนน้อยในจีนตะวันตกเฉียงใต้โดยแต่งตั้งข้าราชการแทนระบบเจ้าฟ้าดั้งเดิม แต่่นโยบายดังกล่าวยังไม่รวมถึงสิบสองปันนา ไต๋คัง กลุ่มแม่น้ำคง ซึ่งเป็นเขตอาศัยของชนชาติไท ในช่วงเวลานั้นพื้นที่ของชนชาติไทยังคงใช้ระบบข้าราชการ(ข้าหลวง) และระบบเจ้าฟ้าควบคู่กันไป เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานได้มีการพัฒนาในระดับหนึ่ง ในท้องถิ่นการปกครองยังคงรักษาไว้ในรูปแบบเดิม เนื่องจากพื้นที่ชนชาติไทตั้งอยู่ในบริเวณชายแดน และมีระบอบการปกครอง ลัทธิประเพณีของคน นโยบายของรัฐจึงจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นรักษาระบบเจ้าฟ้าไว้ ซึ่งเท่ากับได้รักษาสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติไทไว้ (ใโป่ ฉุน, 2545, หน้า 64-65) อย่างไรก็ตาม การแผ่ขยายอิทธิพลเข้ามาของอังกฤษและฝรั่งเศสทำให้รัฐบาลจีนตระหนักถึงปัญหาชายแดนที่อาจเกิดขึ้น จึงได้เริ่มพัฒนาสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานของยูนนาน ซึ่งครอบคลุมเขตชนชาติไทด้วย เช่น สิบสองปันนา ไต๋คังและกลุ่มแม่น้ำคง และการพัฒนาธุรกิจเป็นผลมาจากการอพยพเข้ามาของชาวฮั่น (ใโป่ ฉุน, 2545, หน้า 66-67)

การดำเนินนโยบายด้านชาติของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในช่วงเวลาแห่งการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนปี ค.ศ. 1949 สภาที่ปรึกษาทางการเมืองของจีนได้จัดทำ “The Common Program” (29 กันยายน 1949) ที่เป็นเหมือนธรรมนูญการปกครองส่วนภูมิภาค กล่าวถึงการปกครองตนเองสำหรับชนชาติส่วนน้อยว่าเป็นนโยบายพื้นฐานของรัฐ (a basic policy) และเป็นส่วนหนึ่งในระบบการเมืองการ

ปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน การนำแผนงานเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติไปสู่การปฏิบัติ เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 1952 และการประกาศใช้รัฐธรรมนูญในปี 1954 ([english.peopledaily.com.cn/whitepaper/1\(3\).html](http://english.peopledaily.com.cn/whitepaper/1(3).html).)

รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นระบุไว้ว่าความเท่าเทียมและความสามัคคีคือพื้นฐานและเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนทุกเชื้อชาติ กล่าวคือทุกชนชาติในสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นมีความเท่าเทียมกัน รัฐต้องปกป้องสิทธิตามกฎหมายและผลประโยชน์ของชนกลุ่มน้อย ต้องรักษาและพัฒนาความสัมพันธ์โดยเท่าเทียม มีความสามัคคีและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การกีดกันและการกดขี่ทางชนชาตินั้นเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ประชาชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายจีนมีเหตุผลสำคัญในการจัดตั้งเขตปกครองตนเองของชนชาติ ประการแรก คือ ประเทศจีนมีประวัติที่ยาวนานในการปกครองเป็นปึกแผ่นแบบรวมอำนาจ ประการที่สองคือ ประเทศจีนมีชนชาติส่วนน้อยอยู่มาก อาศัยรวมกับชาวฮั่นเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งเป็นผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติต่างๆ ต้องอยู่ร่วมกันแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประการที่สาม คือ หลังจากสงครามฝิ่น ในปีค.ศ. 1840 ทุกชนชาติในประเทศจีน ต้องประสบปัญหาร่วมกันจากการคุกคามของลัทธิจักรวรรดินิยมและระบบเจ้าขุนมูลนายจากภายในประเทศ ฉะนั้นจำเป็นต้องช่วยเหลือกันเพื่อปกป้องอิสรภาพและเสรีภาพของตน ชาวฮั่นจะอยู่ไม่ได้ถ้าขาดชนชาติส่วนน้อยเช่นเดียวกันกับชนชาติส่วนน้อยไม่สามารถจะอยู่ได้ถ้าขาดความร่วมมือจากชาวฮั่น ดังนั้นการมีระบบการปกครองของชนชาติส่วนน้อยจึงสอดคล้องกับผลประโยชน์ของชาติและประชาชนอย่างยิ่ง (สำนักข่าวสารคณะรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน, 1999)

ภายหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนปี ค.ศ. 1949 รัฐธรรมนูญของจีนฉบับปี ค.ศ. 1954 ได้มีการกล่าวถึงแนวคิดเรื่องประเทศหลายชนชาติ (多民族国家) เป็นครั้งแรก นอกจากนั้นเรื่องเกี่ยวกับความเจริญของสังคมและการพัฒนาการของประเทศผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีนในยุคนั้นได้ยึดถือแนวคิดทฤษฎีของลัทธิมาร์กซ์-เลนิน (Marxism-Leninism) ที่มีแกนหลักคือ ทุกชนชาติมีความเสมอภาคทัดเทียมกัน สามารถนำทฤษฎีลัทธิมาร์กซ์-เลนินมาปรับใช้ได้กับทุกชนชาติและวิถีชีวิตของแต่ละชนชาติ ดังนั้น เมื่อรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนนำแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาใช้แก้ปัญหาเรื่อง

ชนชาติ นโยบายส่งเสริมให้ชนชาติส่วนน้อยทั้งหลายปกครองและจัดการตัดสินปัญหาเองตามแนวทางการสร้างสังคมนิยม นโยบายการปกครองตนเองภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนนั้นเป็นการจัดการถูกกดขี่ข่มเหงจากระบบศักดินาและอิทธิพลของชาติตะวันตก

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยและการลงพื้นที่สำรวจเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ทำให้ผู้นำประเทศและนักปกครองในระดับต่าง ๆ ของจีนมีความเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับชนชาติส่วนน้อยมากขึ้น ในระยะแรกของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทหารของกองทัพปลดปล่อยประชาชนหรือทหารแดงได้ประกาศให้ทุกคนในพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยเขตต่าง ๆ ทราบว่าการจัดเขตการปกครองตนเองเป็นนโยบายการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยแบบใหม่ที่กำหนดจากรัฐบาลกลางที่สำคัญ คือ การเน้นความเสมอภาคของทุกชนชาติและการมีอิสระในการตัดสินเรื่องการปกครองด้วยผู้คนในกลุ่มชาติพันธุ์ของตน นอกจากนั้นทหารแดงยังช่วยประชาชนของชนชาติต่าง ๆ ตั้งกองทัพชนชาติในพื้นที่ รวมทั้งช่วยฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมของชนชาติ ช่วยเหลือในการจัดการเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และเป็นมิตรกับประชาชน (พรพรรณ จันทโรนานนท์, 2556, หน้า 133)

ภายหลังการปฏิวัติ รัฐบาลจีนได้วิเคราะห์แนวปฏิบัติและผลที่ได้รับของนโยบายชนชาติส่วนน้อย รวมทั้งพิจารณาผลที่ได้รับนั้นว่า การปกครองแบบการจัดตั้งเขตปกครองตนเองนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ เมื่อพบข้อบกพร่องก็นำมาปรับเปลี่ยนแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดีขึ้น ในทัศนะของรัฐบาลจีน การจัดการปกครองของเขตปกครองตนเองมองโกเลียในนับว่าประสบความสำเร็จ แสดงว่าการจัดการปกครองดังกล่าวเป็นแนวทางที่เหมาะสมแล้ว รัฐบาลจึงขยายการปกครองในรูปแบบดังกล่าวในพื้นที่อื่นๆ นอกจากการจัดตั้งเขตชนชาติปกครองตนเอง รัฐบาลยังได้จัดตั้งเขตปกครองตนเองของชนชาติในระดับแคว้น ระดับอำเภอ อีกทั้งมีนโยบายผ่อนปรนให้กับชนชาติส่วนน้อยเป็นพิเศษในหลายประเด็น เช่น การไม่จำกัดจำนวนบุตร และทางรัฐบาลยังได้ทุ่มทุนพัฒนาเขตพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อย นโยบายช่วยเหลือให้ได้มีโอกาสเรียนระดับมหาวิทยาลัย เป็นต้น

สำหรับการรักษาสমบัติทางวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย รัฐบาลจีนได้วางนโยบายในการรักษาสมบัติทางวัฒนธรรมของชนชาติ โดยการรวบรวม เรียบเรียง แปล และตีพิมพ์ รักษาวัตถุโบราณสถานโบราณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สถานที่ที่มีทัศนียภาพสวยงาม ซึ่งเป็นทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของจีน จากข้อมูลปี 1998 รัฐบาลได้รวบรวมหนังสือโบราณของชนชาติส่วนน้อยมากกว่า 120,000 เล่ม มีการเรียบเรียงมากกว่า 110,000 เล่ม และตีพิมพ์มากกว่า 5,000 เล่ม ในทศวรรษที่ 1990 รัฐบาลได้ลงทุนอย่างมหาศาลในการบูรณะรักษา วัตถุโบราณและสถานโบราณ ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น วัดโจนง ซิล่า และกานเคียน ในนครลาซา (เมืองหลวงของทิเบต) ในระหว่างปี 1989 – 1994 รัฐบาลได้ลงทุน 53 ล้านหยวนและทองน้ำหนัก 1,000 กิโลกรัมเพื่อทำนุบำรุงพระราชวังโปตาลาของทิเบต รวมทั้งสร้างพิพิธภัณฑ์และศูนย์วัฒนธรรมเพื่อรวบรวมและเก็บรักษาวัตถุโบราณทางวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อยในที่ต่างๆ ทั่วประเทศ (สำนักข่าวสารคณะรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน, 1999) สถานที่สำคัญในเขตพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยหลายแห่งได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากองค์การยูเนสโก อาทิ พระราชวังโปตาลา เมืองโบราณลี่เจียงของชนชาติน่าซี เป็นต้น

เตียงเลียวผิงผู้นำรุ่นที่ 2 แห่งรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ให้ความสำคัญกับการจัดการปกครองชนชาติส่วนน้อยมาก โดยให้ความเห็นว่าการจะพัฒนาประเทศได้นั้นต้องสามารถแก้ไขปัญหาชนชาติอันเป็นปัญหาหลักในประเทศให้ได้เสียก่อน ต่อมาเจียงเจ๋อหมินผู้นำรุ่นที่ 3 กล่าวถึงเรื่องชนชาติว่าเรื่องชนชาติและศาสนาไม่มีเรื่องใดที่ไม่สำคัญ “ชาวฮั่นไม่สามารถแยกออกจากชนชาติส่วนน้อย ชนชาติส่วนน้อยก็ไม่สามารถแยกออกจากชาวฮั่น ทั้งในระหว่างชนชาติส่วนน้อยด้วยกันเองต่างไม่สามารถแยกจากกันได้” จากความเห็นของผู้นำที่กล่าวข้างต้น สะท้อนว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับชนชาติส่วนน้อยมากเพียงใด แม้ชนชาติส่วนน้อยรวมกันจะมีประชากรเพียง 9% แต่เขตพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยนั้นมากถึง 64% ของพื้นที่ทั้งประเทศ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่รัฐบาลจีนเห็นว่าชนชาติส่วนน้อยมีความสำคัญมาก (พรพรรณ จันทโรนานนท์, 2556, หน้า 134)

กล่าวโดยสรุป เมื่อก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนสำเร็จ เพื่อความมั่นคงและ
เป็นปีกแผ่นของประเทศ ตลอดจนเพื่อความสมดุลของกลุ่มน้อยที่มีอยู่มากมายกระจัด
กระจายอยู่ทั่วไป ประเทศจีนมีนโยบายต่อชนกลุ่มน้อยอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นให้ชน
ชาติส่วนน้อยในประเทศรู้สึกว่าเป็นพลเมืองคนหนึ่งของประเทศจีน นโยบายที่
รัฐบาลจีนปฏิบัติต่อชนชาติส่วนน้อยในประเทศได้แก่*

1. รวมความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์กับชาติพันธุ์จีนให้เป็นหนึ่งเดียว
2. ยึดมั่นความเท่าเทียมของทุกกลุ่มชาติพันธุ์
3. สนับสนุนและพัฒนาความสามัคคีของกลุ่มชาติพันธุ์ในชาติ
4. สนับสนุนให้มีระบบการปกครองตนเองของกลุ่มชาติพันธุ์
5. เร่งพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนชนชาติส่วนน้อยทุกพื้นที่
6. อนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย
7. เน้นการสร้างให้ชนชาติส่วนน้อยมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลจีนต่อชนชาติส่วนน้อยที่ผ่านมาแสดงให้เห็น
ว่า นโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จในระดับดี ประเทศที่มีความแตกต่างหลากหลาย
ชนเผ่า สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี และร่วมกันพัฒนาประเทศได้อย่างสันติสุข ชาติ
พันธุ์ทั้ง 56 กลุ่มของประเทศมีความเสมอภาค สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็น
แรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ที่จะนำประเทศไปสู่การเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีความพัฒนาที่
ยั่งยืน (เมฆม สอดส่องกฤษ, 2556, หน้า4)

* สรุปมาจาก แถลงการณ์ของสำนักงานข่าวสำนักนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน กรุง
ปักกิ่ง เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. 2009 (ภาษาจีน) บันทึกในเว็บไซต์(ภาษาจีน www.people.com.cn)

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีรูปแบบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 – ปัจจุบัน แต่ประเทศจีนนั้นมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ในการปกครองมายาวนานตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 21 และมีพื้นที่อันกว้างใหญ่ไพศาล การปกครองท้องถิ่นของจีนจึงมีรายละเอียดที่แตกต่างไปจากรัฐอื่นๆ ด้วยสำหรับพื้นที่ประมาณ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร การแบ่งเขตการปกครองจีนมีพื้นฐาน 2 ประการควบคู่กันไป พื้นฐานหนึ่งเป็นการแบ่งเขตการปกครองที่สืบทอดจากอดีต อีกพื้นฐานหนึ่งเป็นการแบ่งเขตการปกครองที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อตอบสนองต่ออุดมการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์ พื้นฐานทั้งสองนี้ทำให้การแบ่งเขตการปกครองของจีนออกเป็นหน่วยปกครองซึ่งมีระดับและอำนาจที่แตกต่างกันไป (วรศักดิ์ มหัทธโนบล, 2554, หน้า 266-267)

ตามรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตราที่ 30 ระบุไว้ว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แบ่งเขตการปกครองดังนี้

(1) ทั่วประเทศแบ่งเป็นมณฑล (省) เขตปกครองตนเอง (自治区) มหานครที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง (直辖市)

(2) มณฑล (省) เขตปกครองตนเอง (自治区) แบ่งเป็น แคว้นปกครองตนเอง (自治州) อำเภอ (县) อำเภอปกครองตนเอง (自治县) เมือง (市)

(3) อำเภอ (县) อำเภอปกครองตนเอง (自治县) แบ่งเป็น หมู่บ้าน (乡) หมู่บ้านชนชาติ (民族乡) ตำบล (镇)

มหานครที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลางและเมืองที่ค่อนข้างใหญ่ แบ่งเป็นเขต (区) และอำเภอ (县)

แคว้นปกครองตนเอง (自治州) แบ่งเป็นอำเภอ (县) อำเภอปกครองตนเอง (自治县) และเมือง (市)

เขตปกครองตนเอง แคว้นปกครองตนเอง* อำเภอปกครองตนเอง ล้วนเป็นรูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติทั้งสิ้น

รูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติ

การจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นผลสืบเนื่องจากนโยบายเกี่ยวกับชนชาติของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งมีชนชาติหลายชนชาติอยู่ด้วยกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ รัฐธรรมนูญ (มาตรา 4) ระบุว่า

ชนชาติต่างๆ ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความเสมอภาคเหมือนกันหมด รัฐคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์อันชอบด้วยกฎหมายของชนชาติส่วนน้อยต่างๆ ปกป้องรักษาและพัฒนาความเสมอภาคของชนชาติต่างๆ สมานความสามัคคีเชื่อมความสัมพันธ์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ห้ามถูกเหยียดหยามและกดขี่ชนชาติใดๆ ห้ามทำลายความสามัคคีของชนชาติและสร้างความแตกแยกของชนชาติ รัฐช่วยเหลือชนชาติส่วนน้อยในเขตท้องถิ่นต่างๆ เร่งพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรมตามลักษณะพิเศษและความต้องการของชนชาติส่วนน้อยต่างๆ นั้น

ในท้องถิ่นที่ชนชาติส่วนน้อยอยู่ร่วมกันดำเนินการปกครองตนเอง จัดตั้งองค์กรปกครองตนเองใช้อำนาจปกครองตนเอง ท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่อาจแบ่งแยกได้ ชนชาติต่างๆ มีสิทธิใช้และพัฒนาภาษาและอักษรของตนเองอย่างอิสระ มีอิสระในการรักษาไว้หรือปฏิรูปขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเอง

รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยมีความแตกต่างไปจากรัฐบาลท้องถิ่นทั่วไป ทั้งในด้านการดำเนินงาน โครงสร้างบุคลากร และอำนาจ นับเป็น

* สำหรับคำว่า “โจว” (州) แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “Autonomous Prefecture” มีการแปลเป็นภาษาไทยว่า “แคว้นปกครองตนเอง” หรือ “จังหวัดปกครองตนเอง” ในงานวิจัยนี้เลือกแปลว่า “แคว้นปกครองตนเอง” ด้วยนัยยะของการเป็นหน่วยปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย

ลักษณะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนในระบบโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นของจีน (周平, 2007, หน้า 5) ในปัจจุบัน รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยมีสามประเภท ได้แก่ รัฐบาลที่ปกครองตนเองระดับเขต(自治区) รัฐบาลที่ปกครองตนเองระดับแคว้น/โจว(自治州) รัฐบาลที่ปกครองตนเองระดับอำเภอ(自治县)

การจัดเขตปกครองของชนชาติส่วนน้อยในสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น เป็นนโยบายพื้นฐาน (a basic policy) ของรัฐบาลจีน (ที่สอดคล้องกับสภาวะและเงื่อนไขที่เป็นอยู่จริง) และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของระบบการเมืองของจีน เขตปกครองตนเอง (Regional Autonomous / 自治区) สำหรับชนชาติส่วนน้อยนั้น หมายถึง พื้นที่ซึ่งมีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่หนาแน่น มีการจัดการปกครองรูปแบบเขตการปกครองตนเอง

- 1) พื้นที่ในการปกครองตนเอง จัดตั้งขึ้นในบริเวณที่ชนกลุ่มน้อย 1 ชนชาติอาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณนั้น เช่น Xinjiang Uygur Autonomous Region.
- 2) พื้นที่ในการปกครองตนเอง จัดตั้งขึ้นในบริเวณที่ชนกลุ่มน้อย 2 ชนชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน เช่น the Haixi Mongolian-Tibetan Autonomous Prefectures in Qinghai province.
- 3) พื้นที่ในการปกครองตนเอง จัดตั้งขึ้นในบริเวณที่ชนกลุ่มน้อยหลายชนชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน เช่น the Longsheng Ethnic Minorities Autonomous County in Guangxi Zhuang Autonomous Region.
- 4) พื้นที่ในการปกครองตนเอง จัดตั้งขึ้นสำหรับชนชาติส่วนน้อย ที่อาศัยอยู่ในหลายพื้นที่ เช่น the Ningxia Hui Autonomous Region, the Linxia Hui Autonomous Prefecture in Gansu Province, the Dachang Hui Autonomous County in Hebei Province

ถ้าจำนวนประชากรน้อย จัดรูปแบบการปกครองเป็นตำบลชนชาติ (ethnic townships)

ในปี 1998 สาธารณรัฐประชาชนจีนมี 5 เขตปกครองตนเอง, 30 แคว้นปกครองตนเอง, 120 อำเภอปกครองตนเอง และ 1,256 ตำบลชนชาติ การจัดตั้งเขตปกครองตนเอง

ของชนชาติส่วนน้อย นอกจากจะเป็นเครื่องประกันถึงสิทธิในการปกครองในพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย (home lands) แต่ยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดความเป็นปึกแผ่นของรัฐ

ในทัศนะของโจวผิง (周平) (ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครองของชนกลุ่มน้อยแห่งมหาวิทยาลัยยูนนาน) การปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นก่อนการจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นที่จะปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย และกำหนดอำนาจ หน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย การปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยเป็นนโยบายที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนนำมาแก้ไขปัญหากลุ่มชนชาติภายในประเทศ โดยผ่านขั้นตอนที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ศึกษาวิจัยเพื่อแสวงหาวิธีในการปกครอง ฉะนั้น กระบวนการที่กำหนดนโยบายการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยนั้น จึงเป็นกระบวนการวางแผน ออกแบบ และสร้างระบบการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยขึ้น และระบบดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของระบบการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน

การปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อย มีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำให้ระบบการเมืองแบบดั้งเดิมของชนชาติส่วนน้อยสอดคล้องกับระบบการเมืองของประเทศแบบใหม่
- (2) จัดหากรอบระบบที่มีประสิทธิภาพแก่การจัดรวมการเมืองระหว่างชนชาติต่างๆ ของประเทศที่มีชนชาติหลากหลายให้เป็นระเบียบ
- (3) จัดสถานะทางการเมืองสำหรับการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติต่างๆ ภายในประเทศให้พร้อม
- (4) ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย

พัฒนาการเกี่ยวกับการปกครองตนเองของชนชาติในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในปี 1945 พรรคคอมมิวนิสต์ได้จัดตั้งรัฐบาลที่ปกครองตนเองของชนกลุ่มน้อยที่มองโกเลียใน และรัฐบาลที่ปกครองตนเองของชาวมองโกเลียในกลายเป็นสัญลักษณ์ของการดำเนินนโยบายด้านชนชาติของพรรคคอมมิวนิสต์จีน เมื่อเขตปกครองตนเองของชนชาติได้ตั้งขึ้นทั่วประเทศแล้ว ระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติยังไม่มี ความมั่นคงที่เป็นระบบแห่งชาติ กระทั่งมีการประกาศ

กฎหมายการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อย อย่างไรก็ตามในช่วงการปฏิวัติทางวัฒนธรรม (ค.ศ. 1966-1976) ระบบการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยถูกทำลายเป็นอันมาก ภายหลังการปฏิวัติทางวัฒนธรรม (ค.ศ. 1966-1976) สิ้นสุด รัฐธรรมนูญฉบับปี 1982 ได้กำหนดฐานะทางรัฐธรรมนูญของการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยอีกครั้ง การประกาศของกฎหมายการปกครองตนเองในเขตชนชาติฉบับปี 1984 ทำให้การปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยมีความมั่นคง นอกจากนั้น กฎหมายการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยในปี 2001 กำหนดอย่างเป็นทางการว่าการปกครองตนเองในเขตชนชาติส่วนน้อยนั้นเป็น “ระบบทางการเมืองพื้นฐานแห่งชาติ” (โจวผิง, 2007, หน้า 1-17)

อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย

สำหรับรัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองชนชาติส่วนน้อย อำนาจเป็นปัจจัยพื้นฐานการจัดตั้ง การดำเนินการ การปฏิรูปและการสร้างสรรค์ของรัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองชนชาติส่วนเกี่ยวข้องกับอำนาจ ฉะนั้นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจ (权力问题) จึงเป็นปัญหาพื้นฐาน(สำคัญที่สุด) ของการศึกษารัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองชนชาติส่วนน้อย รวมถึงการกระจายอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติอาทิ การรับมอบอำนาจบริหารจากรัฐบาลกลาง เนื้อหาของการใช้อำนาจ การใช้อำนาจ และการกำกับดูแลการใช้อำนาจ เป็นต้น (โจวผิง, 2007, หน้า 38-44)

เนื่องจากประเทศจีนเป็นประเทศที่มีรูปแบบเป็นรัฐเดี่ยว (单一制的国家) รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยได้จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญและระเบียบกฎหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายของรัฐ ในมุมมองนี้รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยจึงไม่มีอำนาจที่ได้มาจากท้องถิ่นโดยตรง และต่างจากรัฐบาลมลรัฐในประเทศที่เป็นสหพันธรัฐ กล่าวคือ อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยในประเทศจีนนั้นมาจากการมอบหมายของรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างอำนาจทางการเมืองของรัฐ รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยมีฐานะเป็นองค์กรปกครองตนเองที่ใช้อำนาจ

บริหารและดำเนินการตามมติขององค์กรทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุด ในประเทศ
สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น นอกจากจะต้อง
ดำเนินการตัดสินใจและมติของสภาผู้แทนประชาชนแล้ว หลักสำคัญนั้นจะต้อง
ดำเนินงานตามมติของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยก็มีอำนาจ
มากกว่ารัฐบาลท้องถิ่นทั่วไป และจะมีลักษณะเด่นดังนี้ ประการแรก อำนาจของ
รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยนั้นมาจากการมอบอำนาจของ
รัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลกลางนั้นมีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุด ประการที่สอง อำนาจ
ของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยนั้นมีจำกัด รัฐบาลท้องถิ่นที่
ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยมีอำนาจที่ได้รับจากการมอบหมายเท่านั้นมีลักษณะ
เป็นอำนาจเชิงการบริหาร ประการที่สาม อำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเอง
ของชนชาติส่วนน้อยนั้นเป็นอำนาจดำเนินการ

สำหรับอำนาจการปกครองตนเอง รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติ
ส่วนน้อยในฐานะองค์กรที่ปกครองตนเองมีอำนาจในการปกครองตนเอง ซึ่งแบ่ง
ออกเป็นแต่ละด้านดังนี้ (โจวผิง, 2007, หน้า 52-55)

1) อำนาจในการปกครองตนเองทางด้านการเมือง

- องค์กรที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย มีอำนาจในการกำหนด
บทบัญญัติในการปกครองตนเอง และบทบัญญัติเฉพาะด้าน
- ตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น องค์กรปกครองตนเองของชนชาติ
ส่วนน้อย สามารถเลือกใช้นโยบายพิเศษและมาตรการยืดหยุ่นเร่งพัฒนาชนชาติส่วน
น้อยได้ โดยที่ไม่ขัดกับหลักการของรัฐธรรมนูญ
- สำหรับการชี้แนะ คำสั่ง การตัดสินใจจากองค์กรระดับสูงขึ้นไป ถ้าหาก
ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น องค์กรปกครองตนเองของชนชาติส่วน
น้อยสามารถแก้ไข องค์กรระดับสูงอนุญาตให้ปรับแนวทางการปฏิบัติ หรือยกเลิก
- ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ตามบทบัญญัติการปกครองตนเองของชนชาติส่วน

น้อยสามารถใช้ภาษาของท้องถิ่นนั้นได้ ในกรณีที่ใช้หลายภาษาปฏิบัติหน้าที่ในเวลาเดียวกัน สามารถใช้ภาษาและตัวอักษรของชนชาตินั้นได้

- องค์การปกครองตนเอง สามารถใช้มาตรการต่างๆ เพื่ออบรมผู้ปฏิบัติงานที่เป็นชนชาติส่วนน้อย ให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการ ตลอดจนการอบรมแรงงานที่มีฝีมือ สามารถใช้มาตรการพิเศษ กระตุ้นให้ผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้าน เข้าร่วมงานสร้างสรรค์ของท้องถิ่น

- องค์การปกครองตนเอง สามารถจัดตั้งกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมได้ ตามระบบการทหารของประเทศ และความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น

2) อำนาจในการปกครองตนเองทางเศรษฐกิจ

- ตามแผนพัฒนาระดับชาติ และความจำเป็นของท้องถิ่น สามารถกำหนดทิศทางนโยบาย และแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ สามารถจัดการและบริหารงานด้านเศรษฐกิจได้ด้วยตนเอง

- การขึ้นหยัดในแนวทางสังคมนิยม ตามกฎหมายและลักษณะการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น และปรับปรุงความสัมพันธ์การผลิต และโดยกลวิธีทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมนิยมที่มีกลไกตลาด ยึดหลักกรรมสิทธิ์ของรัฐเป็นหลัก กรรมสิทธิ์หลายประเภทที่เป็นเศรษฐกิจ รวมทั้งกระตุ้นให้มีการพัฒนากรรมสิทธิ์ที่ไม่ใช่เป็นของส่วนรวม

- องค์การปกครองตนเอง สามารถกำหนดสิทธิการใช้ป่าไม้ พื้นที่ท้องทุ่ง และห้ามเปลี่ยนไปเป็นที่เพาะปลูก

- องค์การปกครองตนเอง บริหารและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น สามารถใช้ทรัพยากรท้องถิ่นได้ ตามการวางแผนของรัฐบาลกลาง และส่วนของทรัพยากรที่สามารถใช้เองได้ ก็ให้ใช้อย่างเหมาะสม

- องค์การปกครองตนเอง สามารถกำหนดโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ และงบประมาณทรัพยากรท้องถิ่นที่มีเงื่อนไขอื่นๆ

- องค์การปกครองตนเอง สามารถบริหารรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในสังกัด

- องค์การปกครองตนเอง สามารถมีกิจการการค้ากับต่างประเทศ (หากได้รับ

อนุมัติจากคณะมนตรีแห่งรัฐ สามารถเปิดดำเนินการค้าขายแดน และสามารถทำการค้าขายแดนได้

3) อำนาจการปกครองตนเองด้านการเงิน การคลัง และการจัดเก็บภาษี

- องค์การปกครองตนเองมีอำนาจในการบริหารการคลังของท้องถิ่น ตามระบบการคลังของรัฐ องค์การปกครองตนเองมีอิสระในการใช้จ่ายรายได้การคลังที่เป็นของท้องถิ่น ภายใต้ระบบการคลังของประเทศ ท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยได้รับการดูแลจากองค์การการคลังระดับสูงกว่า งบประมาณรายจ่ายของท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย จะมีส่วนหนึ่งที่เป็นงบรายจ่ายที่องค์การปกครองตนเองมีความยืดหยุ่นในการใช้จ่าย เงินสำรองมีสัดส่วนมากกว่าท้องถิ่นทั่วไป องค์การปกครองตนเองสามารถใช้จ่ายเงินที่เหลือจากงบประมาณและรายรับที่ได้เก็บมา
- องค์การปกครองตนเองสามารถกำหนดกฎระเบียบเพิ่มเติมและวิธีการปฏิบัติอย่างแน่ชัดหรือละเอียดสำหรับมาตรฐานการใช้จ่าย จำนวนบุคลากรที่เหมาะสม จำนวนเงินที่เหมาะสม
- องค์การปกครองตนเองสามารถลดหย่อนและยกเว้นภาษีได้เพื่อตอบสนองความต้องการของรายได้การคลังของท้องถิ่น
- องค์การปกครองตนเองของชนชาติสามารถจัดตั้งธนาคารพาณิชย์และสหกรณ์สินเชื่อ(信用社)ของท้องถิ่นตามกฎหมาย เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น

4) อำนาจปกครองตนเองด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม สาธารณสุข

- ตามนโยบายการศึกษาและกฎระเบียบของประเทศ องค์การปกครองตนเองสามารถวางแผนการศึกษาของท้องถิ่น จัดตั้งโรงเรียนชั้นต่างๆ ระบบการศึกษา (คุณลักษณะ เงื่อนไขการเข้าเรียน ระยะเวลาเรียนเป็นต้น) รูปแบบการตั้งโรงเรียน เนื้อหาของการสอน ภาษาที่ใช้ในการเล่าเรียนและวิธีการรับนักเรียน
- องค์การปกครองตนเองมีอิสรภาพในการพัฒนาการศึกษาของชนชาติส่วนน้อย การสอนให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ จัดตั้งโรงเรียนต่างๆ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายและอาชีวศึกษาด้วยรูปแบบ

ต่างๆ อบรมบุคคลที่มีความรู้เฉพาะด้านในชนกลุ่มน้อยตามเงื่อนไขและความต้องการ
การพัฒนาอุดมศึกษา

- องค์การปกครองตนเองมีอิสระด้านวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย เช่น
วรรณคดี ศิลปศาสตร์ ข่าว ธุรกิจการพิมพ์ ธุรกิจกระจายเสียง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ที่มี
รูปแบบและลักษณะของชนชาติส่วนน้อย ขยายการลงทุนที่มีต่อกิจการวัฒนธรรม
ส่งเสริมการสร้างสรรค์สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานด้านวัฒนธรรม แรงจูงใจ
พัฒนากิจการวัฒนธรรมต่างๆ

- องค์การปกครองตนเองมีอิสระในการวางแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี เผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- องค์การปกครองตนเองมีอิสระในการวางแผนพัฒนากิจการการ
รักษาพยาบาลและสุขอนามัย พัฒนาการแพทย์แผนชนชาติหรือการแพทย์สมัยใหม่
ส่งเสริม การป้องกันควบคุมโรคติดต่อ โรคท้องถิ่น พัฒนาอนามัยแม่และเด็ก ปรับปรุง
สภาพสุขภาพอนามัยให้ดีขึ้น(การสร้างสรรค์สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานด้าน
สุขภาพอนามัย)

- องค์การปกครองตนเองมีอิสระในการพัฒนากิจการการกีฬา จัดกิจกรรม
การกีฬาดั้งเดิมของชนชาติ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

- องค์การปกครองตนเองสามารถสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยน
ด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วัฒนธรรม ศิลปศาสตร์ สาธารณสุข การกีฬา
กับพื้นที่ต่างๆให้กว้างขึ้น

5) อำนาจปกครองตนเองด้านประชากรและการรักษาสังแวดล้อม

- องค์การปกครองตนเองสามารถกำหนดวิธีการควบคุมดูแลการเคลื่อนย้าย
ของประชากร ตามข้อกำหนดของกฎหมาย

- องค์การปกครองตนเองสามารถกำหนดวิธีการดำเนินนโยบายวางแผน
ครอบครัวตามสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นนั้นและข้อกำหนดของกฎหมาย(ไม่
เข้มงวดกับนโยบายลูกคนเดียวของประเทศจีน)

- องค์การปกครองตนเองสามารถอนุรักษ์และปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม

ความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมทางนิเวศ ป้องกันมลพิษและสาธารณสุข รวมทั้งสามารถพัฒนาประชากร ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน (โจวผิง, 2007, หน้า 52-55)

ยุทธศาสตร์และการพัฒนาพื้นที่ชายแดน

การกำหนด “ยุทธศาสตร์การสร้างชาติ” เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างสังคมนิยมของจีนให้ทันสมัย ในปี ค.ศ. 1979 เด็งเสี่ยวผิงได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างสังคมจีนให้บรรลุเป้าหมายสังคมที่ประชาชนอยู่ดีกินดีไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 : ค.ศ. 1980-1990 ผลผลิตมวลรวมของประชาชาติใน ค.ศ. 1990 จะต้องเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของผลผลิตมวลรวมของประชาชาติในปี ค.ศ. 1980 เพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมที่ประชาชนอยู่ดีกินดี

ขั้นตอนที่ 2 : ค.ศ. 1991-2000 ผลผลิตมวลรวมของประชาชาติในสิ้นศตวรรษที่ 20 จะต้องเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของผลผลิตมวลรวมของประชาชาติในปี ค.ศ. 1990 เพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมที่ประชาชนพออยู่พอกินไม่ขัดสน

ขั้นตอนที่ 3 : ค.ศ. 2001-2010 รายได้เฉลี่ยของประชากรจีนอยู่ในระดับเดียวกับรายได้ของประชากรในประเทศที่พัฒนาถึงระดับกลางแล้ว (เฉลี่ย 2,000 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี) เป็นสังคมที่ประชาชนอยู่ดีกินดีและบรรลุสังคมนิยมที่ทันสมัย (http://www.chineselawclinic.moc.gov.cn/info/info_detail.php?idcont=3&idcontsub=317)

แนวคิดในการพัฒนาเมืองชายแดนของจีนเป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายการเปิดปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศ เริ่มจากการเปิดพื้นที่จากชายทะเลสู่ชายแดน จากชายแดนสู่ชายแม่น้ำ จากภาคตะวันออกสู่ภาคกลาง จากภาคกลางสู่ภาคตะวันตก เป็นขั้นตอนอย่างมีระบบและรูปแบบที่ชัดเจน ดังนี้

ค.ศ. 1980 เปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ 4 เขต

ค.ศ. 1982 เปิดเมืองท่าชายฝั่งทะเล 14 เมือง

ค.ศ. 1984 เปิดเขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ 3 แห่ง ได้แก่ ฉางเจียง จูเจียง และ

เหมิงหนานเซียจางเฉียน

ค.ศ. 1985 เริ่มจัดตั้งนิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี และทยอยจัดตั้ง
ครบทุกมณฑลทั่วประเทศ

ค.ศ. 1986 เปิดแหลมซานตง และ แหลมเหลียวหนิง

ค.ศ. 1988 เปิดเพิ่มเขตเศรษฐกิจพิเศษไห่หนาน

ค.ศ. 1990 เปิดเขตเศรษฐกิจใหม่ ผู่ตง

ค.ศ. 1991 เปิดเขตเศรษฐกิจจำเพาะฮ่องกง

ค.ศ. 1992 เปิดเมืองชายแดน 13 เมือง

เปิดเมืองชายแม่น้ำฉางเจียง 5 เมือง

เปิดเมืองหลวงของมณฑลชายแดน 4 เมือง

เปิดเมืองหลวงของมณฑลภายในแผ่นดินใหญ่อีก 11 เมือง

ค.ศ. 1995 ประกาศนโยบายพัฒนาพื้นที่ภาคกลาง

ค.ศ. 1998 ประกาศนโยบายบุกเบิกพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก

ค.ศ. 2001 จีนเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก

ในปี ค.ศ. 2000 จีนได้สำรวจพบว่า สังคมจีนยังไม่บรรลุยุทธศาสตร์ขั้นตอนที่ 2 ประชากรส่วนใหญ่ในชนบทยังไม่อยู่ในสภาพพออยู่พอกิน ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ขยายยุทธศาสตร์ขั้นตอนที่สองออกไปอีก 10 ปี โดยตั้งเป้าไว้ว่า ในปี ค.ศ. 2010 สังคมจีนจะต้องบรรลุเป้าหมาย “สังคมที่ประชาชนพออยู่พอกินอย่างทั่วถึง” การพัฒนาเศรษฐกิจของจีนจึงให้ความสำคัญกับภาคชนบท โดยจีนถือว่า หากภาคชนบทไม่มั่นคง ประเทศชาติก็ไม่อาจมั่นคงได้ หากเกษตรกรมีชีวิตที่ลำเค็ญ สังคมก็ไม่อาจที่จะมั่นคงได้ หากภาคเกษตรกรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย เศรษฐกิจประเทศชาติก็ไม่อาจที่จะก้าวสู่ยุคทันสมัยได้ ปัญหา “สามเกษตร” (เกษตรกรรม เกษตรกร และชุมชนเกษตร) จึงเป็นวาระแห่งชาติที่จีนจะพัฒนาไปสู่ “สังคมที่ประชาชนพออยู่พอกินอย่างทั่วถึง”

การประชุมสมัชชาผู้แทนพรรคฯ สมัยที่ 16 (ค.ศ. 2002) ได้กล่าวถึงเป้าหมายการบรรลุสังคมที่ประชาชนพออยู่พอกินอย่างทั่วถึงว่า นโยบายบุกเบิกพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตกเป็นสถานการณ์ใหญ่ที่เกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ สัมพันธ์กับความมั่นคงทาง

ชายแดนและความสามัคคีของชนในชาติ เดือนสิงหาคม ค.ศ. 2003 ที่ประชุมผู้นำพรรคฯ ได้มีมติให้ฟื้นฟูฐานที่มั่นอุตสาหกรรมทางภาคอีสานไปพร้อมๆกับการบุกเบิกพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ เกิดความสมดุลและเป็นไปอย่างบูรณาการ ในการสร้างสรรค์สังคมที่ประชาชนพอยู่พอกินอย่างทั่วถึงนั้น จีนได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ว่าจะต้องเดินแนวทางอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ยืนหยัดแนวทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการศึกษาสร้างชาติ ยืนหยัดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจแก่ชนบทอย่างทั่วถึง

(<http://www.chineselawclinic.moc.go.th>)

การดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ค.ศ. 2011-2015)

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเศจีน ได้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นับแต่มีการสถาปนาประเทศจีนเป็นต้นมา ในการสร้างรัฐสังคมนิยมของจีนนั้น มีการพัฒนาเศรษฐกิจสองแนวทาง คือ แนวทางเศรษฐกิจวางแผน กับ แนวทางเศรษฐกิจการตลาด ในช่วงสังคมนิยมเศรษฐกิจวางแผน มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

- 1) แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 1 (ค.ศ.1953-1957)
- 2) แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 2 (ค.ศ.1958-1962)
- 3) แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 3 (ค.ศ.1966-1970)
- 4) แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 4 (ค.ศ.1971-1975)
- 5) แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 5 (ค.ศ.1976-1980)

หลังจากการปฏิวัติวัฒนธรรมแล้ว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เดินแนวทางสังคมนิยมเศรษฐกิจการตลาด ซึ่งมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาตินับถึงปัจจุบัน มี 7 ฉบับ คือ

แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 6 (ค.ศ.1981-1985) และ แผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 7 (ค.ศ. 1986-1990) (ขั้นตอนที่ 1 เป็นแผนพัฒนาที่มีเป้าหมายระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ “อยู่อุ่นกินอิ่ม”)

แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 8 (ค.ศ.1991-1995) และ แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 9 (ค.ศ. 1996-2000) (ขั้นตอนที่ 2 เป็นแผนพัฒนาที่มีเป้าหมายยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ “พออยู่พอกิน”

แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 10 (ค.ศ.2001-2005) และ แผนพัฒนาฯ 5 ปี ฉบับที่ 11 (ค.ศ. 2006-2010) (ขั้นตอนที่ 3 เป็นแผนพัฒนาที่มีเป้าหมายยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ “พออยู่พอกินอย่างทั่วถึง”)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (5 ปี) (ค.ศ. 2011-2015)

แผนพัฒนาฯ ฉบับปัจจุบันของจีนนี้มีความยาวประมาณ 60,000 ตัวอักษรจีน โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน (Chinese Communist Party: CCP) เป็นผู้กำหนดแผนฯ และใช้เวลาในการดำเนินการร่างและจัดทำแผนฯ ประมาณ 2.6 ปี โดยมี 11 ขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินผลดำเนินการของแผนพัฒนาฯ 11 ระยะกลาง

ขั้นที่ 2 ศึกษาสถานการณ์เบื้องต้น

ขั้นที่ 3 เกิดแนวคิดพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 ขอร่างข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ขั้นที่ 5 คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนเห็นชอบข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 6 ร่างแผนฯ 12

ขั้นที่ 7 ประชาพิจารณ์โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 8 รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากบุคคลจากวงการต่าง ๆ

ขั้นที่ 9 สมัชชาประชาชน (NPC) ของจีนพิจารณาและเห็นชอบแผนฯ ฉบับร่าง

ขั้นที่ 10 ประกาศแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อย่างเป็นทางการ (15 มีนาคม 2011)

ขั้นที่ 11 วางแผนการปฏิบัติ และนำไปปฏิบัติโดยรัฐบาลจีน

ทั้งนี้ แนวความคิดในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับ 12 ของจีนได้เน้นใน 2

ประเด็น คือ (1) การเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประเทศแข็งแกร่ง ประชาชนร่ำรวย (2) การปฏิรูป เพื่อให้มีประชาชนมีหลักประกัน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

จีน (อักษรศรี พานิชสาส์น, ถอดรหัสแผนพัฒนาฯ จีนฉบับ 12, หน้า 5) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ยึดถือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเชิงยุทธศาสตร์ของเศรษฐกิจเป็นทิศทางของการเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ
- ยึดถือความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นเสาหลักของการเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ
- ยึดถือการสร้างหลักประกันและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทางของการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ
- ยึดถือการสร้างสังคมแบบประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นภารกิจสำคัญของการเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ
- ยึดถือการเปิดประเทศ ปฏิรูปเป็นแรงขับเคลื่อนของการเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการพัฒนาเศรษฐกิจ (วิบูลย์ ตั้งภักดีภรณ์, 2554, หน้า 235-238)

ในภาพรวม ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 คือ แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต สำหรับสาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ของจีน ซึ่งแบ่งเป็น 16 หมวด (62 บท) ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ปรับเปลี่ยนวิธีใหม่ สร้างโฉมหน้าใหม่ที่มีการพัฒนาตามหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หมวดที่ 2 การเกษตรเข้มแข็ง เกษตรกรได้ประโยชน์ เร่งสร้างสรรค์ชนบทใหม่ในสังคมนิยม

หมวดที่ 3 เปลี่ยนรูปแบบใหม่ ยกระดับเพิ่มศักยภาพของการแข่งขันของวิสาหกิจ

หมวดที่ 4 สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาภาคบริการ

หมวดที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุลระหว่างภูมิภาคและส่งเสริมการพัฒนาของความเป็นเมืองอย่างแข็งแกร่ง

หมวดที่ 6 พัฒนาแบบสีเขียว สร้างสรรค์สังคมแบบประหยัดพลังงาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หมวดที่ 7 นวัตกรรมขับเคลื่อนการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยวิทยาศาสตร์ การศึกษาทำให้ชาติเจริญและยุทธศาสตร์ว่าด้วยบุคลากรทำให้ชาติเจริญ

หมวดที่ 8 ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สร้างระบบบริการสาธารณะที่สมบูรณ์แบบ

หมวดที่ 9 เสริมสร้างและสร้างสรรค์ระบบบริหารสังคม

หมวดที่ 10 สืบสาน สร้างสรรค์และผลักดันการพัฒนาวัฒนธรรมให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

หมวดที่ 11 ปฏิรูป พิชิตอุปสรรค สร้างระบบเศรษฐกิจกลไกการตลาดแบบสังคมนิยมให้สมบูรณ์แบบ

หมวดที่ 13 พัฒนาประชาธิปไตย ผลักดันการสร้างสรรค์อารยธรรมทางการเมือง ในระบอบสังคมนิยม

หมวดที่ 14 ขยายความร่วมมือ ร่วมกันสร้าง “ครอบครัวของชนชาติจีน” ด้วยกัน

หมวดที่ 15 ทหาร ประชาชนกลมกลืน เสริมสร้างการป้องกันประเทศและกองทัพ ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น

หมวดที่ 16 ปฏิบัติอย่างเข้มแข็งเพื่อบรรลุเป้าหมายอันยิ่งใหญ่ (อักษรศรี พาณิช สาสัน, ถอดรหัสแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, หน้า 5-10)

กล่าวได้ว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เน้นการเติบโตของรายได้ประชาชาติ โดยเน้นให้มีการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายรายได้ประชาชาติ พร้อมกับจัดวางนโยบายที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นมีการกำหนดให้ดำเนินการ และขยายกลุ่มโครงการขนาดใหญ่ของรัฐที่มีโครงสร้างพื้นฐานเป็นองค์ประกอบหลัก รวมทั้งการสร้างระบบประกันสังคมพื้นฐาน รวมถึงการใช้มาตรการทางนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความมั่งคั่งของประชาชน ปรับเปลี่ยนนโยบายจาก “ชาติเข้มแข็ง ประชาชนมั่งคั่ง” เป็น “ประชาชนมั่งคั่ง ชาติเข้มแข็ง” ซึ่งผ่านกระบวนการที่ยากลำบาก โดยไม่อาจคาดหวังให้บรรลุเป้าหมายได้ในทันทีทันใด การเน้นนโยบายด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิตอาจเป็นจุดหักเหของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเจริญเติบโตและการพัฒนา

สำหรับการพัฒนาเมืองซึ่งปรากฏอยู่ในหมวดที่ 5 มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างสมดุลระหว่างภูมิภาคและส่งเสริมการพัฒนาของความเป็นเมืองให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ คือ การดำเนินยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาภูมิภาค การพัฒนาตามลักษณะพิเศษของแต่ละพื้นที่ การบรรลุสู่ความเป็นเมืองของชนบทที่มีเอกลักษณ์ของประเทศจีน โดยกำหนดแผนการพัฒนาเมืองอย่างเป็นวิทยาศาสตร์และการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเมืองให้เป็นไปตามแนวนโยบายที่กำหนด

สาระสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งอยู่ในหมวดที่ 8 ได้แก่ การสร้างระบบบริการสาธารณะพื้นฐานที่สมบูรณ์แบบ ปรับการจัดวางระเบียบเกี่ยวกับการจัดหางาน การแบ่งปันรายได้ หลักประกันทางสังคม การรักษาพยาบาลและสุขอนามัย หลักประกันด้านที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ในดีขึ้น ผลักดันให้เกิดความเท่าเทียมกันในภาคการบริการสาธารณะพื้นฐาน เพื่อให้ดอกผลของการพัฒนาตกแก่ประชาชนทั้งหมดอย่างแท้จริง (วิบูลย์ ตั้งกิตติภรณ์, 2554, หน้า 240-248)

การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก

ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 เมื่อรัฐบาลจีนกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน และเป็นนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของเขตชนชาติส่วนน้อย และการแก้ไขปัญหาของชนชาติ เพื่อส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์อีกด้วย การดำเนินการพัฒนาภาคตะวันตก เป็นความต้องการที่จำเป็นของสังคมนิยมและการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ในระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ นโยบายการเปิดประเทศนับตั้งแต่ปี 1979 สร้างความเจริญให้พื้นที่ฝั่งตะวันออกและเมืองท่าทั้งหลาย แต่พื้นที่ภาคตะวันตกมีความยากจนและล้าหลัง ขาดโอกาสในการจ้างงาน ระดับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต่ำกว่าระดับเฉลี่ย อายุขัยเฉลี่ยก็ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของชาติ

การพัฒนาภาคตะวันตกเป็นการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของผู้นำจีน ในปี 1988 นั้น ได้สังเกตเห็นแนวโน้มว่าพื้นที่ชายฝั่งทะเลและพื้นที่ภายในกับภาคตะวันออกและภาคตะวันตกจะต้องได้รับความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน การดำเนินการพัฒนาภาคตะวันออกจะเอื้อต่อการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภาคตะวันตก ซึ่งมีทรัพยากรทางธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำ ก๊าซธรรมชาติและถ่านหินเป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยว ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นทรัพยากรที่สำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว ข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ ภาคตะวันตกที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านทางบก จากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น การพัฒนาภาคตะวันออกจะเอื้อต่อการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและสร้างโอกาสการจ้างงานมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ก่อสร้างถนน รถไฟ และพัฒนาการสื่อสารรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ (罗树杰 และ 徐杰舜, 2012, หน้า 207)

องค์ความรู้ด้าน “ไทศึกษา” ในบริบทของสิบสองปันนา

สำหรับวงวิชาการจีน การศึกษาเกี่ยวกับชนชาติไทเริ่มต้นตั้งแต่ทศวรรษ 1930 ศาสตราจารย์หวงฮู่คุนแห่งสถาบันชนชาติส่วนน้อยยูหนาน ได้ให้คำนิยามเป้าหมายของ “ไทศึกษาว่า “ไท” หรือ “วัฒนธรรมไท” เป็นคำนิยามอันเกิดจากการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ กลุ่มชนไทไม่ว่าเรียกตนเองหรือถูกเรียกด้วยชื่อใดก็ตามก็ถือว่ามีต้นตระกูลเดียวกัน มีลักษณะทางภาษาและวัฒนธรรมแบบเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่อยู่กระจัดกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ ต่างสัญชาติ ต่างสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม แต่ยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ สรีระ ภาษาและวัฒนธรรม ในเอกสารจีนสมัยโบราณ ได้บันทึกถึงชนเผ่าเยว่ จาน ฟันทอง ไป๋ อี้ สยาม ลาว เป็นต้น อาศัยอยู่ตามภาคตะวันออกเฉียงใต้ของเอเชียและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอนุทวีป กลุ่มชนเหล่านี้ล้วนเป็นตระกูลชาติไท เป็นเป้าหมายของไทศึกษา (หวงฮู่คุน, 1992, หน้า 129-130; ไม้ ลุน, 2545, หน้า 34-35) โดยทั่วไป การศึกษาเกี่ยวกับชาวไทในประเทศจีน มักจะถูกมองว่าเป็นองค์ประกอบของการศึกษาชนชาติส่วนน้อยทั่วทั้งประเทศ ซึ่งสร้างอยู่บนพื้นฐานการวิจัยทางประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และชาติพันธุ์วิทยาหรือมานุษยวิทยาเชิงวัฒนธรรม

ในวงวิชาการจีน กลุ่มคนที่เรียกว่าเป็นไท่นั้น ถ้าแยกตามภาษาจะหมายถึงชาวไทที่อยู่ในสาขาจ้วง-ไต ตระกูลจ้วง-ต้ง มี 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกัน ได้แก่ ไทลื้อที่สิบสองปันนา ไทเหนือที่ได้คง ไทพ่องที่กึ่งม้า ล้านช้าง และเมืองมว และไทหย่าที่จินผิง (คณะบรรณาธิการสารานุกรมจีนไห่, 1996, หน้า 292; ไป่ จุน, 2545, หน้า 35)

การที่ไทศึกษาอุบัติขึ้นในจีนค่อนข้างจะล่าช้า เป็นเพราะการคมนาคมเป็นอุปสรรคหลักในการเข้าสู่พื้นที่สิบสองปันนาและเขตอื่นๆ ซึ่งเป็นที่พำนักอาศัยของชาวไท อุปสรรคการคมนาคมดังกล่าวนี้ เป็นสาเหตุที่ทำให้ระบอบสังคมจารีตของสิบสองปันนาได้ดำรงยืนนานมาก ตามบันทึกทางด้านภาษาจีนนั้นจีนรับรู้ถึงชาวไทที่อยู่ในจีนมานานแล้ว แต่จนกระทั่งทศวรรษ 1940 การเข้าสู่เขตชนชาติไทโดยเฉพาะเขตสิบสองปันนา ยังคงเป็นเรื่องที่ยากเย็น

หลี่ฝูอิ ผู้ริเริ่มไทศึกษาของจีนนั้นมีความได้เปรียบสูงด้านพื้นที่การศึกษา หลี่ฝูอิ (1902 -) เกิดที่เมืองฝูเออร์ มณฑลยูนนาน เข้าไปในสิบสองปันนาตั้งแต่ปี 1923 และรับราชการในที่นั่นจนกระทั่งปลายทศวรรษ 1940 เป็นข้าราชการที่มีผลงานการบริหารดีเด่นทั้งทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ระหว่างปี 1942 – 1949 หลี่ฝูอิดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองฮายและเชียงรุ่ง ปี 1933 สำนักพิมพ์ซังอู๋ได้จัดพิมพ์หนังสือเรื่อง *เซอหลี่* ของหลี่ฝูอิ หนังสือเล่มนี้ไม่เพียงแต่เป็นหนังสือเล่มแรกที่เขียนถึงสภาพสังคมไทสิบสองปันนาอย่างรอบด้าน ยังถือเป็นงานบุกเบิกของไทศึกษาในจีนอีกด้วย

แรงบันดาลใจที่ทำให้หลี่ฝูอิได้เรียบเรียงหนังสือเรื่อง *เซอหลี่* ขึ้นก็คือในช่วงทศวรรษ 1920 – 1930 ประเทศจีนยังไม่เข้มแข็งพอ ต้องเผชิญกับสิ่งท้าทายหลายอย่าง การรุกรานของญี่ปุ่น การแผ่ขยายอำนาจของมหาอำนาจตะวันตก หลี่ฝูอิมองเห็นคุณค่าของชนชาติส่วนน้อยที่อาศัยอยู่ในจีนภาคตะวันตกเฉียงใต้ มองเห็นคุณค่าของดินแดนที่พำนักอาศัยของชาวไท และเกรงว่า หากชาวจีนยังคงไม่ทำความเข้าใจกับชนชาติเหล่านี้ หากไม่เปลี่ยนค่านิยมดั้งเดิมบางอย่าง จีนอาจต้องสูญเสียแผ่นดินที่อยู่เขตชายแดนผืนนี้ไปก็ได้ ดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วกับเมืองอูและอูใต้ (ตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส) ในช่วงที่หลี่ฝูอิเรียบเรียงหนังสือนั้นเป็นช่วงที่ลัทธิล่าเมืองขึ้นมีอิทธิพลมากในภูมิภาคเอเชีย ความสนใจและความเข้าใจที่มีต่อภาษาและวัฒนธรรม ทำให้หลี่ฝูอิสามารถศึกษาและวิจัยอย่างลุ่มลึกได้ ทำให้เขาชำนาญภาษาไทลื้อ ได้เป็นบุคคลแรกที่แปลเอกสาร

ภาษาถือเป็นภาษาจีน ได้แก่ หนังสือพื้นเมืองลื้อ ที่พิมพ์เผยแพร่ในปี 1947 บนพื้นฐานงานปริวรรตชั้นนี้ หลี่ฝูอี้ได้เปิดงานการค้นคว้าประวัติพระเจ้าแผ่นดิน เจ้าเมืองสิบสองปันนา และมีผลงานต่อไปเรื่อยๆ หลังจากเดินทางไปอยู่ไต้หวันในปี 1949

ผลงานของ หลี่ฝูอี้ที่เป็นรากฐานเรื่อง *เซอหลี่* แบ่งเป็น 12 บท เขียนถึงประวัติความเป็นมา ภูมิประเทศ ประชากร ผลผลิต การคมนาคม ชนชาติ ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียม ระบอบการปกครอง และภาคผนวก ข้อมูลรายละเอียดส่วนใหญ่เป็นการเปิดเผยครั้งแรกในสังคมจีน ข้อมูลจากหนังสือเรื่อง *เซอหลี่* ของหลี่ฝูอี้นั้นมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลทั้งหมดได้มาจากการสำรวจหรือรวบรวมด้วยตนเอง

สำหรับงานศึกษาของเงินฮั่นเซิง (นักวิชาการจีนฝ่ายซ้าย) การศึกษาระบอบที่ดินสิบสองปันนาของเงินฮั่นเซิง เน้นวิธีการศึกษาแบบลัทธิมาร์กซ์ และดำเนินงานภาคสนาม ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ทฤษฎีวิถีการผลิตแบบเอเชีย ซึ่งมาร์กซ์เคยกล่าวในคำนำของหนังสือเรื่อง *เศรษฐศาสตร์การเมืองวิพากษ์* ว่า โดยทั่วไปแล้ว วิถีการผลิตแบบเอเชีย แบบบรรพกาล แบบศักดินา และแบบทุนนิยมในปัจจุบัน อาจมองว่าเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ในวิวัฒนาการของรูปแบบสังคมเศรษฐกิจ

เงินฮั่นเซิงกล่าวถึงระบอบการปกครองของสิบสองปันนาว่าเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ปกครองหลัก และขุนนางแบ่งออกเป็น 5 ระดับ การแบ่งเขตการบริหารในสิบสองปันนาคำเนินการตามลักษณะภูมิประเทศ ชุมชนกระจายตามที่ราบท่ามกลางหุบเขา โดยมีเนินเขาแบ่งที่ราบผืนใหญ่เป็นที่ราบขนาดเล็ก ที่ราบใหญ่เรียกว่า เมือง ที่ราบเล็กเรียกว่าบ้าน เมือง 1 เมืองประกอบด้วยบ้านหลายบ้าน โดยปันนา (พินนา) ไม่ใช่เขตการบริหารอีกแล้ว มีเมืองเข้ามาแทนที่ เพราะฉะนั้นผู้ปกครองของปันนาอาจเป็นเจ้าเมืองคนเดียวหรือเจ้าเมืองหลายคนก็ได้ องค์กรที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงหอค้าเชียงรุ่งและเมืองต่าง ๆ คล้ายสภาพรักษาทางการเมืองนั้นคือ “หนือสนาม” ในการสำรวจสิบสองปันนาในปี 1940 เงินฮั่นเซิงกล่าวว่าเอกชนไม่ถือครองสิทธิ์ที่ดิน ที่ดินของสิบสองปันนาทั้งหมดแบ่งเป็น 4 ชนิดด้วยกัน ได้แก่ นาบ้าน นาเจ้า นาวัด และนาส่วนตัวคน (ไป๋ จุน, 2545, หน้า 97-99)

ในวงวิชาการไทย ม.ร.ว. รุจยา อาภากร (2535) กล่าวถึงสถานภาพของความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มไทลื้อในปัจจุบันในหนังสือเรื่อง

สิบสองปันนา เสนอไว้ว่าแนวทางการศึกษาในอนาคต ควรเข้าใจสถานการณ์และส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยโดยชาวสื่อ โดยไม่ติดแค้นตาอุดมการณ์มากเกินไป แนวทางสำคัญที่น่าจะยึดถือ คือ แนวทางของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยแยกระหว่างท้องถิ่นเดิมในสิบสองปันนากับท้องถิ่นที่ไหลเข้าไปตั้งรกรากใหม่ในรอบ 200-300 ปี ที่ผ่านมาในการศึกษาพัฒนาการของเมืองเช่น เชียงรุ่ง เมืองแจ้เมืองหลวง เมืองไฮ เมืองผง เมืองนูน และเมืองล้ง น่าจะเน้นในปัญหาของกำเนิดและพัฒนาการที่ต่อเนื่อง โดยอาจมองหาจุดเชื่อมต่อที่สำคัญ คือ การ “สร้างบ้านแปงเมือง” การสร้างสถาบันหลักในสังคม เช่น ระบบครอบครัวและการนับถือผี การสร้างรัฐในระดับต่างๆ โดยดูจากสถาบันการปกครอง กฎหมาย และวิธีการควบคุมทรัพยากรธรรมชาติและกำลังคน การเข้ามาของระบบตลาดและการค้า ความสัมพันธ์กับรัฐอื่น ๆ โดยเฉพาะจีน พม่า และไทย การปรับตัวภายใต้การนำของคอมมิวนิสต์และการเข้ามาของตลาดโลกในสมัยโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันการศึกษาอาจกระทำได้หลายรูปแบบ ในส่วนของชุมชนใหม่ควรต้องศึกษาจากจุดกำเนิดเช่นกัน แต่จุดเปลี่ยนแปลงที่ตามมาควรแตกต่างออกไปขึ้นอยู่กับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นนั้น อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับการธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชุมชนคงต้องมีอยู่บ้าง ตลอดถึงการแบ่งสรรสิทธิต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง คงเป็นประเด็นหลักที่ต้องพิจารณา (ม.ร.ว. รุจยา อาภากร, 2535, หน้า 33)

ไป๋จุ่น (นักวิชาการจีน) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “กระบวนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับไทศึกษาของนักวิชาการจีน ตั้งแต่ทศวรรษ 1930-1990” สาขาภูมิภาคศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลงานของไป๋จุ่นได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือชื่อ **ไทศึกษาในเมืองจีน** โดยได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ข้อค้นพบจากการศึกษาของไป๋จุ่นทำให้ทราบว่าไทศึกษาในจีนระยะแรก ๆ มิใช่ผลงานที่เกิดขึ้นอย่างขาดบริบททางสังคมและการเมือง ไทศึกษาดกเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพราะเป็นชนชาติส่วนน้อยที่จีนต้องดำเนินนโยบายทางการเมืองอย่างรัดกุม ประเด็นไทศึกษาในเมืองจีนอยู่ที่การปกป้องการกล่าวหาด้วยความคิด Pan-Tai-ism ที่ว่าชนชาติไทถูกจีนรุกรานจนต้องอพยพลงได้หลายครั้ง นักวิชาการจีนพยายามพิสูจน์ว่าการแผ่อิทธิพลของจีนมิได้ก่อให้เกิดการอพยพลงได้อย่างขนานใหญ่ของชนชาติไท และอาณาจักรน่านเจ้าก็

มิใช่อาณาจักรของคนไท กระบวนการสร้างองค์ความรู้ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ผลงานไทศึกษาในช่วงบุกเบิกได้เปลี่ยนทัศนะของนักวิชาการจีนจากชาตินิยมหรืออันนิยมเป็นมนุษยนิยม ซึ่งเป็นการเริ่มต้นของไทศึกษาที่เป็นวิชาการ เมื่อจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสังคมนิยมปี ค.ศ. 1949 ในช่วงที่จีนยึดอุดมการณ์ ไทศึกษาก็ตกเป็นเครื่องมือทางการเมือง ทำให้คุณค่าทางวิชาการถูกจำกัด นักวิชาการจีนได้สำรวจสังคมไทเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ได้จัดการจำแนกชนชาติส่วนน้อย เพื่อเป็นการสนับสนุนการเมือง "ไม่ใช่งานวิชาการที่บริสุทธิ์" ภายหลังจากการเปิดประเทศและดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1979 ไทศึกษาเริ่มได้รับการฟื้นฟู ทั้งผลงานเก่าและผลงานใหม่ได้ถูกเผยแพร่ในสังคม โดยเฉพาะในด้านประวัติศาสตร์และระบอบสังคม แต่ทฤษฎียังคงถูกจำกัด ไทศึกษาในจีนได้เปิดกว้างและเป็นอิสระมากขึ้นในทศวรรษที่ 1990 ข้อสำคัญเป้าหมายของการศึกษาเปลี่ยนมาเป็นการศึกษาเชิงวัฒนธรรม และมีการแลกเปลี่ยนกับวงวิชาการไทยและสากล (ไป๋ ฉุน, 2545, หน้า 24-25)

สุภาภักดิ์ จันทวานิช และ วิมาลา ศิริพงษ์ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง **ระบบการเมืองการปกครองของชนชาติไท: การประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่องไทศึกษา** โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประมวลวิเคราะห์ ศึกษา ประเมินและสังเคราะห์ สถานภาพไทศึกษาด้านระบบการเมืองการปกครองสำหรับการพัฒนาชุดโครงการวิจัยในอนาคต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยการประมวลองค์ความรู้ การประเมินสถานภาพองค์ความรู้ และสังเคราะห์ สรุปผล จัดระเบียบองค์ความรู้ใหม่และเสนอโจทย์เพื่อการวิจัยในอนาคต ผลการวิจัยมีการประมวลองค์ความรู้ โดยรวบรวมองค์ความรู้ระบบการเมืองการปกครองเกี่ยวกับชนชาติไท 5 กลุ่ม ได้แก่ ไทอาหม ไทใหญ่ ไทลื้อ ลาวและไทดำ-ไทขาว จากเอกสารที่คัดเลือกแล้วทั้งหมด 40 ชิ้น และได้มีการประเมินสถานภาพของผลงานศึกษาวิจัยที่คัดเลือกทั้ง 40 ชิ้น มีการเปรียบเทียบผลงานระหว่างนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการไทย โดยผู้วิจัยให้ความเห็นว่า นักวิชาการต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตกนับเป็นกลุ่มบุกเบิกเริ่มศึกษาดังแต่ปลายศตวรรษที่ 19 โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองเป็นตัวชี้นำ จำกัดความสนใจอยู่กับเรื่องภูมิศาสตร์ ทรัพยากร กลุ่มอำนาจ ชาติพันธุ์ต่างๆ และปัญหาการเมืองภายใน

นักค้นคว้าเหล่านี้จะลงเก็บข้อมูลและสำรวจในพื้นที่โดยตรง ส่วนนักวิชาการไทยนั้นมีแรงจูงใจทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงความสนใจคนที่เป็นพี่น้องร่วมชาติเดียวกัน นักค้นคว้ารุ่นเก่าจะบันทึกการเดินทาง ส่วนรุ่นต่อมาจะแยกความสนใจเป็นสองแนว แนวแรกศึกษาระบบการเมืองของไทยแต่ละกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน แนวที่สองมุ่งวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของระบบการปกครองของไทยกับระบบการปกครองของรัฐอื่นๆ ส่วนนักวิชาการไทยต้องเพิ่มเริ่มต้นตัวศึกษาค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มของตน โดยการรวบรวมเอกสารพื้นเมืองซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ นักวิชาการทั้งสามกลุ่มสามารถตอบคำถามหลักได้ว่าการเมืองการปกครองไทยมีลักษณะอย่างไร จากงานวิจัยนี้สามารถสรุปผลและจัดองค์ความรู้ใหม่ได้ว่า องค์ความรู้ใหม่ประกอบด้วยเรื่องรูปแบบการปกครอง โครงสร้างระบบบริหาร ชั้นทางสังคม ระบบศักดินา และวิวัฒนาการของรัฐไทย (สุภางค์ จันทวานิช, 2542, หน้า จ)

ในส่วนขององค์ความรู้ที่เกี่ยวกับสิบสองปันนานั้น สุภางค์ จันทวานิช ได้กล่าวถึงเอกสารสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เอกสารชิ้นที่ 1 *ไทยสิบสองปันนา และลื้อ คนไทยในประเทศจีน* โดยบุญช่วย ศรีสวัสดิ์ เป็นหนังสือที่วาดด้วยเรื่องของชาวไทลื้อในแคว้นสิบสองปันนา ในลักษณะงานเขียนเชิงสารคดีที่บันทึกเรื่องราวแง่มุมต่างๆ ของไทลื้อ ซึ่งหนังสือมีด้วยกัน 2 เล่ม หนังสือเล่มแรกคือ *ไทยสิบสองปันนา* ซึ่งกล่าวถึงการเมืองการปกครอง สถานที่และผลผลิตสินค้าสำคัญของปันนาหรือเมืองใหญ่จบลงที่ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ ส่วนเล่มที่ 2 ชื่อ *คนไทยในประเทศจีน* เป็นข้อมูลเรื่องประเพณี พิธีกรรม วรรณกรรม และการละเล่น (สุภางค์ จันทวานิช, 2542, หน้า 45)

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ อดีตส.ส.จังหวัดเชียงราย ผู้เขียนผลงาน *ไทยสิบสองปันนา* ได้อธิบายถึงอาณาเขตสิบสองปันนาว่า ตั้งอยู่ในมณฑลยูนนานตอนใต้ เป็นที่อยู่ของชนชาติไทซึ่งเรียกตนเองว่า “ลื้อ” หรือ “ลื่อ” บางทีก็เรียก “ไต” อยู่ใต้อำเภอซือเหมา หรือเมืองลาฮ่อลงไป (บุญช่วย ศรีสวัสดิ์, 2547, หน้า 15)

“สิบสองปันนา” เป็นชื่อรวมเรียกบริเวณอาณาเขตของเมืองต่างๆ หลายหัวเมือง อันเป็นถิ่นอยู่อาศัยของบรรดาชาวไทลื้อทั้งสองฟากฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งได้แบ่งออกเป็นเมืองใหญ่ 12 หัวเมือง และกล่าวเป็นประโยคคล้องจองกันว่า “5 เมืองวันตก 6 เมืองวันออก” หมายความว่า อันแคว้นสิบสองปันนานั้น มีเมืองใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกแม่น้ำ

โขง 5 เมือง อยู่ทางฝั่งตะวันออกแม่น้ำโขง 6 เมือง รวมเป็น 12 เมือง เมื่อรวมเชียงรุ่งซึ่งเป็นเมืองหลวงเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นสิบสองเมืองพอดี ปัจจุบันนี้แคว้นสิบสองปันนาไม่ได้แบ่งการปกครองออกเป็น 12 หัวเมืองใหญ่อย่างสมัยก่อน นับตั้งแต่รัฐบาลจีนส่งข้าหลวงมาปกครอง ได้แบ่งแยกแคว้นนี้ออกไปเป็นอำเภอถึง 6 อำเภอ คือ เซอหลี่ (เชียงรุ่ง) พู่ไห่ (เมืองสาย) หนานเฉียว (เมืองเจ) เจิ่นเย่ (อี๋) เจียงเฉิง ลัวซุน เรียกแคว้นสิบสองปันนาเป็นภาษาจีนว่า “เซอพู่หนาน” ซึ่งเป็นชื่อย่อของเชียงรุ่ง เมืองสาย เมืองเจ รวมกัน (บุญช่วย ศรีสวัสดิ์, 2547, หน้า 17-19)

งานศึกษาของณัฏฐา เลหาศิรินาถ (2541) เรื่อง *สิบสองปันนา: รัฐจารีต* เป็นหนังสือที่พิมพ์ในโครงการหนังสือชุดประเทศเพื่อนบ้านของไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยร่วมมือกับโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จัดพิมพ์ขึ้นโดยการคัดสรรจากวิทยานิพนธ์เรื่อง “การสลายตัวของรัฐแบบจารีตในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนกลาง : สิบสองปันนา พ.ศ. 2369-2437” จากการศึกษาณัฏฐา เลหาศิรินาถ พบว่าสิบสองปันนาเป็นถิ่นที่อยู่ของชาวไตลื้อ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขงตอนกลาง เป็นรัฐเล็กๆที่เกิดจากการรวมตัวอย่างหลวมๆของ “ปันนา/พันนา” 12 เขต และมีเจ้าแผ่นดินที่สืบเชื้อสายจากพญาเจิงเป็นประมุข สิบสองปันนาเป็นรัฐเล็กอยู่ท่ามกลางรัฐใหญ่ คือ จีนและพม่า แต่มีความสำคัญในแง่มีสินค้าคุณภาพดีคือใบชาและอยู่บนเส้นทางการค้าทางบกจึงต้องดำรงอยู่ในลักษณะ “รัฐสองฝ่ายฟ้า” พึ่งพาอำนาจของจีนและพม่า ในด้านการปกครองสิบสองปันนาแบ่งการปกครองออกเป็น 12 เขต แต่ละเขตเรียกว่า “พันนา” หรือ “ปันนา” และรวมเรียกว่า “สิบสองพันนา/สิบสองปันนา” ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่มีลักษณะเฉพาะของรัฐแบบจารีต

รัฐแบบจารีตของสิบสองปันนา เป็นรัฐที่มีเจ้าแผ่นดินเป็นประมุขแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 เขต ซึ่งมีโครงสร้างทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมแยกออกจากกัน แต่ละปันนารวมตัวกันอย่างหลวมๆ โดยการยอมรับอำนาจของเจ้าแผ่นดินที่สืบเชื้อสายจากพญาเจิง และการยอมรับจากจีนและพม่า ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของรัฐแบบจารีตของสิบสองปันนา กระทั่งในคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อจักรวรรดินิยมตะวันตกขยายอำนาจเข้ามาบริเวณเอเชีย กลุ่มแม่น้ำโขงเป็นเส้นทางหมายปองของจักรวรรดินิยมตะวันตก สิบสองปันนาต้องเผชิญกับปัญหาการเข้าไปแข่งขันแย่งชิงผลประโยชน์ทาง

การค้าและการเมืองระหว่างจีน อังกฤษ และฝรั่งเศส ในสมัยอาณานิคมอังกฤษและฝรั่งเศสเข้ามาแข่งขันการค้าและการเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแข่งขันทางการค้าและการเมืองตามเส้นทางการค้าทางบกเพื่อติดต่อการค้ากับจีนที่ยู่นนาน การแข่งขันการค้าดังกล่าวมีผลกระทบต่อรัฐจารีตของสิบสองปันนา ซึ่งนำไปสู่การสลายตัวของรัฐแบบจารีตของสิบสองปันนา โดยจีนสามารถผนวกสิบสองปันนาเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนจีน (ณัชชา เลาสีรินาถ, 2547, หน้า 21)

ในหนังสือประวัติศาสตร์สิบสองปันนา สรุปไว้ว่าสิบสองปันนาเริ่มก่อตั้งชุมชนการเมืองท้องถิ่นตั้งแต่สมัยโบราณกาล โดยมีการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหมู่บ้านขนาดเล็กที่พัฒนาไปสู่สังคมเมือง ระบบการเมืองของสิบสองปันนาเป็นระบบสมานรัฐ โดยแต่ละปันนามีอำนาจในการปกครองตนเองภายใต้เจ้าแผ่นดินที่เชียงรุ่ง และมีความสัมพันธ์กันเครือญาติ ลักษณะเด่นของระบบการเมืองสิบสองปันนา คือ มีอำนาจท้องถิ่น ร่องรอยของจารีตธรรมเนียมโบราณที่สืบทอดมาจากสังคมบุพกาล เช่น การที่ชุมชนเป็นเจ้าของที่ดิน และภาระหน้าที่ตลอดจนสิทธิของสมาชิกในชุมชน แม้ต่อมาสังคมไทลื้อจะได้พัฒนาเข้าสู่ระบบศักดินาไท ซึ่งเจ้าแผ่นดินมีอำนาจเหนือ “ดินน้ำ” ก็ตาม หมู่บ้านยังมีอำนาจในการจัดการทรัพยากรของตน สภาพภูมิศาสตร์และนิเวศวิทยามีส่วนสำคัญในการกำหนดให้รูปแบบการปกครองของสิบสองปันนาเป็นแบบสมานรัฐ ทำให้ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบพึ่งพาตนเอง มีการค้าขายในระดับที่สนองความพอเพียงของท้องถิ่น และการค้าขายที่เน้นการสะสมทุนนั้นเป็นคนต่างชาติ สังคมไทลื้อถูกรอบงำโดยคติความเชื่อผีและพุทธศาสนาโดยตลอด เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและธรรมเนียมปฏิบัติของไทลื้อ

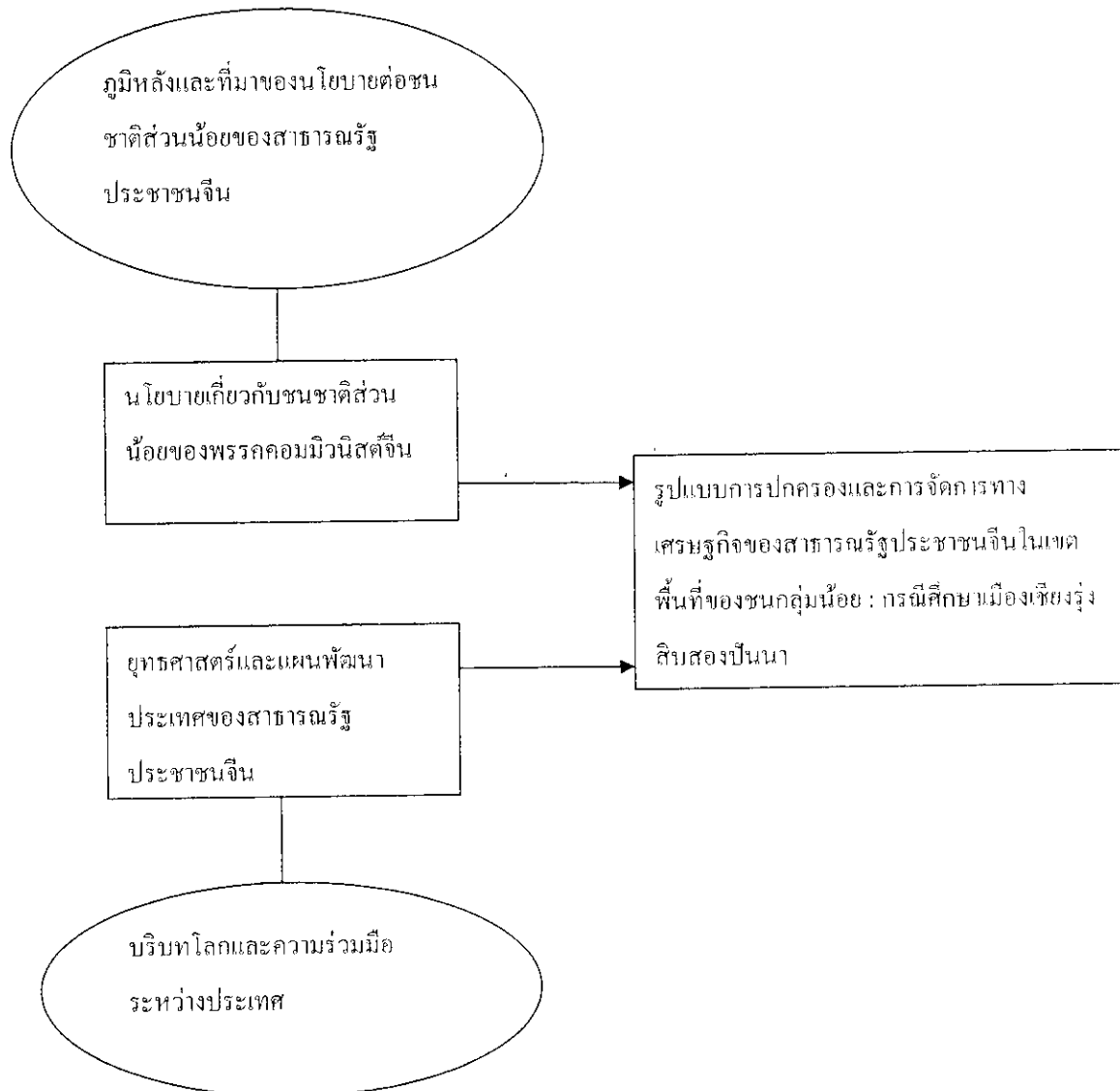
จีนและพม่าเป็นชาติมหาอำนาจสำคัญที่ทำให้สิบสองปันนาต้องตกอยู่ในฐานะเมืองสองฝั่งฟ้า ขอบเป็นเมืองขึ้นของทั้งสอง ถือว่า “ส่อเป็นพ่อ ม่านเป็นแม่” สภาพที่ตั้งอยู่ห่างไกลทำให้วัฒนธรรมของทั้งสอง ไม่ได้เข้ามาครอบงำสิบสองปันนามากนัก แต่เมื่อลัทธิจักรวรรดินิยมเข้าสู่เอเชีย ก็ทำให้สิบสองปันนาถูกแบ่งเป็นหลายส่วน ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้อำนาจของจีน บางส่วนอยู่ในพม่าของอังกฤษ และบางส่วนถูกรวมเข้ากับลาวของฝรั่งเศส คริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นยุคสมัยที่สำคัญสำหรับสิบสองปันนา ความขัดแย้งอย่างรุนแรงและการแย่งชิงอำนาจของเจ้านาย ทำให้การเมืองภายในสิบสองปันนา

ปั่นป่วนวุ่นวายเปิดโอกาสให้จีนเข้ามาจัดการปกครอง จนกระทั่งถึงสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ ค.ศ. 1950 สิบสองปันนาก็ถูกปรับเปลี่ยนให้มีการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยมของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา (ยรรยง จิระนคร และรัตนาพร เศรษฐกุล, 2544, หน้า 337-339)

สรุปกรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง และการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย ในกรณีเมืองเชียงรุ่ง แห่งแคว้นสิบสองปันนาของชาติไท กรอบแนวคิดในการวิจัย มาจากการทำความเข้าใจนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อชนชาติส่วนน้อย ซึ่งไม่อาจจะแยกขาดจากความเข้าใจภูมิหลังและความเป็นมาของชนชาติส่วนน้อยนั้น ๆ ดังจะเห็นได้จากการทบทวนองค์ความรู้ด้าน “ไทศึกษา” ในบริบทของสิบสองปันนา ภายใต้การปกครองและเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีนตามแนวความคิดรัฐเดี่ยวและระบบรัฐที่มีหลากหลายชนชาติ

ในการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อชนชาติส่วนน้อย ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดรูปแบบการปกครองตนเอง และการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อย ดังที่จะศึกษาในงานวิจัยนี้

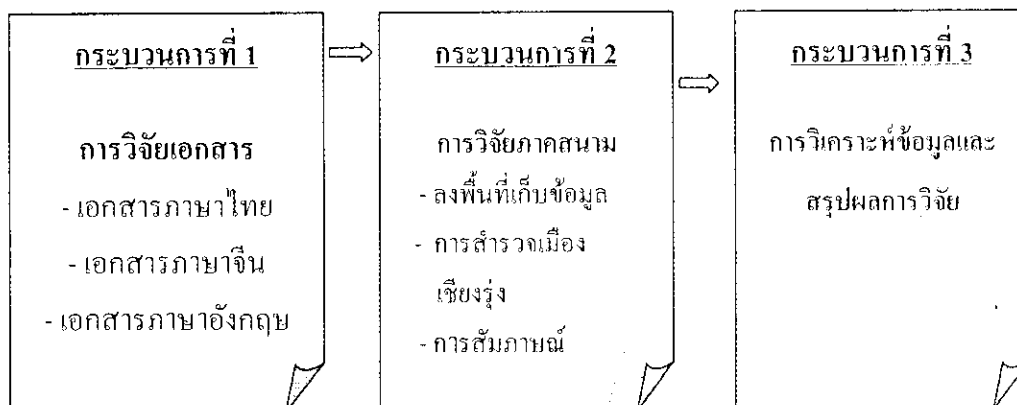

ภาพ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย : กรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่งสิบสองปันนา เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์นักวิชาการชาวจีน และการสังเกต ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยปรากฏดังแผนภาพต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเอกสาร (documentary research) ข้อมูลของงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

- ข้อมูลที่ได้จากเอกสารชั้นต้น (primary sources) ซึ่งได้แก่ สมุดปกขาวเกี่ยวกับนโยบายด้านชนกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของจีน การแถลงนโยบายของเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองจี้หนิง (เจียงรุ่ง) และการกล่าวการรายงานของนายกเทศมนตรีเมืองจี้หนิง เป็นต้น
- ข้อมูลที่ได้จากเอกสารชั้นรอง (secondary sources) ประกอบด้วยหนังสือรายงานประจำปี บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์ ข่าวประชาสัมพันธ์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยภาคสนาม (field research) โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงในด้านการพัฒนาการทางเศรษฐกิจของเมืองจี้หนิง เพื่อแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้เทคนิควิจัยเชิงคุณภาพ การสังเกต การสัมภาษณ์เจาะลึก และการตรวจสอบข้ามข้อมูลหรือการตรวจสอบสามเส้า (triangulation)

การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล เพื่อตอบคำถามการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองตนเองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อยในลักษณะกรณีศึกษา (case study) เมืองเจียงรุ่ง (จี้หนิง) แคว้นปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนา

หน่วยวิเคราะห์ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยวิเคราะห์

ในการวิจัยเรื่องรูปแบบการปกครองตนเองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเจียงรุ่ง (จี้หนิง) สิบสองปันนา หน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เป็นการวิเคราะห์ในระดับ “เมือง” คือเมืองเจียงรุ่งในมิติของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์และนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับงานวิจัยนี้เมืองเจียงรุ่งเป็นกรณีศึกษา (case study) ของการปกครองตนเอง

และการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย ทั้งนี้ เชียงรุ่ง (จิ่งหง) มีรูปแบบการปกครองเป็น “เมืองระดับอำเภอ” ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (population) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) ตามยุทธศาสตร์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากข้อจำกัดในการเข้าถึงในการสัมภาษณ์ผู้นำระดับสูงของเมืองเชียงรุ่ง ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาโดยการสัมภาษณ์นักวิชาการจีน ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร. เชียว อิง (ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหมู่บ้านชาวนา มหาวิทยาลัยยูนนาน)
2. ศาสตราจารย์ ต้วนลี่เซิง (ที่ปรึกษา ศูนย์ไทยศึกษา มหาวิทยาลัยยูนนาน)
3. ศาสตราจารย์ หลิวเสี่ยวหรง (ผู้เชี่ยวชาญด้านไทศึกษา มหาวิทยาลัยชาติแห่งมณฑลยูนนาน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การค้นคว้าข้อมูลเอกสารภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้งการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ภาษาต่างประเทศ
2. ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์ไทยศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยยูนนานสืบค้นข้อมูลและถ่ายเอกสารเกี่ยวกับรายงานประจำปีของเมืองจิ่งหง (ภาษาจีน) จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยยูนนาน และได้รับความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์ ดร. เชียว อิงในส่วน of ข้อมูลการพัฒนา มณฑลยูนนานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ของจีน จากศูนย์พัฒนาหมู่บ้านชาวนา คณะเศรษฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยยูนนาน

3. การสัมภาษณ์นักวิชาการชาวจีน ในช่วงการเดินทางไปค้นคว้าข้อมูล ณ มหาวิทยาลัยยูนนาน ระหว่างวันที่ 19 – 24 กันยายน 2557 โดยมี ดร.นพพร ปัจจัยคุณธรรม (หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง) ร่วมเดินทางและช่วยเหลือในด้านการแปลภาษาจีนในการสัมภาษณ์เจาะลึก

4. ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ในการแปลเอกสารภาษาจีน โดยอาจารย์หลิน จื่อเลียงและนักศึกษาภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยวงวสี ซึ่งมาศึกษาที่วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี 2557

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้วิธีศึกษาแบบพรรณนาและวิเคราะห์ (descriptive and analytical methods) การวิเคราะห์จากเอกสาร (documentary research) เป็นหลัก ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยจะนำเสนอในลักษณะการพรรณนาความ (thick description)

บทที่ 4

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อย : กรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา ตามกรอบแนวคิดที่กล่าวมาแล้วนั้น ในบทนี้จะได้นำเสนอการอภิปรายผลโดยแบ่งประเด็นการนำเสนอต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ความเป็นมาของชนชาติไทในสิบสองปันนา
3. พัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของสิบสองปันนา
4. รูปแบบการปกครองตนเองของแคว้นฯ สิบสองปันนา
5. การพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง)
6. ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาของเมือง “เชียงรุ่ง”

ข้อมูลทั่วไป

ลักษณะทางภูมิศาสตร์และประชากร

“สิบสองปันนา” เป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน แคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนา (西双版纳自治州) มีเนื้อที่ประมาณ 19,700 ตาราง กม. อาณาเขตติดกับ แขวงหลวงน้ำทา แขวงพงสาลี ของ ประเทศลาวและรัฐฉาน ของ พม่า โดยมีชายแดนยาวถึง 966 กิโลเมตร และมีแม่น้ำโขง (จีนเรียกว่าแม่น้ำหลานชาง) ไหลผ่าน ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของสิบสองปันนา ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบลุ่มเล็กๆอยู่ตามแม่น้ำสายต่างๆในหุบเขา และที่ราบลุ่มหุบเขา เหล่านี้ได้เป็นที่ตั้งของเมืองต่างๆที่ประกอบกันขึ้นเป็นสิบสองปันนา นอกจากนี้ใน สิบสองปันนายังมีแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่สุดที่ไหลผ่านและแบ่งสิบสอง ปันนาออกเป็น 2 ส่วน คือ สิบสองปันนาฝั่งตะวันตก และสิบสองปันนาฝั่งตะวันออก

แม้ว่าหน่วยการปกครองในลักษณะ “ปันนา” จะไม่ได้นำมาใช้ในการปกครองยุค ปัจจุบัน แต่การนำเสนอชื่อของปันนาทั้งสิบสองในเบื้องต้นนี้จะมีประโยชน์ต่อความ เข้าใจลักษณะทางภูมิศาสตร์ กล่าวคือ ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขง มี 6 ปันนา ประกอบด้วยเมืองต่างๆ 16 เมือง คือ

1. ปันนาเชียงรุ่ง (เซอหลี่ป้า) มีเมืองเชียงรุ่ง กับเมืองฮา (กันหลั่นป้า)
2. ปันนาเมืองแซ่ (เม็งเจ็ย) มีเมืองแซ่ เมืองเชียงตู (จิงหลู่) เมืองวัง (เม็งอง)
3. ปันนาเมืองลม (เม็งหลง)
4. ปันนาเมืองหุน (เม็งฮุน หรือเม็งคุ่น) มีเมืองหุน เมืองปาน (เม็งปัน)
5. ปันนาเชียงเจิง (เม็งเจิง หรือตังเจิน) มีเมืองเชียงเจิง เมืองฮาย (เม็งไห่)
6. ปันนาเมืองเชียงละ (ท่าลอ หรือจิ้งลั่ว หรือต้าลั่ว) มีเมืองเชียงลอ เมืองมาง (เม็งหมั่น) เมืองงาม ลางเหนือ เมืองขาง (เม็งกัน)

ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำโขง มี 6 ปันนา ประกอบไปด้วยเมืองต่างๆ 14 เมือง คือ

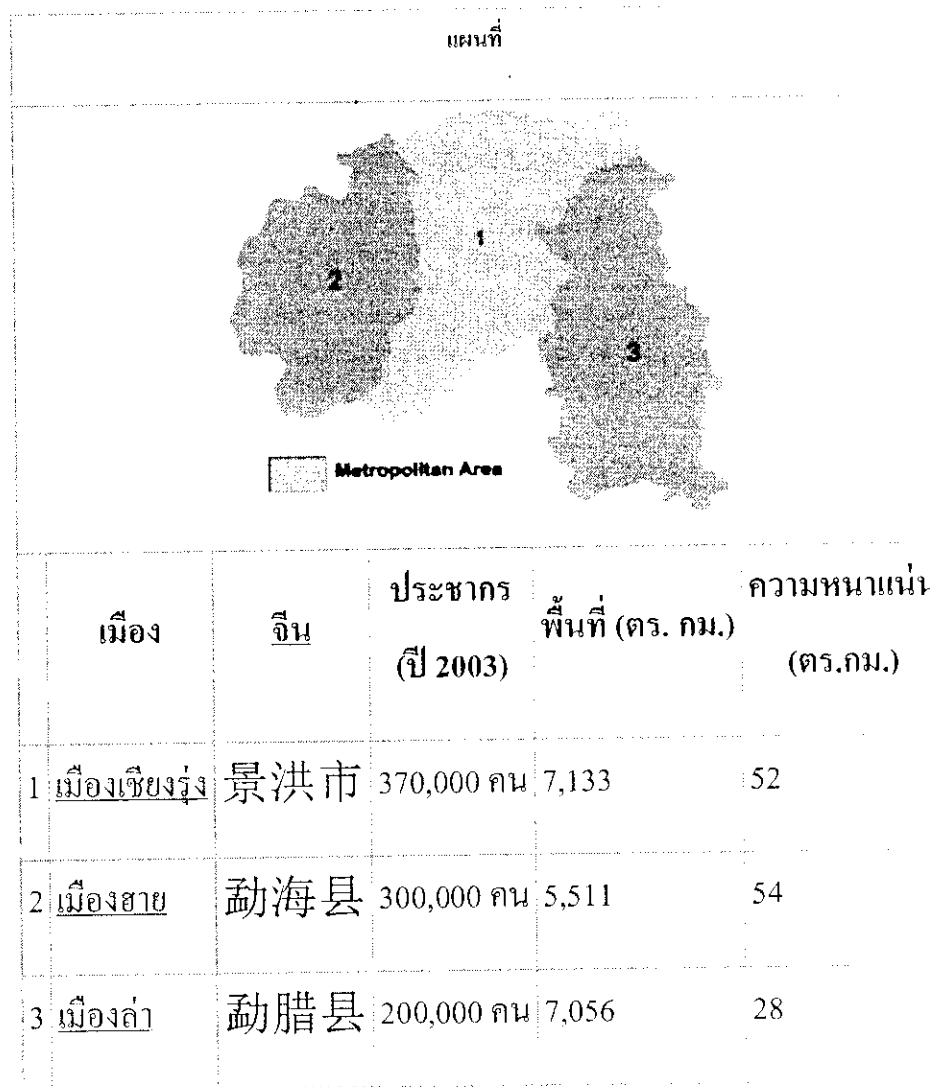
1. ปันนาเมืองล่า (เม็งล่า) มีเมืองล่า เมืองบาง
2. ปันนาเมืองฮิง (เมืองหริง หรือเม็งหลิง หรือผู่เติง) มีเมืองฮิง เมืองปาง

3. ปันนาเมืองลา (รวมเมืองซือเหมา และหลิ่งชิน ซึ่งเดิมคือลู่ซัน) มีเมืองลา เมืองวัง (เมิ่งอว่ง)
4. ปันนาเมืองพง (เมิ่งฮัง) มีเมืองพง เมืองหย่วน เมืองมาง
5. ปันนาเมืองอูหนือ (เมิ่งอู) มีเมืองอูหนือ เมืองอูไ้ (เมิ่งเต๋อ)
6. ปันนาเจียงตง (เจิ่นตง) มีเมืองเจียงตง เมืองอีปิง หรือบ่อล่า (อีปิ่น หรือ พัวล่า) อี้งู (อี้อู่)

เมืองที่สำคัญที่สุดในสิบสองปันนา คือ “เมืองเชียงรุ่ง” (พินอิน: 03๑๑2๑6; จีน: 景洪) ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขงกล่าวคือ เป็นเมืองศูนย์กลางการปกครอง ศูนย์กลางการคมนาคมภายในรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากแม่น้ำโขงช่วงที่ไหลผ่านเมืองเชียงรุ่งนั้น กระแสน้ำไหลไม่เชี่ยวมากนัก นอกจากนั้น เมืองเชียงรุ่งยังเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในเส้นทางการค้าที่สำคัญระหว่างดินแดนทางตอนใต้ของจีนกับตอนเหนือของไทยและรัฐฉานของพม่าอีกด้วย (ฉัซซา เลาสีรินาถ, 2547, หน้า 1-3)

ในปัจจุบันเชียงรุ่งมีความสำคัญในฐานะเมืองชายแดนที่เป็นประตูสู่อุณหภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงเส้นทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเส้นทาง R3 A นั้นทำให้เชียงรุ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญและอยู่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

การแบ่งเขตการปกครองของสิบสองปันนาในปัจจุบัน

ข้อมูลจาก <http://th.m.wikipedia.org>

ข้อมูลทั่วไปของเมืองเชียงราย

เมืองเชียงรายมีประชากร: 363,110 คน (ประชากรในเมือง: 94,162 คน) ขนาดพื้นที่ 7,003 ตารางกิโลเมตร ลักษณะทางภูมิศาสตร์เมืองเชียงรายติดกับเทือกเขาหิมาลัยด้านและแม่น้ำโขง สภาพอากาศตอนบนเป็นเขตอบอุ่น และตอนล่างเป็นเขตอุ่นชื้น มีความชื้นมากในฤดูมรสุม และแห้งมากในฤดูแล้ง ชั่วโมงแดดต่อปีก็คือ 1800-2300 ชั่วโมง อุณหภูมิเฉลี่ย 18.6°C - 21.9°C และ ปริมาณฝน 1200-1700 mm. ในเมืองเชียงรายมีประชากรเป็นชาวไทลื้อเป็นส่วนใหญ่

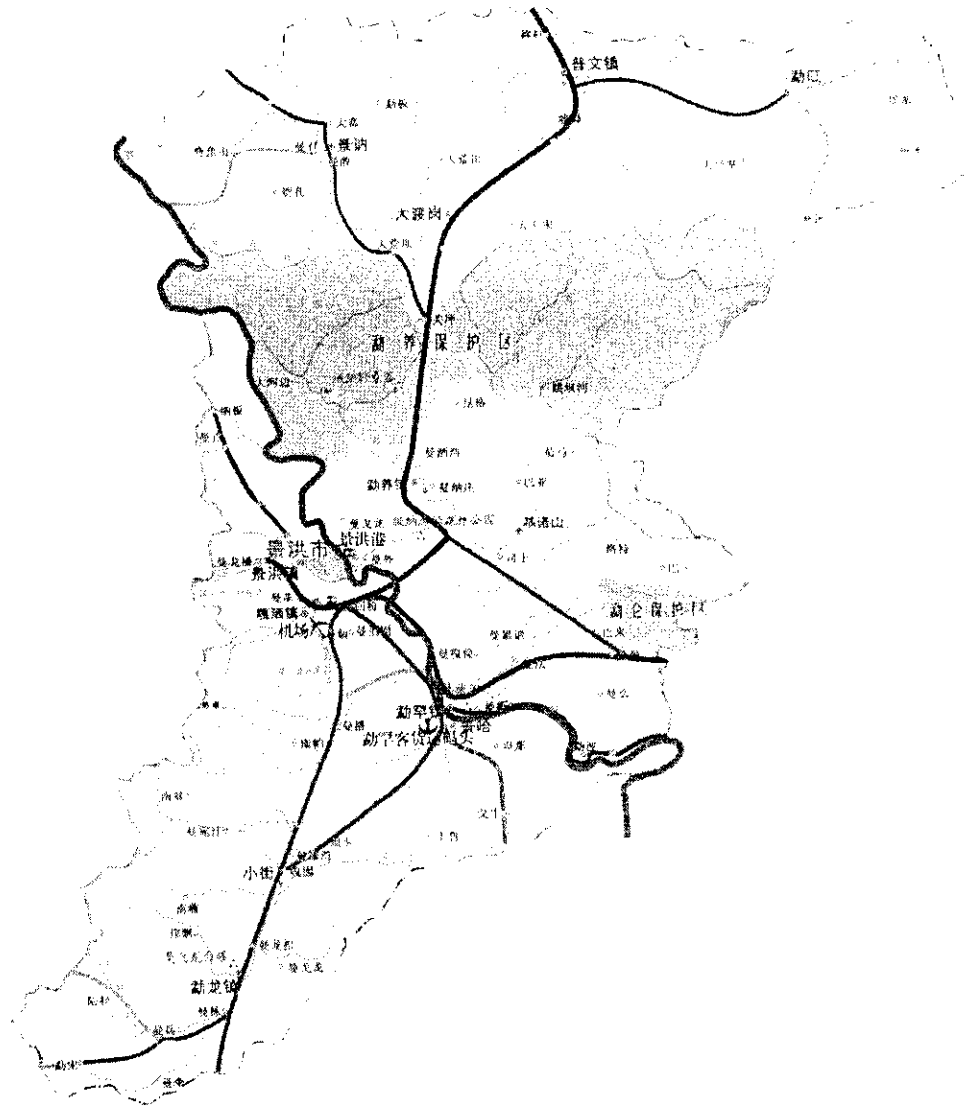
ตาราง ข้อมูลพื้นฐานของเมืองเชียงรุ่ง

ประชากร	จำนวน
ชาวไท	35%
ชาวฮั่น	33%
ชนชาติส่วนน้อยอื่น ๆ	32%
อาชีพ	
เกษตรกร	59 %
อื่น ๆ	41 %
พื้นที่	
พื้นที่ภูเขา	6,610 ตร.กม.
พื้นที่เขื่อน	349 ตร.กม.
พื้นที่เพาะปลูก	21,277 เฮกเตอร์
พื้นที่ป่าไม้	570,000 เฮกเตอร์
พื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ	44,143 เฮกเตอร์
หน่วยการปกครอง	
หน่วยการปกครองที่เล็กกว่าอำเภอ (镇)	5
ตำบลเล็ก (乡)	5
หมู่บ้าน	725
คณะกรรมการหมู่บ้าน	97
โครงสร้างพื้นฐาน	
ท่าเรือ	1
สนามบินนานาชาติ	1
จุดผ่านแดนระดับชาติ	2
ช่องทางผ่านแดน	6

รายชื่อหน่วยการปกครอง	จำนวนประชากร	ขนาดพื้นที่
หยุนจิ่งหง (允景洪)	71,900 คน	243ตารางกิโลเมตร
กะสะ (嘎洒镇)	71,200คน	755ตารางกิโลเมตร
เหมิ่งหลง (勐龙镇)	90,600คน	1216ตารางกิโลเมตร
เหมิ่งหัน (勐罕镇)	38,200คน	301ตารางกิโลเมตร
เหมิ่งหย่าง (勐养镇)	21,200คน	688ตารางกิโลเมตร
ผู่เหวิน(普文镇)	20,900คน	554ตารางกิโลเมตร
จิ่งฮาของชนชาติฮานี (景哈哈尼族乡)	14,700คน	399ตารางกิโลเมตร
จิ่งนำ(景讷乡)	12,000คน	627ตารางกิโลเมตร
ต้าตู้ก่าง(大渡岗乡)	14,300คน	787ตารางกิโลเมตร
เหมิ่งวั่ง(勐旺乡)	9,700คน	766ตารางกิโลเมตร
จื๋นวกชั่นของชนชาติจื๋นวก (基诺山基诺族乡)	11,400คน	623ตารางกิโลเมตร

ข้อมูลจาก <http://hanyu.iciba.com/wiki/330911.shtml>

景洪市行政区划图

ความเป็นมาของชนชาติไทในสิบสองปันนา

“ชนชาติไท” หรือ “ชนชาติไต” (傣族) เป็นหนึ่งใน 23 ชนชาติส่วนน้อยในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน กลุ่มชนชาติไทตั้งหลักแหล่งกระจายอยู่ทางชายแดนด้านตะวันตกและทางใต้ของมณฑลยูนนาน คิดชายแดนพม่า ลาว เวียดนามและใกล้เขตชายแดนไทย คนไทในสิบสองปันนาเรียกตนเองว่า “ไทลื้อ” ขณะเดียวกันกลุ่มคนไทในเขตพื้นที่ชายแดนจีน นอกจากที่สิบสองปันนานั้น คนไทที่ได้คงเรียกตนเองว่า “ไทนา” คนไทที่เมืองยู่ลี่และกิ่งม้าเรียกตนเองว่า “ไทเผิง” (ไทปง) คนไทที่จินผิงเรียกตนเองว่า “ไทหย่า” เป็นต้น

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ชนชาติไทมีภาษาและอักษรเป็นของตนเอง ภาษาไทจัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ภาษาไทลื้อนิยมใช้กันที่สิบสองปันนา (เรียกอีกชื่อว่าภาษาไทสิบสองปันนา) ภาษาไทนานิยมใช้กันที่ได้คง ภาษาทั้งสองรวมทั้งภาษาไทเผิงและไทจินผิงเป็น 4 ภาษานั้น มีต้นกำเนิดจากภาษาบาลีของอินเดีย แล้วกระจายลงมายังดินแดนแถบนี้พร้อมกับการเผยแพร่ทางศาสนาพุทธหินยาน การแปลพระไตรปิฎกทำให้เกิดความจำเป็นต้องคิดประดิษฐ์อักษรไทขึ้นมา อักษรไทนาดัดแปลงมาจากอักษรพม่า ส่วนอักษรไทลื้อดัดแปลงมาจากอักษรไทยล้านนาของประเทศไทย นอกจากการใช้ในทางศาสนา ภาษายังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและเป็นเครื่องมือสื่อความหมายและการจดบันทึก และกล่าวได้ว่าภาษาไทนั้นเป็นวัฒนธรรมที่น่าเกียรติมาให้ชนชาติไทมากที่สุด (เจียงอิงเหลียง, 2531, หน้า 1-2)

ในทัศนะของศาสตราจารย์เจียงอิงเหลียง นักมานุษยวิทยาและนักประวัติศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยยูนนานที่ดำเนินงานวิจัยภาคสนามเกี่ยวกับเรื่องชนชาติไท ระบุว่าจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ชนชาติไทเป็นกลุ่มชนที่มีเชื้อสายเดียวกับพวก “เยว่สมัยโบราณ” เอกสารหลักฐานทางโบราณคดีและหลักฐานทางมานุษยวิทยายืนยันได้ว่าการที่กล่าวว่าชนชาติไทอพยพมาจากทางเหนือนั้นเป็นการกล่าวที่ผิดนัด ชนชาติไทนั้นที่แท้เป็นชนพื้นเมืองทางตอนใต้ เป็นบุตรหลานของชาวเยว่โบราณ เช่นเดียวกับชนชาติส่วนน้อยชนชาติต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาจ้วง-ต้ง (แคว้นเยว่เจริญขึ้นจากพื้นฐานการทำงานเป็นหลัก

ซึ่งเราจะพบหลักฐานปรากฏอยู่ในหนังสือเขว่เหยียนซุ เป็นต้น) (เจียงอิงเหลียง, 2531, หน้า 4)

พงสาวดารจีนที่มีบันทึกถึงชนเผ่าไทเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 109 จักรพรรดิฮั่นอู่ดีบุกเบิกพื้นที่ทางตะวันตกเฉียงใต้ และสร้างเมืองอีโจว (ภาษาจีน) ขึ้นในบริเวณที่ชาวไทตั้งถิ่นฐานอยู่ คือ บริเวณชายแดนทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองอีโจว จนถึงศตวรรษที่ 6 ได้สร้างเมืองหย่งซาง (ภาษาจีน) พื้นที่อาศัยของชนเผ่าไทจัดอยู่ในเขตการปกครองของเมืองหย่งซาง ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออกบรรพบุรุษชาวไทได้ส่งคณะทูตและคณะนักดนตรีนักแสดง เพื่อแสดงถวายแด่จักรพรรดิของราชวงศ์ฮั่นตะวันออก(ตงฮั่น)ที่เมืองลั่วหยาง ได้รับการยอมรับและโปรดปรานของจักรพรรดิราชวงศ์ตงฮั่นเป็นอย่างมาก จนได้รับพระราชทานรางวัลมากมาย ที่สำคัญหัวหน้าผู้นำคณะชาวไทมาขึ้นได้รับเชิญให้อยู่รับราชการเป็นนายพลของราชวงศ์ฮั่นอีกด้วย ชนเผ่าไทและราชสำนักฮั่นจึงมีสัมพันธอันดีต่อกันนับแต่นั้นเรื่อยมา

กระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 8 ถึงคริสต์ศตวรรษที่ 13 ชนเผ่าไทรวมทั้งชนชาติใกล้เคียง ได้แก่ เผ่าอี (ภาษาจีน) เผ่าไป่ (ภาษาจีน) ก่อตั้งอาณาจักรน่านเจ้า (ภาษาจีน) ซึ่งสืบสองพันนานั้นอยู่ในปกครองของน่านเจ้าเช่นกัน แต่อยู่ในเขตปกครองของข้าหลวงตรวจการแห่งเมืองอินเซิง ในสมัยราชวงศ์หยวน(มองโกล)พื้นที่ชนเผ่าไทอยู่ในเขตการปกครองของมณฑลยูนนาน สมัยนั้นมีกฎการถือครองที่ดิน และมีการจัดตั้งชุมชนใหม่ขึ้นหลายแห่ง ที่สำคัญได้แก่ เมืองเต๋อหง และที่สิบสองปันนา ซึ่งเป็นพื้นที่อาศัยส่วนใหญ่ของชนชาวไท

ในสมัยราชวงศ์หมิงนั้น ราชสำนักจีนได้จัดตั้งตำแหน่งผู้ซื้อ (เจ้านายพื้นเมือง) ไว้อย่างเป็นระบบ เขตที่อยู่อาศัยของชนชาติไทที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ซื้อ โดยรวมเอาสิบสองปันนาและบริเวณใกล้เคียง จัดตั้งเป็นข้าหลวงฝ่ายรักษาความสงบแห่งเมืองเชียงรุ่ง (เจียงอิงเหลียง, 2531, หน้า 16) การจัดการให้ชาวไทถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินทำกิน นับเป็นจุดสำคัญในการรวมชนเผ่าไทเข้ามาอยู่ในการปกครองของจีน ในสมัยราชวงศ์ชิงการปกครองชนเผ่าไทไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก คงยึดถือตามแบบการปกครองของราชวงศ์หมิง แต่มีการยึดที่ดินที่มีการพัฒนาแล้วของชาวไทกลับคืนเป็นของรัฐ โดยการส่งขุนนางเข้าไปในพื้นที่จัดการรวบรวมที่ดิน ในสมัยกั๋วมินตั้งก่อตั้ง

เขตการปกครองในบริเวณชายแดนของชนเผ่าไท ชูศรีดประชาชน สร้างความทุกข์ยากให้กับชาวไทเป็นอย่างมาก

อาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมของพวชนชาติไทในปัจจุบันเกิดจากการรวมเอาวัฒนธรรมทั้งสามด้านไว้ด้วยกัน คือ หนึ่งวัฒนธรรมดั้งเดิมของชนชาติไท ซึ่งสืบต่อวัฒนธรรมของพวกไปเวย่นั่นเอง เช่น การทำนาดำ ทำเรือแจว การถลุงโลหะ การทำเครื่องปั้นดินเผา การอยู่บ้านแบบใต้ถุนสูงที่เรียกว่า “กันหลั่น” การนิยมสักตัวและแต่งฟัน การทำกลองมโหระทึก ประการที่สองคือการรับเอาวัฒนธรรมจากชาวจีนและชนชาติส่วนน้อยกลุ่มอื่น ๆ มารวมเข้าเป็นวัฒนธรรมของชนชาติไท ประการที่สามคือชนชาติไทได้รับเอาวัฒนธรรมจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมอินเดีย และศาสนาพุทธหินยาน(เจียงอิงเหลียง, 2531, หน้า 18-19)

นับตั้งแต่การก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ. 1949 เป็นต้นมา เกิดการพัฒนาในเรื่องการชลประทาน อันเป็นพื้นฐานหลักในการพัฒนาการเกษตรของชุมชน รัฐบาลสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตเกี่ยวกับเครื่องจักรกล และอาหารโดยเฉพาะ “ชาผู่เออร์” เป็นชาติที่ถูกโดยชาวไทที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ปัจจุบันมีการทดลองปลูกต้นยางพาราในสิบสองปันนาได้สำเร็จสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและรายได้ให้กับชาวไทอย่างมหาศาล มีการทำเหมืองแร่ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล ไฟฟ้า เคมี เครื่องปั้นดินเผา หนังกะดาศ เกลือ ชา อาหารสำเร็จรูป น้ำตาล ยาง โรงงานอุตสาหกรรมที่นู่เจียง สิบสองปันนาและเต๋อหงก็ถือเป็นโรงงานอุตสาหกรรมระดับแนวหน้าของมณฑลยูนนาน จำนวนการผลิตก็เติบโตขึ้นมาโดยตลอด และเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรม รัฐบาลได้สนับสนุนให้มีการสร้างสถานีกำเนิดไฟฟ้าขึ้นที่สิบสองปันนาอีกด้วย เมื่อความเจริญเข้ามา การเติบโตทางภาคอุตสาหกรรมรุดหน้าถึงขั้นอีกอย่างหนึ่งคือการจราจร รัฐบาลทุ่มงบประมาณมหาศาลเพื่อระบบคมนาคมที่สมบูรณ์สู่ดินแดนชาวไท ไม่ว่าจะเป็นทางหลวง สนามบิน การศึกษาก็ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย มีการก่อสร้างโรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมถึงขั้นอุดมศึกษา โดยใช้ภาษาไทเป็นหลัก มีสถานีวิทยุภาษาไท หนังสือเอกสารตำราทั้งหลายได้รับการแปลเป็นภาษาไท/ไต ใช้อย่างกว้างขวาง (เมซฌ สอดส่องกฤษ, 2556, หน้า 53)

พัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของสิบสองปันนา

จากข้อมูลเอกสารของจีนได้กล่าวว่า ใน พ.ศ.1723 ได้มีเมืองที่เรียกว่า “จ้าวหลงจินเตียนกว้อ” (เมืองหอคำเชียงรุ่ง) หรือ “จิ่งหลงกว้อ” เกิดขึ้น ก่อตั้งโดยหัวหน้าชนชาติไทซึ่งจีนเรียกว่า “ปาจินจิน” หรือในตำนานพื้นเมืองเรียกว่า “พญาเจิง” ด้วยการรวบรวมเมืองต่างๆ ของเมืองลื้อเข้าด้วยกัน และตั้งตัวเป็นรัฐอิสระมีเมืองเชียงรุ่ง (ในอดีตนั้นจีนเรียกว่า เมือง “เซอหลี่”) เป็นเมืองศูนย์กลาง เมื่อสิบสองปันนาเริ่มก่อตั้งชุมชนการเมืองท้องถิ่นตั้งแต่สมัยโบราณกาล ลักษณะสำคัญของระบบการเมืองของสิบสองปันนา คือ ความเข้มแข็งของอำนาจท้องถิ่น ซึ่งมีผลในการจำกัดอำนาจของเจ้าแผ่นดิน กษัตริย์ และเชื้อพระวงศ์ไม่สามารถสถาปนาระบบการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจที่เข้มแข็งภายใต้องค์เจ้าแผ่นดินได้ อำนาจการปกครองของเชียงรุ่งจึงอยู่ที่ท้องถิ่น คือ เมืองและหมู่บ้าน สิบสองปันนาจึงมีลักษณะเป็น “สมาพันธรัฐ” และมีลักษณะเป็นรัฐจารีต อำนาจของเจ้าแผ่นดินในอดีตภายใต้การปกครองของราชวงศ์เจียงสีบทอดต่อเนื่องในการปกครอง สิบสองปันนามาเพียงราชวงศ์เดียว (ยรรยง จิระนครและรัตนพร เศรษฐกุล, 2544, หน้า 35; ณิชชา เลาสีรินาถ, 2541, หน้า 17)

รัฐจารีตและอำนาจของเจ้าแผ่นดินได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาว่าการสถาปนาอำนาจกษัตริย์นั้นเกิดจากความต้องการของพระอินทร์ที่อยากให้พุทธศาสนารุ่งเรือง จึงมีการกำหนดตัวบุคคลที่มีบุญบารมีเพื่อสืบทอดศาสนา ซึ่งในหลักการสามารถส่งเสริมให้เจ้าเชียงรุ่งมีอำนาจมากขึ้นได้ ประชาชนให้การเคารพนับถือ แต่ในทางปฏิบัตินั้นเป็นการพึ่งพาระหว่างเจ้าเชียงรุ่งกับบรรดาผู้ได้ปกครองโดยกษัตริย์ต้องพึ่งพาขุนนางและเชื้อพระวงศ์ที่ไว้ใจ เมื่อไหร่ที่กษัตริย์มีความอ่อนแอ อำนาจจะกลับคืนสู่ท้องถิ่นและมีผลต่อการดำรงอยู่ของกษัตริย์ นอกจากนั้น ด้วยสาเหตุที่ไม่สามารถสร้างอำนาจรวมศูนย์ยังส่งผลให้มีการแย่งชิงอำนาจระหว่างเชื้อพระวงศ์ ส่งผลให้สิบสองปันนาไม่สามารถพัฒนาระบบการปกครองรวมศูนย์อำนาจได้ (ยรรยง จิระนครและรัตนพร เศรษฐกุล, 2544, หน้า 36)

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การสถาปนาอำนาจการปกครองในลักษณะเป็นรัฐอิสระใน พ.ศ.1723 นั้น พญาเจิงได้รวบรวมเมืองต่างๆ ของเมืองลื้อเข้าด้วยกันแล้ว ยังได้ขยายอำนาจออกไปยึดครองเมืองต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งบ่อเกลือ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมาอย่างหนึ่งของดินแดนที่อยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดิน คือ เมืองบ่อแะ เมืองเชียงแะ เมืองสาใต้ เมืองสาบยอง และเมืองเชียงฟ้า แต่เนื่องจากเป็นเมืองในครอบครองของตาลีฟู (น่านเจ้า) ทำให้ตาลีฟูเรียกร้องเงินค่าทดแทนจากการยึดเมืองเหล่านั้น ซึ่งเมืองลื้อก็ยินยอมจ่ายให้แก่ตาลีฟู เมืองเชียงรุ่งหรือเมืองลื้อ ดำรงความเป็นอิสระอยู่ได้เพียงสมัยของพญาเจิงเท่านั้น เมื่อพญาเจิงสิ้นพระชนม์ในปี พ.ศ.1735 เจ้าสามไค้เนือง (ชวนไฮ่เหล่ง) โอรสพญาเจิงได้ขึ้นปกครองเป็นเจ้าแผ่นดินเมืองเชียงรุ่งสืบแทนและสวามิภักดิ์ต่อตาลีฟู กษัตริย์แห่งตาลีฟูได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น “จิวเจียงหวัง” หรือเจ้าแห่งแม่น้ำโขง โดยส่งส่วยเล็กให้แก่ตาลีฟู 5 ปีครั้ง และส่วยใหญ่ 9 ปีครั้ง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาเมืองเชียงรุ่งได้ตกอยู่ภายใต้อำนาจทางการเมืองของตาลีฟูมาโดยตลอด จนกระทั่งมองโกลได้รุกรานยูนนาน และยึดครองตาลีฟู (น่านเจ้า) ในปี พ.ศ.1796 แล้ว เมืองเชียงรุ่งจึงได้ถูกมองโกลรุกรานและผนวกเข้าไว้ในเขตแดนของจีนใน พ.ศ.1818 และได้ตั้งองค์กรการปกครองขึ้นที่เมืองเชียงรุ่งด้วย (ฉัซซา เลาสีรินาถ, 2541 หน้า 18)

ภายใต้อิทธิพลของจีนในทางการเมืองการปกครอง ราชสำนักจีนก็ได้เข้าไปเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองการปกครองที่เคยเป็นมาของเมืองเชียงรุ่งแต่อย่างใด กล่าวคือ เมืองต่างๆ ที่ขึ้นต่อเจ้าแผ่นดินเมืองเชียงรุ่งนั้น แต่ละเมืองยังคงมีเจ้าเมืองของตนปกครองอยู่ ดังนั้น หากเจ้าแผ่นดินเมืองเชียงรุ่งพระองค์ใดมีความเข้มแข็ง บ้านเมืองก็จะมีความสงบ แต่หากพระองค์ใดไม่เข้มแข็งแล้วจะเกิดสงครามภายในรัฐขึ้นเสมอ จะเห็นได้ว่าเมืองลื้อหรือเมืองเชียงรุ่งภายหลังสมัยการปกครองของพญาเจิง จะเกิดความไม่สงบภายในอยู่เสมอ ด้วยการแย่งชิงราชสมบัติ หรือการขยายอำนาจทางการเมืองของเมืองต่างๆ ด้วยการยึดครองดินแดนของเมืองอื่น

จากหลักฐานที่ปรากฏนั้น อย่างน้อยที่สุดในปี พ.ศ.2115 น่าจะได้มีการเรียกดินแดนนี้ว่า “สิบสองปันนา” แล้ว แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานใดๆ ระบุได้ชัดเจน แต่จากตำนานพื้นเมืองสิบสองปันนา ได้กล่าวถึงเรื่องราวความเป็นมาของคำว่า “สิบสองปัน

นา” ว่า มาจากการสร้างธาตุหลวงปางเขอที่เมืองเชียงรุ่ง ซึ่งมีประตูทั้งสิ้น 12 ประตู จึงเรียกว่า “สิบสองปันนา”

...ยามนั้นตนท่านก็มาแปลงหนังสือส่อโน (ประเทศ) คนเมืองสิบสองพม
นามาแล้ว ก็จึงมาสร้างธาตุหลวงปางเขอที่ในเมืองเชียงรุ่งนั้นแล...แล้วก็
จึงมีหมกศาคำสิบสองเส้น ก็จึงเอายังไม่ฮกมาแปลงยังกะอูบ แล้วก็ใส่กะ
อูบเงินแล้ว กะอูบคำแล้ว ก็มาใส่ยังกะอูบเหล็กแล้ว มีทั้งแก้วแสงแล้ว
เรือเงิน เรือคำกับทั้งผ้ากาสีเจ็ดชิ้น ก็จึงได้ชวนกันเอาใส่คัมแล้ว ก็ได้ห้าง
(จัด) ขนดีไว้สี่ทิศแปดทิศแล้ว ก็จึงได้ชวนกันสร้างขึ้น ก็จึงมาแปลงทั้ง
ประตูขงแล้ว สิบสองประตูออก (จด) บริบูรณ์แล้ว ก็จึงสมควรไว้นั้นแท้
แล แล้วก็จึงได้ร้องว่า สิบสองปันนาซ้อนเพื่อมีสิบสองประตูขงกับธาตุ
หลวงนั้นก็เพื่ออันแท้แล...

ในที่นี้ไม่พบหลักฐานว่า ธาตุหลวงปางเขอที่เมืองเชียงรุ่งสร้างขึ้นเมื่อใด แต่คง
ต้องสร้างขึ้นภายหลังจากพระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้ามาในสิบสองปันนาแล้ว ซึ่งปรากฏ
หลักฐานว่าศาสนาพุทธนิกายเถรวาทจากสำนักวัดป่าแดง เมืองเชียงตุง ได้เผยแผ่เข้ามา
ในปี พ.ศ.1998 ดังนั้นจึงอาจประเมินได้ว่า ระหว่างปี พ.ศ.1998-2115 เมืองลื้อได้เรียก
ตัวเองว่า “สิบสองปันนา” และมีเมืองเชียงรุ่งเป็นเมืองศูนย์กลาง (ณัชชา เลหาศิรินาถ,
2541, หน้า 21-23)

ในทัศนะของหลี่ ฟู อี้ ผู้ซึ่งบุกเบิกการศึกษาวิจัยภาคสนามในสิบสองปันนา
ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ได้เสนอความเห็นว่าการที่เมืองลื้อได้แบ่งเขตการปกครอง
ออกเป็น 12 เขต แต่ละเขตปกครองตนเอง และต่างก็สร้างตัวเองขึ้นมาด้วยการพัฒนา
ทางการเกษตร อันเป็นที่มาของชื่อเรียก “สิบสองปันนา” ดังนั้น สิบสองปันนา ในที่นี้จึง
หมายถึงเขตการปกครอง 12 เขต และแต่ละเขตเรียกว่า “ปันนา/พันนา” และตั้งข้อสังเกต
ว่าอำนาจในการปกครองตนเองของท้องถิ่นในสิบสองปันนานั้น หมู่บ้านเป็นหน่วยการ
ปกครองพื้นฐานที่มีขนาดเล็กที่สุดแต่มีความสำคัญมาก เพราะการปกครองของสิบสอง
ปันนาเริ่มมาจากการรวมตัวของชุมชนท้องถิ่นตั้งแต่หมู่บ้านจนถึง เมืองและอาณาจักร
อำนาจของท้องถิ่นต่างๆจะเข้มแข็งมากกว่าเชียงรุ่งที่เป็นศูนย์กลางปกครอง เช่น ปริมาณ

ที่นาของหมู่บ้านมีมากกว่านาของกษัตริย์ที่เชียงรุ่ง ส่งผลให้ท้องถิ่นมีการต่อรองผลประโยชน์กับราชสำนักได้ โดยในสมัยอดีตมีการใช้ระบบพ่อล้า-ลูกล้า เพื่อช่วยประสานผลประโยชน์ระหว่างชนชั้น (บรรยง จิระนครและรัตนพร เศรษฐกุล, 2544, หน้า 60)

ลักษณะที่ตั้งของสิบสองปันนาซึ่งเป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างชายแดนของจีนและพม่า ทำให้สิบสองปันนาคอยอยู่ภายใต้แนวความคิดในเรื่องโลกภูมิของจีนและพม่า ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการแต่งตั้งเจ้าแผ่นดินปกครองเมืองเชียงรุ่ง และมีการแย่งอำนาจของทั้งสองฝ่ายอยู่เสมอๆ สำหรับสิบสองปันนา การยอมรับจารีตการแต่งตั้งเจ้าแผ่นดินโดยจีนและพม่า ทำให้สิบสองปันนาคอยอยู่ในสถานะของ “รัฐสองฝ่ายฟ้า” และมีความอ่อนแอภายในสูง ต้องพึ่งพิงรัฐมหาอำนาจจนกระทั่งไม่ได้มีการพัฒนาการตั้งสมอำนาจภายในศูนย์กลางของรัฐเลย กล่าวคือ เชียงรุ่งซึ่งเป็นศูนย์กลางนั้นไม่สามารถปกครองปันนาอื่นๆ ได้อย่างมั่นคง เนื่องจากแต่ละปันนาจะมีเจ้าเมืองปกครองและยอมรับอำนาจศูนย์กลาง รวมทั้งที่ตั้งของแต่ละเมืองจะมีลักษณะแตกต่างกันโดยสภาพภูมิศาสตร์ มีสภาพที่อ่อนแอต้องพึ่งพิงกับมหาอำนาจ และในช่วงเวลาที่จีนกับพม่าอ่อนแอ สิบสองปันนาก็จำเป็นต้องหาแหล่งพึ่งพิงใหม่ คือ ไทยและเชียงตุง และเรียกตนเองว่าเป็น “ข้าสามฝ่ายฟ้า” (ฉัซซา เลาสีรินาถ, 2541, หน้า 129)

การแผ่ขยายอิทธิพลของอังกฤษและฝรั่งเศส มีผลสำคัญมากต่อการสลายไปของรัฐแบบจารีตสิบสองปันนา เมื่ออังกฤษทำลายศูนย์กลางอำนาจเดิมคือพม่าและเชียงตุงแล้ว มีผลทำให้จารีตความสัมพันธ์ของสิบสองปันนากับจีนและพม่าในฐานะรัฐสองฝ่ายฟ้าได้เริ่มสิ้นสุดลง ด้วยการปักปันเขตแดนตามสนธิสัญญาระหว่างอังกฤษและจีนใน พ.ศ. 2437 ที่ทำให้สิบสองปันนาต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของจีนและดินแดนส่วนหนึ่งของจีนอย่างแท้จริง และการปักปันเขตแดนกับฝรั่งเศสใน พ.ศ. 2438 ได้ทำลายลักษณะการปกครองแบบจารีตของสิบสองปันนาที่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 เขตเพื่อสอดคล้องกับระบบโลกภูมิ โดยฝรั่งเศสยึดไป 1 ปันนา ทำให้สิบสองปันนาเหลือเพียง 11 ปันนาเท่านั้น และความเป็นรัฐจารีตของสิบสองปันนาล่มสลายลงอย่างสิ้นเชิง ภายหลังการสถาปนาการปกครองแบบสังคมนิยมของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ชนชาติไทภายใต้การปกครองแบบสังคมนิยม

ภายหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ชาวไทซึ่งเป็นชนชาติส่วนน้อยได้ก่อตั้งเขตปกครองตนเองตามเมืองต่างๆ ดังนี้

1. ปี 1955 ก่อตั้งแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา (西双版纳傣族自治州)
2. ปี 1956 ก่อตั้งแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทและชนชาติจิ่งพอเต๋อง (德宏傣族景颇族自治州)
3. นับตั้งแต่ปี 1954 ถึง 1980 มีการก่อตั้งอำเภอปกครองตนเองชนชาติไทชนชาติลาหู่ ชนชาติว้าเม้งเหลียน (孟连傣族拉祜族佤族自治县) อำเภอปกครองตนเองชนชาติไทและชนชาติว้าเก็งหม่า (耿马傣族佤族自治县) อำเภอปกครองตนเองชนชาติอีและชนชาติไทซินผิง (彝族自治州) และอำเภอปกครองตนเองชนชาติฮานี ชนชาติอีและชนชาติไทหยวนเจียง (元江哈尼族彝族傣族自治县)

การก่อตั้งเขตปกครองตนเองของชนชาติไทในสิบสองปันนา

เมื่อคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและรัฐบาลมีความสนใจต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของชนชาติต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ชายแดน จึงส่งคณะผู้แทนส่วนกลางมาถึงสิบสองปันนา พบปะกับผู้แทนชนชาติต่าง ๆ ในสิบสองปันนา และเข้าไปในเขตชนบท ประชาสัมพันธ์ถึงนโยบายของรัฐบาลต่อชนชาติส่วนน้อย เพื่อให้มีการยอมรับนโยบายดังกล่าวเป็นหนทางแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 1951 คณะผู้แทนส่วนกลาง (中央访问团) ได้เปิดงานประชุมที่มีผู้แทนมาจากชนชาติต่างๆ ของสิบสองปันนามาร่วมประชุมกันที่โฝไห่ ซึ่งเป็นการประชุมครั้งแรกในการเตรียมงานก่อตั้งแคว้นปกครองตนเองของชนชาติไทแห่งสิบสองปันนา

ในเดือนพฤษภาคม ปี 1952 คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนแห่งมณฑลยูนนาน (中央云南省委) กับรัฐบาลท้องถิ่นส่งเจ้าหน้าที่มาจัดงานประชุมครั้งที่สอง เตรียมการดำเนินนโยบายจัดตั้งการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย โดยเจ้าหน้าที่พรรคได้เปิดโอกาสให้คนชั้นสูงที่มีความคิดก้าวหน้าของชนชาติส่วนน้อย (民族上层

进步人士) เข้าร่วมประชุม และให้ชนชาติต่างๆทุกชนชั้น(各民族各阶层) แสดงความคิดเห็น หลังจากการเจรจาและการพิจารณาแล้ว จึงมีร่างการนโยบายเขตปกครองตนเองออกมา

ในวันที่ 17 มกราคม ปี 1953 ได้เปิดงานประชุมสภาผู้แทนชนชาติต่าง ๆ ของสิบสองปันนาครั้งแรกที่หยุนจิงหง (允景洪) มีผู้แทนอย่างเป็นทางการ 416 คน ผู้เข้าร่วมประชุมในนามสถาบันชั้นสูง 51 คน แกรับเชิญ 108 คน ในการประชุม มีการกล่าวรายงานและสภาผู้แทนชนชาติต่างๆของสิบสองปันนาได้ลงคะแนนเสียงผ่านข้อตกลงที่เกี่ยวกับการสร้างสถาบันเขตปกครองตนเอง แก่ไขคำเรียกที่ดูถูกชนชาติส่วนน้อย และผู้แทนชนชาติต่างๆของสิบสองปันนายังเลือกจ้าวเจวียนซิน (召存信) มาเป็นประธานของเขตปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนา

หลังจากการก่อตั้งเขตปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนา จึงได้ยกเลิกระบบเดิมของการแบ่งเขตการปกครองแบบ “ปันนา” พรรคคอมมิวนิสต์จีนใช้วิธีการผูกมิตรกับคนชั้นสูงของชนชาติต่างๆ และไม่ให้มีการขูดรีดประชาชน เมื่อชนชั้นสูงมีความวางใจและความชื่นชมต่อพรรคคอมมิวนิสต์จีน บางคนก็สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน เจ้าหม่อมคำลือ* (召世勋) ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินองค์สุดท้ายของราชวงศ์เจื่องได้ทำงานให้กับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน มีการอบรมให้ข้าราชการชนชาติส่วนน้อย และส่งข้าราชการที่มีความสามารถไปเรียนที่มหาวิทยาลัย และผู้นำของชนชาติส่วนน้อยก็มีความก้าวหน้าและโอกาสในการรับราชการ (郑晓云, 2012, หน้า 42)

* ทำงานเป็นนักวิจัยด้านภาษาไทย ดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ที่สถาบันวิจัยชนชาติในมหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน ภายหลังเกษียณอายุราชการทางการจีนได้ให้ฐานะทางสังคม คือ ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาที่ปรึกษาการเมืองระดับมณฑลและกรรมการสภาที่ปรึกษาการเมืองแห่งชาติ

การดำเนินนโยบายการปฏิรูปที่ดินของสิบสองปันนา

ในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม 1954 ได้มีการสำรวจชนชาติไทสิบสองปันนาขึ้น เพื่อเตรียมการปฏิรูปที่ดิน หม่าเย่าเป็นหัวหน้าคณะสำรวจ รายงานการสำรวจสังคมและประวัติศาสตร์ชนชาติไทระบุว่า ที่ดินสิบสองปันนามีทั้งหมด 3 ประเภท

1. นาเจ้า เป็นที่ดินที่เจ้าแผ่นดินและเจ้าเมืองถือครองและบริหาร โดยตรง (คิดเป็น 14% ของที่ดินทั้งหมด)
2. นาบ้าน (คิดเป็น 58% ของที่ดินทั้งหมด)
3. นาตระกูลและนาส่วนตัว (คิดเป็น 27% ของที่ดินทั้งหมด)

การสำรวจครั้งนี้ได้ให้ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการแบ่งแยกในหมู่เกษตรกรว่ามีชาวนารวย 3-8 % ชาวนากลาง 65-70% ชาวนาที่ยากจน 14-18% และชาวนารับจ้าง 8-10% การสำรวจเห็นว่าหลังจากจีนเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองแล้ว อำนาจระดับเจ้าแผ่นดิน เจ้าเมืองและพ่อล้ามถูกลดลง แต่ทว่าขุนประจำหมู่บ้านยังคงมีอำนาจปกครอง ดำเนินการขูดรีดเกษตรกรอยู่ และลงมติว่าความขัดแย้งระหว่างเกษตรกรกับเจ้าขุนมูลนายยังคงเป็นความขัดแย้งทางชนชั้นหลัก เพราะฉะนั้นจึงสมควรที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

หม่าเย่า ได้ให้ข้อเสนอในการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

1. นโยบายที่มีต่อเจ้าและเจ้าของที่ดินนั้น ไม่ปลดสิทธิทางการเมือง ยึดนาเจ้า นาพ่อล้าม นาท้าวขุน นาตระกูลและนาส่วนตัว อีกทั้งที่ดินของเจ้าที่ดิน ยกเลิกระบบภาษีที่นา การขูดรีดด้วยอำนาจพิเศษและการรีดดอกเบี้ยสูง แต่ไม่ยึดทรัพย์สินอื่น ๆ
2. นโยบายที่ใช้กับเกษตรกรรวมนั้น ไม่ยึดนาตระกูล นาส่วนตัว นาปันส่วนที่ทำเอง แต่ส่วนของนาเจ้า นาพ่อล้าม นาท้าวขุนที่เกษตรกรรวบเข้าทำนั้น ต้องรวมกันและรื้อการจัดสรรใหม่ ยกเลิกหนี้สินที่เกษตรกรรวบเป็นเจ้าหนี้ในช่วงก่อนการปลดแอก
3. นโยบายนาวัด ที่นาและหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับศาสนานั้น ไม่ยึด
4. ไม่ยึดนาปันส่วน นาตระกูลและนาส่วนตัวของผู้เช่าที่ดินรายเล็ก
5. ที่ดินทั้งหมดมีการจัดสรรใหม่ นาเจ้า นาพ่อล้าม นาท้าวขุน นาของเจ้าที่ดินที่

ยึดมาให้จัดสรรในหมู่บ้านเดิม นาส่วนเกินที่ให้หมู่บ้านอื่นเช่านั้น จัดสรร โดยหมู่บ้านที่รับเช่า

6. หนี้สินภายในกลุ่มเกษตรกรเอง หนังสือสัญญาเก่ายังคงมีผลบังคับใช้

7. ข้าววัด ช่างฝีมือ พ่อค้ารายย่อย ผู้ประกอบอาชีพอิสระและสมาชิกครอบครัว จะได้ส่วนแบ่งเช่นกัน

ในปลายปี 1955 คำเสนอของหม่าเย่าได้เรียงเรียงเป็น คำเสนอว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินด้วยวิธีการปรักษาอย่างสันติ ณ แคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา (ไป๋ฉุน, 2545, หน้า 134-135)

ในการประชุมสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีนชุดที่ 1 ปี 1954 ระบุว่าพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อยสามารถใช้วิธีที่ผ่อนคลาย (สันติวิธี) มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและสร้างรัฐสังคมนิยม หลังจากการวิจัยประวัติและสังคมของสิบสองปันนาแล้ว คณะกรรมการสภาพแรงงานของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในสิบสองปันนา และรัฐบาลเห็นว่า สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจของสิบสองปันนาไม่เหมือนกับที่อื่น ดังเช่น สิบสองปันนาตั้งอยู่ในชายแดน มีเขตแดนติดต่อกันกับพม่าและลาวและอยู่ใกล้กับไทย ตั้งแต่โบราณกาล ชนชาติส่วนน้อยบางส่วน อย่างเช่น ชาวเลลา ชาวไท ชาวฮานี ชาวบูห์ล่งก็ได้แต่งงานและมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนั้น ชนชั้นสูงของชนชาติส่วนน้อยมีอิทธิพลต่อประชาชนมาก มีวิธีการกดขี่ประชาชนไม่เหมือนกับที่อื่น กลุ่มเจียงไคเช็คที่หนีไปถึงต่างประเทศก็มารุกรานเขตแดนเหล่านี้บ่อยครั้งและยุยงให้ชนชั้นสูงออกมาแบ่งแยกดินแดน ดังนั้นสถานการณ์ของสิบสองปันนาจึงซับซ้อนมาก ระบบหนานเจาหลินเจา (南召領召) และระบบการใช้ที่ดินโดยเฉลี่ยของชาวนา ทำให้ประชาชนเชื่อฟังผู้ปกครองชนชั้นสูง (เจ้า)

ระบบการใช้ที่ดินโดยเฉลี่ยของชาวนา ก็คือ ชาวนาในสิบสองปันนาสามารถได้รับที่ดินหนึ่ง(ถ้าชาวนาคณนั้นชำระค่าเช่าได้และเข้าร่วมงานที่สร้างสะพานและถนน) แต่ที่ดินยังเป็นของเจ้า (領主) แต่ละปีหรือแต่ละสามปี ที่ดินเหล่านี้จะแบ่งอีกครั้งใหม่เพื่อยุติธรรม เพราะว่าบางที่จะเหมาะเพาะปลูก บางที่ก็ไถลมาก ถ้าชาวนาที่ได้รับที่ดินคนนั้นตายหรือย้ายอพยพที่อื่นแล้วที่ดินของเขาต้องคืนให้หมู่บ้าน ดังนั้น เพื่อรักษาอำนาจตนเอง จึงแบ่งชนบทต่างๆเป็นระดับไม่เหมือนกัน อย่างเช่น ชนบทไทเหมิงจ้าย (緬甸)

寨)มีฐานะสูง ได้รับที่ดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกจำนวนมาก ส่วนชนบทหลังน่านจ้าย (领因寨) กับชนบทหงไห่จ้าย(洪海寨) เป็นชนบทที่มีชาวต่างเมืองอพยพมาอาศัยอยู่จำนวนมาก ที่ดินที่แบ่งจึงน้อยมาก นอกจากนั้นยังมีความขัดแย้งระหว่างชนชาติต่างๆ ในสิบสองปันนา ผู้ปกครองใช้นโยบายการใช้ชนชาติส่วนน้อยมาบังคับ(制约)ชนชาติส่วนน้อยเพื่อรักษาสมดุล(以夷制夷) ซึ่งเป็นนโยบายที่ส่วนกลางใช้วิธีต่างๆ ให้ชนชาติต่างๆ ขัดแย้งกัน แล้วใช้ประโยชน์จากความขัดแย้งระหว่างสองชนชาติ และนโยบายแบ่งเขตเป็นหลายส่วนและปกครองตามระดับ(分而治之) จึงทำให้ชนชาติต่างๆ มีความขัดแย้งกันสูง

ในสิบสองปันนา คณะกรรมการสหภาพแรงงานของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในสิบสองปันนาและรัฐบาลตกลงกันว่าจะใช้นโยบายการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธี เขตที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธีในสิบสองปันนา คือ เขตชาวไท เขตชาวฮานี(哈尼族)ของแม่น้ำสาบซุหู(苏湖) และภูเขาหนานโน้(南糯) และใช้วิธีจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มที่ช่วยเหลือซึ่งกัน (互助组) และก้าวเข้าสู่สังคมนิยมระเบียบข้อบังคับในการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธี 《和平协商土地改革条例》 ระบุว่ายกเลิกระบบที่ดินเป็นของเจ้า ยกเลิกสิทธิพิเศษของเจ้าในการเก็บภาษีและการเกณฑ์ชาวนา ไร่ที่ดินของเจ้า สำหรับผู้ปกครองและเจ้าของที่ดินในสมัยนั้น เจ้าที่ดินเป็นคนมีที่ดินมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะกดขี่และขูดรีดชาวนา แต่จะไม่ยกเลิกสิทธิทางการเมืองและไม่ริบข้าวสาร เครื่องมือการเกษตร บ้านเรือน และทรัพย์สินอื่นๆ ของพวกเขา ในการแบ่งที่ดินใหม่ก็แจกที่ดินส่วนหนึ่งแก่พวกเขาเหมือนกับชาวนา สำหรับคนชนชั้นสูงของชนชาติต่างๆ ที่รักชาติ ถ้ายอมรับการปฏิรูปและยกเลิกสิทธิพิเศษตนเอง รัฐบาลจะรับประกันว่าฐานะและชีวิตความเป็นอยู่จะไม่ต่ำกว่าเดิม

สำหรับชาวนารวย(富农) รัฐบาลจะใช้นโยบายไม่ยึดที่ดินของชาวนารวยที่ทำนาเอง แต่ถ้าเป็นที่ดินที่ผู้ปกครองแจกให้ชาวนารวย หรือว่าเป็นที่ดินที่ชาวนารวยยึดครองโดยใช้ประโยชน์จากฐานะที่เป็นเจ้าของหมู่บ้าน รัฐบาลจะยึดไปแบ่งใหม่ ที่ดินและทรัพย์สินเป็นของวัดจะไม่ยึด ระเบียบข้อบังคับในการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธี การก่อตั้งคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธีเป็นองค์กรที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างชาวนากับผู้ปกครอง ระหว่างชาวนากับเจ้าของ

ที่ดินให้เหมาะสม ในชนบทต่างๆก็จัดตั้งคณะกรรมการชาวนา เพื่อร่วมมือกันและระดมชาวนามาดำเนินการได้อย่างสะดวก

เดือนมกราคมปี 1956 มีการจัดตั้งกลุ่มการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน การดำเนินการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติใน 8 ชนบทของเมืองจันทบุรีได้สำเร็จแล้ว จึงขยายไปถึงเขตสิบสองปันนาทั้งหมด ชาวนา 154,000 คนสามารถปฏิบัติการปฏิรูปที่ดินด้วยการเจรจาโดยสันติวิธีได้สำเร็จ แคว้นปกครองตนเองได้ให้ชาวนามาศึกษาอบรมประมาณ 260 คนให้มารับรู้นโยบายการช่วยเหลือร่วมแรงกัน ปี 1956 มี การจัดตั้งสหกรณ์การผลิตการเกษตร 23 แห่ง ชาวนาที่เข้าร่วมสหกรณ์มี 894 ครัวเรือน (คิดเป็นร้อยละ 0.8) พัฒนาเป็นหน่วยร่วมแรง 1,115 แห่ง มีชาวนาเข้าร่วม 15,569 ครัวเรือน (คิดเป็นร้อยละ 54) ปี 1957 ส่งชาวนาไปอบรม 340 กว่าคน

อิทธิพลของแนวคิดฝ่ายซ้ายต่อนโยบายการปกครองตนเองของชนชาติไท

ก่อนปี 1958 นโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลได้รับความยอมรับในแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา มีคนชนชั้นสูง เจ้าของหมู่บ้านและประชาชนที่เคยหนีไปกลับมาเป็นจำนวนมาก (ประมาณ 1,000 กว่าคน) ในด้านการปกครองระดับของแคว้นฯ กับระดับของอำเภอในระบบการบริหารนั้นไม่เหมือนกัน รัฐบาลส่วนกลางและพรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงตกลงกันว่าจะนำปันนาทั้ง 12 มารวมกันเปลี่ยนเป็น 5 ปันนา (ระดับอำเภอ) ดังเช่น

1. ปันนาจึงหง รวมถึงจึงหง เหม้งหลง เหม้งหย่ง และเหม้งวัง โดยคณะกรรมการสภาประชาชนของปันนา จัดตั้งในกาสา
2. ปันนาเหม้งจื่อ รวมถึงเหม้งจื่อ ซีตัง คณะกรรมการสภาประชาชนปันนาจัดตั้งในเหม้งจื่อ
3. ปันนาเหม้งไห่ รวมถึงเหม้งไห่ เหม้งหวุ่น เหม้งเออ ตำบลปกครองตนเองของชนชาติเกือหลั่งและชนชาติฮานี และภูเขาบูหลั่ง คณะกรรมการสภาประชาชนปันนาจัดตั้งในเหม้งไห่
4. ปันนาอี้อู๋ (อี๋) รวมถึงเขตปกครองตนเองของชาวฮยาในอี้อู๋ อี้หย่า อี้ปึง จึงตั้ง คณะกรรมการสภาประชาชนปันนาจัดตั้งในอี้อู๋

5. ปันนาเหม็งล่า รวมถึงเหม็งล่า เหม็งล่าตัง คณะกรรมการสภาประชาชนปันนา จัดตั้งในเหม็งล่า

ในปี 1966 เมื่อมีการปฏิวัติทางวัฒนธรรมองค์กรของรัฐบาลและพรรคในสิบสองปันนาขาดประสิทธิภาพ ปี 1967 แก้วสิบสองปันนาได้จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมทหาร ในช่วงเวลานั้นการปฏิวัติทางวัฒนธรรมและความคิดฝ่ายซ้ายมีอิทธิพลต่อแก้วสิบสองปันนามาก คนชนชั้นสูงของชนชาติไทได้ผลกระทบทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ถูกวิจารณ์ว่าเป็นพวกฝ่ายขวาและเป็นลัทธิชนชาตินิยม การปฏิวัติวัฒนธรรมทำให้พุทธศาสนาถูกทำลายมาก พระสงฆ์ต้องสึกออกไปทำนา มีการจำกัดกิจกรรมทางพุทธศาสนา งานเทศกาลของชาวไท เช่น วันสงกรานต์ถูกยกเลิก คนตรี การเต้นรำ ขนบธรรมเนียม ประเพณีอื่นของชาวไท กลายเป็นสิ่งที่ต้องถูกกวาดล้างทั้งหมดในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม (郑晓云, 2012, หน้า 80-84)

จากการวิเคราะห์อิทธิพลของความคิดฝ่ายซ้ายและการสร้างรัฐสังคมนิยมตามแบบฉบับของเหมาเจ๋อตุง แม้ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีนในยุคนั้นได้ยึดถือแนวคิดทฤษฎีของลัทธิมาร์กซ์-เลนิน (Marxism-Leninism) ที่มีแกนหลักคือ ทุกชนชาติมีความเสมอภาคทัดเทียมกัน สามารถนำทฤษฎีลัทธิมาร์กซ์-เลนินมาปรับใช้ได้กับทุกชนชาติและวิถีชีวิตของแต่ละชนชาติ ดังนั้นเมื่อรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนนำแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาใช้แก้ปัญหาเรื่องชนชาติ นโยบายส่งเสริมให้ชนชาติส่วนน้อยทั้งหลายปกครองและจัดการตัดสินใจปัญหาเองตามแนวทางการสร้างสังคมนิยม ขจัดการอิทธิพลแบบศักดินา และอิทธิพลของชาติตะวันตก แต่การดำเนินนโยบายปฏิวัติวัฒนธรรมที่เป็นการต่อสู้แย่งชิงอำนาจ การสร้างลัทธิบูชาตัวบุคคลโดยเชิดชูแนวคิดของเหมาเจ๋อตุงและมุ่งเน้นการต่อสู้ทางชนชั้น ทำให้มีการทำลายวัฒนธรรมอันเป็นประเพณีของศักดินา วัด และสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของระบบเก่า และมุ่งสร้างสังคมนิยมที่เน้นความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ

การดำเนินนโยบายปฏิรูปด้านเทคโนโลยีและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ในปี 1978 สาธารณรัฐประชาชนจีนดำเนินนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจ แคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาได้นำระบบสัญญาความรับผิดชอบการผลิตครัวเรือนมาใช้เพื่อสนับสนุนการผลิตและการเกษตร มีการยกเลิกระบบคอมมูน โดยรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายปฏิรูปและพัฒนาด้านเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้

- สวนพฤกษศาสตร์เขตร้อนของสิบสองปันนา มีการขยายสวนพฤกษศาสตร์ ขยายพันธุ์พืชและกลายสวนพฤกษศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดของจีน
- สถาบันวิจัยพืชสมุนไพรแห่งยูนนาน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางวิทยาศาสตร์ มีการลงทุน 10 ล้านกว่าหยวนสร้างพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมของป่าไม้เขตร้อนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวระดับ AAAA ของชาติ
- สถาบันวิจัยพืชไร่เกษตรแถบภูมิภาคใกล้เขตร้อน เป็นสถาบันวิจัยการใช้และการบุกเบิกอย่างต่อเนื่องของทรัพยากรเกษตรเขตร้อน (เช่น ยางพารา ผลไม้และดอกไม้เขตร้อน) นอกจากการวิจัยแล้ว ยังสอนชาวไทปลูกยางพารา ได้เพิ่มปริมาณผลิตยางพาราขึ้นมาก ในปี 1997 สถาบันวิจัยแห่งนี้เปลี่ยนจากสวนยางพาราเป็นสถานที่ท่องเที่ยวระดับ AAAA ของชาติ
- สถาบันวิจัยใบชาแห่งยูนนาน ได้ทำการวิจัยและเผยแพร่เทคโนโลยี การเพาะพันธุ์ เพาะปลูกใบชา และอบรมเจ้าหน้าที่จำนวนมาก

ในปี ค.ศ. 2000 รัฐบาลจีนได้สำรวจพบว่าประชากรส่วนใหญ่ในชนบทยังไม่อยู่ในสภาพพออยู่พอกิน ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ตั้งเป้าไว้ว่า ในปี ค.ศ. 2010 สังคมจีนจะต้องบรรลุเป้าหมาย “สังคมที่ประชาชนพออยู่พอกินอย่างทั่วถึง” การพัฒนาเศรษฐกิจของจีนจึงให้ความสำคัญกับภาคชนบท และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของชาวนาและชนชาติส่วนน้อยเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน (肖迎, 2009) นโยบายดังกล่าวนี้มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาพื้นที่ภูมิภาคตะวันตกและพื้นที่ชายแดน ซึ่งมีการนำมาปฏิบัติในเมืองเชียงรุ่ง แคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนา (เชียว อี้, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กันยายน 2557)

รูปแบบการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนา

จากการศึกษาบทบัญญัติการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน (云南省西双版纳傣族自治州条例) ซึ่งประกาศโดยคณะกรรมการประจำของสมัชชาประชาชนแห่งแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2007 และเริ่มใช้วันที่ 1 กันยายน 2007 มีจำนวน 69 ข้อ* บทบัญญัติข้อ 2 ระบุว่า แคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาของชนชาติไทนี้ ตั้งอยู่ชายแดนด้านตะวันตกเฉียงใต้ของจีนเป็นพื้นที่ในการจัดการปกครองตนเองของพวกเขา ชนชาติไท ขึ้นกับการปกครองของมณฑลยูนนาน นอกจากนั้น แคว้นฯ ยังมีชนชาติอื่น(จีน) ฮานี(อาข่า) ลาถู ปู่หลาง อี้ จินวก เหยา เหมียว หุย หว่า จ้วง และจิงโป โครงสร้างการปกครองของแคว้นฯ สิบสองปันนา ประกอบด้วยเมืองจิ่งหรง (เชียงรุ่ง) อำเภอเหมิงไฮ่ และอำเภอเหมิงล่า

จากการวิเคราะห์เชิงอำนาจ รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยในประเทศจีนนั้นได้อำนาจมาจากการมอบหมายของรัฐบาลส่วนกลาง รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติมีฐานะเป็นองค์กรปกครองตนเองที่ใช้อำนาจบริหารและดำเนินการตามมติขององค์กรทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุด (พรรคคอมมิวนิสต์จีน) อย่างไรก็ตาม รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาตินั้นมีอำนาจมากกว่ารัฐบาลท้องถิ่นทั่วไป (โจวผิง, 2007, หน้า 38-44) และสามารถกำหนดบทบัญญัติในการปกครองตนเอง โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีนและกฎหมายในการปกครองตนเองของชนชาติในสาธารณรัฐประชาชนจีน

จากการศึกษาพบว่า สาระสำคัญของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสำคัญของกลไกการปกครองตนเองและอุดมการณ์ทางการเมือง ทำให้ทราบถึงรูปแบบการปกครองตนเองของแคว้นฯ และการจัดการทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเมือง ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติดังต่อไปนี้

* เป็นบทบัญญัติที่ปรับแก้จากฉบับปี 1987 (จำนวน 73 ข้อ)

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับกลไกการปกครองตนเอง

สำหรับกลไกการปกครองตนเองของแคว้นฯ สิบสองปันนา บทบัญญัติในการปกครองตนเองระบุถึงมาตราที่สำคัญดังนี้

บทบัญญัติข้อ 3 กลไกเกี่ยวกับการปกครองตนเองของแคว้นปกครองนี้ คือ สมัชชาตัวแทนประชาชน (ของแคว้นฯ) และรัฐบาลประชาชน กลไกการปกครองของแคว้นปกครองตนเองนี้ เป็นกลไกการปกครองท้องถิ่นระดับที่ 1 ซึ่งมีสิทธิในการจัดตั้งผู้มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่นของเขตอำเภอของเมืองนั้นๆ ขณะเดียวกันก็มีอำนาจในการปกครองตนเอง ซึ่งกลไกการปกครองของแคว้น ตั้งอยู่ที่เมืองจิ่งหง

บทบัญญัติข้อ 13 สมัชชาประชาชนของแคว้นฯ เป็นองค์กรที่มีอำนาจของชาติ ผู้แทนสมัชชานั้นมาจากการเลือกตั้งตามกฎหมาย สมัชชาประชาชนของแคว้นฯ สามารถจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจตามความต้องการในการดำเนินงานได้

บทบัญญัติข้อ 15 รัฐบาลของแคว้นฯ เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจบริหาร ซึ่งรับผิดชอบและรายงานต่อสมัชชาประชาชนของแคว้นฯ และมณฑลยูนนาน ระหว่างการปิดประชุมของสมัชชาประชาชน รับผิดชอบและรายงานต่อคณะกรรมการประจำสมัชชาประชาชนของแคว้นฯ รัฐบาลของแคว้นฯ ประกอบด้วยผู้ว่าการแคว้นฯ ซึ่งเป็นชาวไท สำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่สังกัดรัฐบาลของแคว้น อย่างน้อยต้องมีผู้ปฏิบัติงานหนึ่งคนที่เป็นชาวไทหรือชนชาติส่วนน้อยอื่นๆ

บทบัญญัติข้อ 17 กิจกรรมของศาลประชาชนและสำนักงานอัยการของแคว้นฯ ดำเนินตามข้อกำหนดของกฎหมาย ศาลประชาชนและสำนักงานอัยการประชาชนของแคว้นฯ ควรจะมีชาวไทดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือรองอธิการบดีของศาลประชาชนและอธิการบดีหรือรองอธิการบดีของสำนักงานอัยการประชาชน ส่วนเจ้าหน้าที่ของศาลประชาชนและสำนักงานอัยการประชาชนของแคว้นฯ ควรจะมีชาวไทและชนชาติอื่นตามสมควร

จากบทบัญญัติที่กล่าวถึงข้างต้นจะเห็นได้ว่ารัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาตินั้นมีอำนาจมากกว่ารัฐบาลท้องถิ่นทั่วไป และสมัชชาประชาชนของแคว้นฯ สามารถจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจตามความต้องการในการดำเนินงานได้ และที่สำคัญคือ จะต้องมิใช่ผู้ว่าการแคว้นฯ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการที่เป็นชาวไท ใน

ความเห็นของผู้วิจัย การที่ชนชาติส่วนน้อยได้ดำรงตำแหน่งสำคัญเป็นไปในเชิงสัญลักษณ์ ทั้งนี้อำนาจในการทางเมืองที่แท้จริงกำหนดโดยนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ นอกจากนั้น ตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำแคว้นฯ และตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองเชียงรุ่งนั้นมักจะเป็นชนชาติฮั่น (ไม่ใช่ชนชาติไท)

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาเมือง

สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาเมืองของแคว้นฯ สิบสองปันนา องค์กรปกครองตนเองสามารถดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาเมือง ซึ่งจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับชาติ บทบัญญัติในการปกครองตนเองระบุถึงมาตราที่สำคัญดังนี้

บทบัญญัติข้อ 6 กลไกการปกครองของแคว้นฯ ในด้านการพัฒนาตลาด เศรษฐกิจแบบสังคมนิยม เป็นผู้กำหนดการจัดการเศรษฐกิจของแคว้นฯ รวมทั้งทิศทาง นโยบายในการพัฒนาการสังคมและการจัดการเศรษฐกิจแคว้นฯ และชี้เน้นให้เห็น ข้อดีของทรัพยากรเขตร้อนกับทรัพยากรกึ่งเขตร้อน ข้อดีของทรัพยากรมนุษย์และวัฒนธรรม รวมทั้งข้อดีของสถานที่ตั้งในแคว้นฯ และให้ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพิ่มความเจริญ เสริมสร้างพัฒนาการของพื้นที่ภูเขา ผลักดันผลผลิตทางเศรษฐกิจเพื่อยกระดับมาตรฐาน ความเป็นอยู่ผู้คน

มาตราที่ 20 องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ต้องยึดสภาพความเป็นจริงเป็นจุดเริ่มต้น วางแผนตามหลักวิทยาศาสตร์ บริหารกิจการการพัฒนาเศรษฐกิจของแคว้นฯ องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมบูรณ์แบบ มุ่งการพัฒนาเศรษฐกิจที่กรรมสิทธิ์ไม่ใช่ของรัฐและส่วนรวม (非公有制经济/Non-Public Sectors Of the Economy) ผลักดันให้ศักยภาพความได้เปรียบด้านทรัพยากรเปลี่ยนเป็น ศักยภาพความได้เปรียบด้านเศรษฐกิจ

มาตราที่ 21 องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ต้องยืนหยัดการเกษตร ยกย่องความสามารถในการผลิตของการเกษตร ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมการ

ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีด้านการเกษตร ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมการเกษตร ตามสมควร รับรองคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์การเกษตร องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ยินห์หยักระบบการรับผิดชอบการผลิตโดยครัวเรือน 家庭承包经营体制 (Household Production Responsibility System : HPRS) สนับสนุนให้ชาวนาพัฒนาองค์กรการร่วมมือระหว่างครัวเรือน ระหว่างเวลาที่อยู่ในการเช่าที่ดิน ชาวนาสามารถโอนย้ายสิทธิ์ในการใช้ที่ดินตามสมัครใจ โดยผ่านกระบวนการทางกฎหมาย

มาตราที่22 องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ เน้นพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ที่กรรมสิทธิ์เป็นของเอกชน นำเข้าและแพร่หลายเทคโนโลยีที่ทันสมัย เร่งสร้างสรรคฐานการผลิตสินค้าเช่นหมูเป็น วัวและสัตว์เลี้ยง ส่งเสริมการบริหารแบบมีขนาดใหญ่ สร้างระบบการเลือกเพาะพันธุ์ที่ดี การแปรรูปอาหารสัตว์ การเก็บรักษา การขนส่งและการจำหน่ายให้สมบูรณ์แบบ ให้มีสินค้าสัตว์เลี้ยงได้เข้าตลาดมากขึ้น องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันและรักษาโรคสัตว์ต่างๆ ต้องตรวจสอบสัตว์เลี้ยงหรือสินค้าสัตว์เลี้ยงที่ผ่านชายแดนตามกฎหมาย

มาตราที่25 องค์กรปกครองตนเองส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมของท้องถิ่น ยกกระดืบและเสริมสร้างอุตสาหกรรมดั้งเดิมตามศักยภาพความได้เปรียบของทรัพยากรและอุปสงค์ของตลาด รวมทั้งพัฒนาอุตสาหกรรมที่เติบโตใหม่ สร้างสรรค์และส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นเสาหลัก เพิ่มใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิตสินค้า เร่งกระบวนการพัฒนาความเป็นอุตสาหกรรมแบบใหม่ องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ต้องอุดหนุนการผลิตและการบริหารสินค้าที่ต้องการเป็นพิเศษ และสินค้าศิลปกรรมที่มีลักษณะเป็นงานศิลป์ของชนชาติส่วนน้อย

มาตราที่26 องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ พัฒนาการคมนาคมด้วยความกระตือรือร้น ยกตัวอย่างเช่นเสริมสร้างโครงการพื้นฐานถนนสาธารณะ ทางน้ำ กำรบินพลเรือน เร่งสร้างถนนของชนบท พัฒนาธุรกิจการขนส่งระหว่างประเทศในแม่น้ำหลานชางเจียง-แม่น้ำโขง เสริมการควบคุมความปลอดภัยการคมนาคม องค์กรปกครองตนเองของแคว้นฯ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสารสนเทศ เร่งสร้างเครือข่ายข้อมูลของเมือง ชนบทและเขตภูเขาที่ห่างไกล

มาตราที่27 องค์การปกครองตนเองของแคว้นฯ สนับสนุนการพัฒนาของวิสาหกิจ
 ที่เป็นการบุกเบิก ควรแสดงบทบาทที่เป็นตัวอย่างในการทดลองและสาธิต สร้าง
 ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวิสาหกิจและประชาชนท้องถิ่น ช่วยท้องถิ่นพัฒนาการบริหาร
 แบบหลายอย่าง ดำเนินการฝึกอบรมเทคโนโลยี ผลักดันการพัฒนาของเทคโนโลยี
 ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างชนชาติ

มาตราที่28 องค์การปกครองตนเองของแคว้นฯ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม
 การท่องเที่ยว กำหนดแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้สมบูรณ์แบบ แสดง
 ศักยภาพความได้เปรียบในด้านทิวทัศน์เขตร้อนประเพณีของชนชาติ การตั้งอยู่ชายแดน
 ยกระดับสนิยมทางวัฒนธรรมของสิบสองปันนา ปรับปรุงโครงการพื้นฐานของการ
 บริการการท่องเที่ยว ยกระดับคุณภาพของการบริการการท่องเที่ยว พัฒนาสินค้าการ
 ท่องเที่ยวที่มีลักษณะของชนชาติ

มาตราที่29 องค์การปกครองตนเองของเขตปกครองตนเองพัฒนาการค้าระหว่าง
 ประเทศ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการลงทุน นำเข้าเงินทุน เทคโนโลยี และบุคคลที่มี
 ความรู้ ผลักดันการแลกเปลี่ยนและการร่วมมือเทคโนโลยีด้านเศรษฐกิจ พัฒนาเศรษฐกิจ
 แบบมุ่งเน้นการส่งออก องค์การปกครองตนเองของแคว้นฯ ดำเนินกิจการแบบประชาชน
 ชายแดน ตลาดนัด การพัฒนาการค้าชายแดน

มาตราที่30 องค์การปกครองตนเองของแคว้นฯ ส่งเสริมการวางแผนและการ
 ควบคุมของเมือง เสริมสร้างโครงการพื้นฐานของเมือง พัฒนาการบริการของเมืองให้
 สมบูรณ์แบบ สร้างสรรค์เมืองนิเวศที่มีลักษณะของชนชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม
 องค์การปกครองตนเองของแคว้นฯ ให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์หมู่บ้าน รักษา
 สืบสานศิลปวัฒนธรรมชนชาติ ปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยในชนบทให้ดีขึ้น

จากบทบัญญัติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาเมืองที่กล่าวถึงข้างต้น
 จะเห็นได้ว่าอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาตินั้นมาจากการมอบ
 อำนาจของรัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลกลางนั้นมีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุด รัฐบาล
 ท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชนชาติมีอำนาจที่ได้รับจากการมอบหมายและมีลักษณะ
 เป็นอำนาจเชิงการบริหาร การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปตามแผนและยุทธศาสตร์ของชาติ
 โดยสามารถธำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรและอัตลักษณ์ของความเป็นชนชาติส่วนน้อย

การพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด)

จากการศึกษารูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อย แคว้นปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนามตามบทบัญญัติการปกครองตนเองที่นำเสนอข้างต้น ในงานวิจัยนี้จะวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) การสร้างสังคมแบบพหุอยู่พอกันตามยุทธศาสตร์ของชาติ (สังคมสีเขียว) และเน้นการวิเคราะห์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวตามบทบัญญัติการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนามาตราที่ 28 (ซึ่งผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลจากการสำรวจสภาพพื้นที่และการสังเกต) สำหรับการพัฒนาเมืองซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 หมวดที่ 5 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างสมดุลระหว่างภูมิภาคและส่งเสริมการพัฒนาของความเป็นเมืองให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาภูมิภาค การพัฒนาตามลักษณะพิเศษของแต่ละพื้นที่ และการบรรลุสู่ความเป็นเมืองของชนบทที่มีเอกลักษณ์ของประเทศจีน กำหนดแผนการพัฒนาเมืองอย่างเป็นวิทยาศาสตร์และการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเมืองให้เป็นไปตามแนวนโยบายที่กำหนด

ในส่วนของการวิจัยเอกสารเพื่อเข้าใจถึงการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) ตามแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 งานวิจัยนี้ได้ศึกษาเอกสารสำคัญ 2 ฉบับ ได้แก่

1. คำแถลงนโยบายของเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเชียงรุ่ง (แถลงในการประชุมครั้งที่ 9 ของคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเชียงรุ่ง ชุดที่ 4 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2011)
2. การกล่าวรายงานของนายกเทศมนตรีเมืองเชียงรุ่งในการประชุมครั้งที่ 4 ของสมัชชาประชาชนของเมืองเชียงรุ่ง

สาระสำคัญของแถลงนโยบายของนายเงินแสวียกั (เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองเชียงรุ่ง/จังหวัด คณะกรรมการประจำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนแห่งแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนา) สรุปผลงานการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 และวางแผน “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12” อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาเมืองจังหวัด ให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สาระสำคัญของการกล่าวรายงาน มีดังนี้

1) การดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11

ใน 5 ปีที่ผ่านมาเป็นระยะเวลาที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์การพัฒนาของเมือง เชียงรุ่งอย่างมาก มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในปี 2010 ผลผลิตมวลรวมของเมืองเชียงรุ่งเพิ่มเป็นสองเท่าของปี 2005 รายได้ประชาชน ต่อหัว เป็น 22,155 หยวนต่อปี (เพิ่มขึ้น 10.6% ต่อปี และเป็น 1.9 เท่าของปี 2005) รายได้ ของรัฐบาลท้องถิ่น 11.99 ร้อยล้านหยวน (เพิ่มขึ้น 45% ต่อปี เป็น 6.4 เท่าของปี 2005)

จำนวนเงินการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของสังคมเป็น 81.61 ร้อยล้านหยวน ซึ่งได้ เพิ่มขึ้น 17.1% ทุกปี เป็น 2.2 เท่าของปี 2005 ปริมาณการค้าขายกับต่างประเทศเป็น 17,149 หมื่นดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งได้เพิ่มขึ้น 31.1% ทุกปี เป็น 3.9 เท่าของปี 2005 มีจำนวน นักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ 5,893,900 คน ซึ่งได้เพิ่มขึ้น 20.2% ทุกปี เป็น 2.5 เท่า ของปี 2005 ปริมาณรายได้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็น 53.7 ร้อยล้านหยวน ซึ่งได้ เพิ่มขึ้น 22.6% ทุกปี เป็น 2.8 เท่าของปี 2005 ปริมาณสินค้าขายปลีก เป็น 31.3 ร้อยล้านหยวน ซึ่งได้เพิ่มขึ้น 19.7% ทุกปี เป็น 2.5 เท่าของปี 2005 รายได้ใช้จ่ายต่อหัวของคนที่อยู่ในเมือง เป็น 14,723 หยวน ซึ่งได้เพิ่มขึ้น 12% ทุกปี เป็น 1.8 เท่าของปี 2005 รายได้ต่อหัวของ เกษตรกร 5,036 หยวน ซึ่งได้เพิ่มขึ้น 15.3% ทุกปี เป็น 2 เท่าของปี 2005

2) วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 อย่าง เป็นวิทยาศาสตร์

การพุ่งทะยานของเชียงรุ่ง แนวคิดชี้นำคือทฤษฎีเติ้งเสี่ยวผิง(邓小平理论)ทฤษฎีสาม ตัวแทน(三个代表)เป็นแนวคิดชี้นำ ยึดหลักการพัฒนาวissenschaft ยึดหลักการเร่งรัด การปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแนวทางหลัก เป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม“แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12” คือ เมื่อถึงปี 2015 GDP ของเมืองเชียงรุ่งต้องเพิ่มขึ้น 13% ขึ้นไป ปรับปรุงสัดส่วนอุตสาหกรรมที่หนึ่ง (เกษตรกรรม) อุตสาหกรรมที่สอง (อุตสาหกรรมหัตถกรรม) อุตสาหกรรมที่สาม (บริการ) 21:33.3:45.7 รายได้ของรัฐบาลท้องถิ่นเพิ่มขึ้น 18% ทุกปี ประชาชนในชุมชนเมืองและ ชนบทมี รายได้ใช้จ่ายต่อหัวเพิ่มขึ้น 13% ทุกปี ปริมาณสินค้าขายปลีกเพิ่มขึ้น 15% ทุกปี รายได้ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 15% ทุกปี

(2.1) ยึดมั่นในความเป้าหมายที่สร้างไว้ ผลักดันให้มีความพัฒนาในทุกด้านยึดมั่นนโยบาย “ยื่นหัตถ์สองฝ่าย ผลักดันสองฝ่าย” ก็คือ ด้านหนึ่งพยายามขอเงินทุนจากรัฐบาลระดับสูงกว่า อีกด้านหนึ่งดึงดูดการลงทุนเข้ามา ผลักดันให้ปริมาณรวมเศรษฐกิจเพิ่มยิ่งขึ้น ฝ่ายสองผลักดันการปรับเปลี่ยนระบบและรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาของสังคมทั่วทุกด้าน ดำเนินงานในช่วงปี 2011-2015

- สร้างเมืองป่าไม้เขตร้อนเชิงนิเวศระดับสากล (โดยวางแผนการพัฒนาเมืองเชียงรุ่งใหม่ให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น)

- เร่งการพัฒนาโครงการที่สำคัญเสร็จตามเวลาและมีคุณภาพ รับประกันการลงทุนทรัพยากรสินถาวรของสังคม

- ปรับปรุงโครงสร้างการผลิต พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างชนบทสมัยใหม่

- การปฏิรูปการเพาะปลูกของชนบท

- การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ความสามัคคีของชาติทั้งหลาย

- การดำเนินงานอย่างสุจริต เสริมสร้างและปรับระบบพรรคคอมมิวนิสต์

(2.2) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ เพิ่มความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจ ต้องทำการวางแผนเมืองอย่างมองการณ์ไกล ต้องสนับสนุนรัฐวิสาหกิจ (龙头企业) เตรียมการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ พยายามทำให้มี 5 บริษัทเข้าตลาดหลักทรัพย์ในปลายปี 2020 เพื่อสร้างรากฐานที่ดีต่อการทำงานลงทุน

(2.3) การสร้างเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับสากลตามเป้าหมายที่พัฒนาเมืองเชียงรุ่งเป็นสวรรค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับสากล ปรับปรุงแผนผังของเมืองเชียงรุ่งให้ดีขึ้น คณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลมณฑลยูนนานกำหนดให้เชียงรุ่งเป็น“เมืองระดับอำเภอที่เน้นการพัฒนา” (重点发展县市) ตามนโยบายที่สร้างเชียงรุ่งเป็นเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจข้ามพรมแดน เขตการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองระดับรองของภูมิภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนาน

(2.4) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ผลักดันการพัฒนาของสังคมทั่วทุกด้านกลมกลืน ผลักดันการพัฒนาทั่วทุกด้าน มีรายละเอียดดังนี้

- ต้องยึด “การเกษตร ชนบท เกษตรกร” เป็นหลักในงานที่สำคัญ ต้องเสริมกำลังในการสร้างชนบทสมัยใหม่ ต้องผลักดันการพัฒนาวัฒนธรรมอุตสาหกรรม ต้องสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ใช่เศรษฐกิจกรรมสิทธิ์รวม

- พัฒนาการศึกษให้ประชาชนพึงพอใจ พัฒนาการศึกษสมัยใหม่ ปรับปรุงระบบการศึกษาในท้องถิ่น พัฒนาการศึกษานูบาล อาชีวศึกษา แรงรัดการพัฒนามัธยมศึกษา ผลักดันการศึกษาของชนชาติส่วนน้อย การศึกษาพิเศษ และการศึกษาส่วนตัว ทำการปฏิรูประบบการศึกษาและวิธีการศึกษาอย่างเชิงลึก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการศึกษา ทำให้การศึกษาภาคบังคับ 12 ปีเป็นเป้าหมายของปี 2020

- พัฒนาสาธารณสุขให้มีความก้าวหน้าอย่างมาก
- บรรเทาความยากจนและพัฒนาพื้นที่ที่ยากจน
- สร้างระบบประกันสังคมที่สมบูรณ์ เมื่อถึงปี 2015 จะมีการพัฒนาประกันสังคมอย่างทั่วถึง แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย เมื่อถึงปี 2020 อย่างน้อยมี ประชาชน 50% ในชนบทจะมีคุณภาพชีวิตเท่าเทียมกับคุณภาพชีวิตในเมือง

(2.5) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นพื้นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย พัฒนางานวิศวกรรมขนประทาน พัฒนาการคมนาคม ผลักดันการก่อสร้างทางรถไฟ สนามบิน ทำเรื่องขนส่งสินค้า และยกคุณภาพบริการให้ดียิ่งขึ้น

(2.6) ผลักดันการพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

- เสริมสร้างอารยธรรมด้านระบบนิเวศ
- สร้างสังคมแบบประหยัดทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการคุ้มครองและฟื้นฟูระบบนิเวศ เสริมสร้างการพัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาภัยจากธรรมชาติ
- การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ การสร้างเมืองและรูปแบบบริโภคแบบหมุนเวียน
- การประหยัดทรัพยากรและลดการใช้พลังงาน
- การพัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติที่สมบูรณ์

(2.7) การพัฒนา ความสามัคคีและความมั่นคงของชายแดน มีรายละเอียดดังนี้

- ส่งเสริมการบริหารประเทศตามหลักกฎหมาย ดำเนินนโยบายศาสนา นโยบายชนชาติอย่างจริงจัง ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและพรรคคอมมิวนิสต์จีน และชนชาติทั้งหลาย

- สร้างระบบการมีส่วนร่วมของประชาชนและระบบแก้ไขความขัดแย้งของสังคมที่สมบูรณ์

- ส่งเสริมงานบริหารขั้นพื้นฐาน พัฒนาหมู่บ้านชนบทและหมู่บ้านในเมือง

- ต่อต้านยาเสพติดและป้องกันโรคเอดส์

- รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างจริงจัง

- รักษาความปลอดภัยของสังคมและความสงบของชายแดน

(2.8) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม มีความสามารถและศักยภาพ

(2.9) ยึดโอกาสและการพัฒนาจากการบุกเบิกพื้นที่ภาคตะวันตก สร้างเมืองเชียงรุ่งเป็นป้อมหัวสะพาน (桥头堡) ในการพัฒนาเศรษฐกิจตามระเบียบเศรษฐกิจคุณหมิงกับกรุงเทพฯ เมื่อถึงปี 2020 สร้างเมืองเชียงรุ่งเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมของเอเชียภาคตะวันออกเฉียงใต้ และศูนย์กลางขนส่งสินค้าทันสมัยต่อเอเชียภาคตะวันออกเฉียงใต้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้พัฒนาเจริญรุ่งเรือง และเป็นอุตสาหกรรมหลักอันใหม่

3) เสริมสร้างและปรับปรุงระบบพรรคคอมมิวนิสต์ให้ดีขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายของ “แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแบบที่ 12”

(3.1) สร้างองค์กรพรรคระดับพื้นฐานที่ก้าวหน้า สร้างสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ที่เก่งและดี เพื่อสร้างหลักฐานที่มั่นคงต่อการพัฒนาโครงสร้างความคิดของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำการปลดปล่อยอุดมการณ์ต่อไป ยกเว้นความคิดล้าหลัง

(3.2) เพิ่มความสามารถในการปกครอง อบรมกลุ่มผู้นำที่มีความสามารถในการทำงานพัฒนา ทำงานเพื่อประชาชนอย่างจริงจัง ทำงานตามระเบียบของพรรคคอมมิวนิสต์

(3.3) พัฒนาการสร้างองค์กรพรรคระดับพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ผลักดันการพัฒนาพรรคคอมมิวนิสต์อย่างบูรณาการ แสดงออกซึ่งความสามารถของ

องค์กรพรรคระดับพื้นฐานในการสร้างความสามัคคีแก่ประชาชนในการผลักดันการพัฒนา และการสร้างความปรองดองของสังคม

(3.4) พัฒนาประชาธิปไตยและความสามัคคีในพรรคคอมมิวนิสต์ เสริมสร้างระบบที่พรรคคอมมิวนิสต์ควบคุม ดูแลงานบริหารของสมาชิกประชาชน และสภาที่ปรึกษาการเมืองให้สมบูรณ์ และผลักดันการพัฒนาของอารยธรรมแบบสังคมนิยม

(3.5) เสริมสร้างระบบต่อต้านการทุจริต และส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล

จากการวิเคราะห์คำแถลงนโยบายของเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) จะเห็นได้ว่านโยบายที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนมีต่อการพัฒนาเมืองเชียงรุ่งนั้นสอดคล้องกับทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และสาระสำคัญที่พรรคมุ่งเน้นในสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ การวางแผนอย่างเป็นวิทยาศาสตร์และการปรับปรุงระบบการทำงานของพรรคคอมมิวนิสต์ รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้เชียงรุ่งมีบทบาทเป็นเมืองเชิงนิเวศระดับนานาชาติและมีความสำคัญในทางยุทธศาสตร์ของจีนต่อความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาระสำคัญของการกล่าวรายงานของนายกเทศมนตรีเมืองเชียงรุ่ง

นายเหียนวินฉาย (ชนชาติไท) ดำรงรองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองเชียงรุ่ง แถลงเกี่ยวกับเป้าหมายและงานสำคัญของแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

5 ปี ฉบับที่ 12 มีดังต่อไปนี้ แผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 เป็นช่วงเวลาที่สำคัญในการสร้างสังคมพอยู่พอกินในทุกด้าน การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก การกำหนดให้เชียงรุ่งเป็น“เมืองระดับอำเภอที่เน้นการพัฒนา”（重点发展县市）

นโยบายของมณฑลยูนนานในการสร้างความเข้มแข็งสองประการกับหนึ่งป้อมปราการ* ดำเนินการตามคณะกรรมการแคว้นฯ ที่กำหนดยุทธศาสตร์ 6 ประการ ได้แก่ การพัฒนาเชิงนิเวศ การพัฒนาการศึกษาและเทคโนโลยี การเปิดกว้าง ความหลากหลายทางชีวภาพ ความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยว การยึดหลักกฎหมาย

อุดมการณ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเชียงรุ่ง คือ การส่งเสริมสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีน ในหัวข้อการพัฒนาอย่างครอบคลุมและความยั่งยืน พัฒนาให้ประชาชนรวยขึ้นและพัฒนาเมืองแข็งแกร่ง การส่งเสริมเมืองแบบอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปฏิรูปอย่างลึกซึ้ง และการดำเนินนโยบายสองเข้มแข็งกับหนึ่งป้อม

เป้าหมายโดยรวม ปี2020 ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของเชียงรุ่งอยู่ใน 10 อันดับแรกของมณฑล และสร้างเป็นสวรรค์ของสถานที่ท่องเที่ยว ที่อยู่อาศัย และการช้อปปิ้ง การเร่งอุตสาหกรรมเกษตร แบบเทคโนโลยีใหม่ในอุตสาหกรรม การบูรณาการพัฒนาเมืองและชนบท ความทันสมัยของการศึกษา แบบอารยธรรมของระบบนิเวศ แบบความกลมกลืนสังคม ดำเนินกลยุทธ์“ออกไปลงทุนข้างนอกประเทศ” และเป็นพื้นที่ในการสร้างความสามัคคีชายแดนสงบ พยายามที่จะสร้างเชียงรุ่งใหม่ที่เจริญรุ่งเรือง

* 两强一堡 (เหลียงเหลียงอีเป่า) หมายถึง นโยบายเข้มแข็งใน 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจสีเขียวและด้านวัฒนธรรมของชนชาติ ส่วนหนึ่งป้อมปราการ (อีเป่า) ได้แก่ ป้อมหัวสะพาน 桥头堡 เป็นยุทธศาสตร์ในการกำหนดให้ยูนนานเป็นป้อมหัวสะพานไปสู่การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตกเฉียงใต้ เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนา 5 ปีฉบับที่ 12 คือ

- ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจโดยรวมพัฒนา ในปี 2015 รายได้ทางการคลังท้องถิ่นและรายได้งบประมาณโดยทั่วไปเติบโต% 18 โดยเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายทางการคลังท้องถิ่นและค่าใช้จ่ายโดยทั่วไปการเงินที่คาดว่าจะเติบโตเฉลี่ย 7 % ยอดขายค้าปลีกรวมของสินค้าอุปโภคบริโภคทางสังคม จำนวนการค้าต่างประเทศและรายได้รวมจากการท่องเที่ยวต่างเติบโตประจำปีเฉลี่ย 15 %
- มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต การใช้จ่ายงบประมาณทั่วไปการคลังสำหรับการศึกษา สุขภาพวัฒนธรรม ประกันสังคมมากกว่าสองในสามในประมาณทั่วไปการคลัง บรรลุเป้าหมายว่าคนมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษา และมีงานทำ คนป่วยได้รับการดูแลทางการแพทย์ คนแก่ได้รับการเลี้ยงดู คนยากไร้มีที่อยู่อาศัย คนเดือดร้อนได้รับความช่วยเหลือ
- การรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซและการประหยัดพลังงาน พยายามที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจระบบนิเวศ สภาพแวดล้อมระบบนิเวศ ความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์อย่างสันติกับเพื่อนบ้าน
- การส่งเสริมการก่อสร้างเมืองท่องเที่ยวแบบนิเวศระดับนานาชาติ สร้างให้ “เชียงใหม่รุ่งเรือง เชียงรุ่งน่าอยู่” พยายามที่จะยกระดับอุตสาหกรรมแบบดั้งเดิม อุตสาหกรรมการแปรรูปการเพาะปลูกและพื้นฐานการก่อสร้างเป็นไปตามถนน อุตสาหกรรมแบบใหม่ที่มีผลตอบแทนที่ดีทางเศรษฐกิจ การบริโภคทรัพยากรต่ำ มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมน้อยและทรัพยากรมนุษย์ลงเล่นเต็ม และยึดการรักษาแบบนิเวศที่ดี การอนุรักษ์ทรัพยากร สุขภาพของผู้คนเป็นเป้าหมาย พยายามที่จะสร้าง “เชียงใหม่รุ่งเรือง” พยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว แรงการป้องกันการฟื้นฟูให้พื้นที่ และสร้างเมืองสีเขียว โดยบริหารจัดการสภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน

● ยึดความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม มารยาททางสังคมที่เป็นธรรมและความยุติธรรมเป็นเป้าหมาย พยายามที่จะสร้างเชิงรุ่งให้เป็นเมืองที่ส่งเสริมวัฒนธรรมที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองและชนบท รักษาพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ สร้างอุตสาหกรรมวัฒนธรรม ส่งเสริมการปฏิรูป การดูแลสุขภาพ ปรับปรุงระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขของ ผู้อยู่อาศัยในเมือง และชนบทเป็นต้น

ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 ต้องการดำเนินงาน ดังนี้

(1) เร่งกระบวนการทำงานแก้ปัญหาสามการเกษตร “ชาวนาหง” (แก้ปัญหา ชนบท ปัญหาเกษตรกร ปัญหาการเกษตร) เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในการสร้างสรรค์ แบบทันสมัยการเกษตร เพิ่มการลงทุนในการก่อสร้างใหม่ในชนบท ให้ชาวบ้านจัด ประชุมสมาชิกเพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการสวัสดิการระดับหมู่บ้านและจัดสรรให้ เงินแก่โครงการนี้ วางแผนพัฒนาฟาร์ม 200 แห่ง ใน 700 หมู่บ้าน เผยแพร่เทคโนโลยี และเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรและการเพิ่มรายได้ในชนบท โดยการสนับสนุน องค์การทางการเกษตรและพัฒนาสหกรณ์ รวมทั้งเพิ่มการสนับสนุนสินเชื่อการเกษตร

(2) เร่งการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในการส่งเสริม กระบวนการอุตสาหกรรมแบบใหม่ เช่น เร่งพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งเสริมการเจริญเติบโตของ อุตสาหกรรมด้านการไฟฟ้า วัสดุก่อสร้างเหมืองแร่ แปรรูปอาหารสัตว์ อุตสาหกรรม ยาไทยและอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ป่า

(3) ช่วยเร่งความเร็วของการปฏิรูปและเปิดกว้างทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิด นวัตกรรมใหม่ในการพัฒนา สนับสนุนการปฏิรูปของหน่วยงานภาครัฐ โดยปรับปรุง กลไกการบริหารจัดการ ยกกระดานของการใช้ “สองตลาด” ภายในประเทศและต่างประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งออกไปลงทุนภายนอก และดึงดูดเงินทุนเข้ามา เร่งการ ก่อสร้างโครงการที่สำคัญ คว่ำโอกาสในการพัฒนาภาคตะวันตกรอบใหม่ มุ่งเน้นการ สร้างมณฑลที่แข็งแกร่งทางด้านเศรษฐกิจสีเขียว มณฑลที่แข็งแกร่งทางด้านวัฒนธรรม แห่งชาติ และเป็น “ป้อมหัวสะพาน” ที่จีนเปิดสำหรับภาคตะวันตกเฉียงใต้ ส่งเสริมการ

ท่องเที่ยว รักษาความต่อเนื่องของนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ผลักดันการลงทุนและการระดมทุน การลงทุนในสินทรัพย์คงที่ให้เติบโตอย่างรวดเร็วอย่างแข็งแกร่ง

(4) การพัฒนาการท่องเที่ยว การส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประเทศอย่างละเอียด เสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยว เร่งการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว จากผลิตภัณฑ์ที่ยึดการเที่ยวชมเป็นหลักไปเป็นผลิตภัณฑ์แบบมีความหลากหลายในด้านการพักผ่อน สุขภาพ ภาพยนตร์วัฒนธรรม เป็นต้น กำหนดเป้าหมายของการสร้างเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประเทศบนพื้นฐานของการดำเนินการปรับปรุงแผนแม่บทเมือง ทำการเตรียมความพร้อมของการวางแผนพิเศษในเมืองและการวางแผนเมืองในเมืองเล็ก ๆ สร้างรูปแบบใหม่ของการพัฒนาโดยรวมในเมืองและชนบทอย่างแข็งแกร่ง

(5) เร่งการสร้างเมืองเชิงนิเวศ เน้นอารยธรรมของระบบนิเวศ การใช้ยุทธศาสตร์แคว้นที่มีการพัฒนาเชิงนิเวศ (生态立州) สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา โดยเน้นการอนุรักษ์เป็นสำคัญ ผลักดันเศรษฐกิจแบบหมุนเวียน ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมวัฒนธรรมเชิงนิเวศ การผลิตที่ 'ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม พัฒนาแนวคิดของการก่อสร้างอารยธรรมของระบบนิเวศอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมและการบังคับใช้กฎหมาย ส่งเสริมการดำเนินการของการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(6) เร่งขยายแหล่งที่มาของรายได้รัฐบาล เพื่อสนับสนุนในโครงการที่สำคัญ เช่น แก้ปัญหาชนบท ปัญหาเกษตรกร ปัญหาการเกษตร การศึกษา สุขภาพ การรักษาความปลอดภัยทางสังคมและอื่น ๆ เสริมสร้างการกำกับดูแล เสริมสร้างความตระหนักในการป้องกันความเสี่ยงของหนี้ภาครัฐ มาตรฐานการลงทุนทั้งหมด เพิ่มความร่วมมือกับภาคการเงิน พยายามที่จะสร้างสภาพแวดล้อมทางการเงินที่ดี นำภาคการเงินในการปรับโครงสร้างสินเชื่อ ขยายขนาดของสินเชื่อ ปรับปรุงการบริการ พัฒนาเศรษฐกิจและภาคการเงินของท้องถิ่นควบคู่กัน

(7) เร่งการพัฒนาด้าน ๆ ของสังคม เสริมสร้างนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสริมสร้างความร่วมมือการวิจัย พัฒนาของความสัมพันธ์ของด้านการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเอกชน ให้ความสนใจแก่การศึกษาปฐมวัย พัฒนา

และขยายอาชีวศึกษา เสริมสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนของการศึกษาวิชาชีพ และวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาอาชีพการบริการสาธารณสุขอย่างแข็งขัน ผลักดันการปฏิรูประบบสุขภาพการแพทย์อย่างจริงจัง ทำงานการป้องกันควบคุมโรคที่สำคัญและการบริการสุขภาพการแพทย์ให้ดีขึ้น ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกการบริการ ในเขตเมืองและชนบท ผลักดันจิตวิญญาณของแบบอย่างที่ดีทางศีลธรรม ให้มีความสำคัญ กับการศึกษาทางคุณธรรมของผู้อยู่อาศัยในเมืองและชนบท เสริมสร้างคุณธรรม เสริมสร้างอำนาจทางการเมืองระดับรากหญ้าในชนบท ทำให้องค์กรระดับรากหญ้าใน ชนบทมีบทบาทสำคัญ สร้างความสามัคคีในชุมชน

(8) เร่งแก้ไขปัญหาล่าช้าของประชาชน สร้างความมั่นคงในสังคม ดำเนิน กิจกรรมการจ้างงาน ดำเนินนโยบายของสินเชื่อขนาดเล็ก เงินอุดหนุนการจ้างงานและ นโยบายอื่น ๆ อย่างครอบคลุม เสริมสร้างการฝึกอบรมผู้ประกอบการ ช่วยเหลือ ครอบครัวที่ไม่มีผู้รายได้ ส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้พิการ และการดูแลผู้สูงอายุ

(9) สร้างรัฐบาลที่ประชาชนพึงพอใจ พนักงานของรัฐทั้งหมดจะต้องรับใช้ และให้บริการประชาชน ก่อตั้งรัฐบาลที่ปกครองตามกฎหมาย ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน ใช้อำนาจตามข้อจำกัดและวิธีการของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติหน้าที่ ปรับปรุง ระดับการให้บริการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการใช้อำนาจ อย่างเป็นมาตรฐาน และยุติธรรม สร้างรัฐบาลที่รับผิดชอบดูแลประชาชนและใส่ใจ ระดับรากหญ้า ยึดมั่นที่จะยึดความสุขของประชาชนเป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการ ทำงานของรัฐบาล ดูแลความปลอดภัยและความสุขของประชาชน รัฐบาลที่ตัดสินใจ อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมการศึกษา การป้องกันการทุจริต รัฐบาลที่มีประสิทธิผลที่ จะปฏิบัติงานอย่างจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาการพัฒนาเมืองเชิงรุ่ง (จังหวัด) ในฐานะเมืองระดับอำเภอ มีสถานะ เป็นเมืองระดับอำเภอ ตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 1993 จังหวัดได้ยกเลิกการเป็นอำเภอและ ประกาศจัดตั้งเป็นเมือง(ระดับอำเภอ) ซึ่งการจัดโครงสร้างการปกครองของสาธารณรัฐ ประชาชนจีน เมืองระดับอำเภอกับอำเภออยู่ในระดับบริหารเดียวกัน แต่เมืองระดับ อำเภอมีสถานะสูงกว่าอำเภอในบางแง่มุม เช่น บางสิ่งบางอย่างที่ต้องได้รับอนุมัติจาก มณฑล เมืองระดับอำเภอจะสามารถติดต่อไปมณฑลโดยตรงเพื่อรับการพิจารณา

อนุมัติ แต่อำเภอนั้นจะต้องได้รับการอนุมัติไปตามลำดับโครงสร้างการปกครอง ในปัจจุบันแล้วปกครองตนเองของชนชาติไทสิบสองปันนาประกอบด้วย เมืองระดับ อำเภอจังหวัด (เชียงรุ่ง) อำเภอเหมิ่งถ่า และอำเภอเหมิ่งไห่ ดังจะวิเคราะห์ได้จากคำกล่าว รายงานของนายกเทศมนตรีว่า การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตก เชียงรุ่งเป็น“เมืองระดับ อำเภอที่เน้นการพัฒนา” โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการ ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การสร้าง เมืองเชิงนิเวศ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาสังคมแบบพอยู่พอกิน (เสี่ยวก้ง) จากการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการศึกษาสภาพความเป็นจริงในการพัฒนาสังคมแบบพอยู่พอกิน ซึ่ง เป้าหมายในการพัฒนานั้นมุ่งที่คุณภาพชีวิตของประชาชนและการสร้างความยั่งยืน จากหนังสือเอกสารประวัติศาสตร์ชนชาติไท ซึ่งเขียนโดยเจิ้งเสี่ยวเหวิน (郑晓云) นักวิจัยของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งมณฑลยูนนาน (พิมพ์ครั้งล่าสุดในปี 2012) พบว่า ในปี 2007 การสร้างสังคมพอยู่พอกิน(เสี่ยวก้ง) ของเมืองจังหวัด โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ชนบทและการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว มีผลสำเร็จในการดำเนินงานดังนี้

การพัฒนาเศรษฐกิจชนบท หลังจากปี2002 ชนบททุกที่ปรับปรุงโครงสร้างตาม สถานการณ์ตลาดและทรัพยากรธรรมชาติของตน การพัฒนาเศรษฐกิจที่มีลักษณะของ ตนกลายเป็นแนวโน้มที่เด่นชัดของเศรษฐกิจชนบทชนชาติไท ซึ่งได้สร้างรูปแบบ พัฒนาการปลูกพืชเศรษฐกิจและเศรษฐกิจที่มีลักษณะของตนคือการปลูกข้าว ในชนบท ของเมืองเชียงรุ่งที่ชนชาติไทอาศัยอยู่ เช่น ตำบลกะสะ 嘎洒镇 หมู่บ้านจิ่งนำ 景内乡 ฯลฯ รัฐบาลเชียงรุ่งสนับสนุนหมู่บ้านที่พัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเพิ่มรายได้ของชาวนา เช่น หมู่บ้านมันกะ ตำบลกะสะ เมืองจังหวัด (景洪市嘎洒镇曼嘎村) มี 125 ครัวเรือน ประชากร 567คน ปลูกยางพารา ข้าว ผักและผลไม้เป็นหลัก ทั้งหมดมีนา 500หมู่ μ =666.67 m^2 ปี2007รายได้ต่อหัวเป็น 4600หยวน มี 37ครัวเรือนทำโฮมสเตย์ หรือ“ไต้เจีย เล่อ” (傣家乐) คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวมาพักบ้านไม้ไผ่ไท กิน อาหารไท ดูเสื้อผ้าไท ชมการแสดงไท สัมผัสประเพณีไท การท่องเที่ยวแบบนี้ได้ดึงดูด นักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นจำนวนมาก เพิ่มรายได้อย่างมาก

การพัฒนาคมนาคม ปี2008 พื้นที่ของชนชาติไทโดยทั่วไปมีการสร้างถนนไปถึง แม้ว่าหมู่บ้านที่ห่างไกลมากก็มีถนนไปถึง ในตำบลเหมิ่งหัน เมืองเจียงรุ้ง (景洪市勐罕镇 หมู่บ้าน 6 หมู่บ้านใช้เงินบริจาคของชาวบ้านแปลี่ยนกว่าหยวนมาตัดถนน ปูนซีเมนต์ยาว20กิโลเมตร กว้าง 6เมตร

ปี2008 หมู่บ้านมันกาเจียน ตำบลเหมิ่งหัน (勐罕镇曼嘎傣族寨) ระคมทุนได้หักแสนสองหมื่นหยวนมาซ่อมถนนเดิมที่เข้าหมู่บ้านถึงหน้าบ้านซ่อมเป็นถนน ปูนซีเมนต์ใหม่ทั้งหมด การเดินทางของชาวบ้านได้สะดวกขึ้น มีการซื้อรถยนต์ใช้

ปี2008 ตำบลต้าเหมิ่งหลง เมืองเจียงรุ้ง (景洪市大勐龙镇) ได้ซ่อมถนนระดับหนึ่งจากเมืองจิ่งหังถึงตำบลชายแดนเหมิ่งสั้ง (勐宋) อำเภอเหมิ่งไห่ ซึ่งผ่านตำบลต้าเหมิ่งหลง (大勐龙) ได้ลดระยะเวลาการเดินทางจาก 3 ชั่วโมงเหลือเพียง 40 นาที สองข้างทางของถนนสายนี้ส่วนใหญ่เป็นหมู่บ้านชาวไท นอกจากสร้างความสะดวกแก่การเดินทางของชาวบ้านแล้ว ยังได้ผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจของหมู่บ้าน เหล่านี้ ยกคุณภาพชีวิตของชาวบ้านด้วย ในปีที่ซ่อมถนนนั้น จำนวนรถยนต์ขนาดเล็ก ส่วนตัวในหมู่บ้านสองข้างทางของตำบลต้าเหมิ่งหลงได้เพิ่มขึ้นเกือบ200คัน ชาวนาบางคนใช้รถมาขนส่งสินค้าของตนไปขายในเมือง ซึ่งเป็นวิธีเพิ่มรายได้วิธีใหม่ ชาวนาหลายคนซื้อรถยนต์มาขนพาหนะ นอกจากนั่งรถมาเยี่ยมญาติและเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ยังใช้รถยนต์ไปเยี่ยมญาติและซื้อสินค้าในเมืองจิ่งหัง

การพัฒนาความเป็นเมือง ปี2008 พื้นที่ของชนชาติไทได้เสริมกำลังในการพัฒนา ความเป็นเมืองของชนบท สารที่สำคัญคือ ซ่อมถนน สร้างตลาดสินค้าเกษตร สถานที่ค้าขายต่างๆ และสถานที่กิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ และเร่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาของเมืองเล็กได้ผลักดันการพัฒนาค้าปลีกเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของพื้นที่ชนชาติไท ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ประการที่หนึ่ง สร้างความสะดวกแก่ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านไท ก่อนหน้านี้ ตำบลจิ่งวัง เมืองเจียงรุ้ง (景洪市景旺镇) เป็นตำบลที่ห่างไกลมากคมนาคมไม่สะดวกทีเดียว เนื่องจากการพัฒนาของเมืองเล็กซึ่งได้ขยายขนาดของเมือง ปรับปรุงโครงสร้างคมนาคมให้ดีขึ้น สร้างตลาดสินค้าเกษตรใหม่ขึ้นทั้งนี้ได้นำความสะดวกแก่ชาวบ้านอย่างมาก ชาวบ้านที่พักใกล้กับเมืองเล็กได้เข้าเมืองมาซื้อสินค้า ได้แก้ไขปัญหา

ที่การซื้ออาหารไม่สะดวก นอกจากนั้นยังได้ซื้อน้ำและก๊าซหุงต้มและสินค้าใช้ประจำ และยา ต่างๆ แม้ไม่ต้องเข้าเมืองก็ได้ใช้ชีวิตเหมือนในเมืองแล้ว

ประการที่สอง คือ สร้างโอกาสการเพิ่มรายได้ คือจัดการลงทุน และการมาพักอาศัย ได้เสนอโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจแก่พื้นที่เหล่านี้ในเวลาเดียวกัน ขณะนี้ชาวบ้านที่พักใกล้กับเมืองเล็กนำสินค้าเกษตรเข้าเมืองมาขาย หรือทำธุรกิจในเมืองมากกว่าเดิม

การพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื่องจากการผลักดันของการสร้างสังคมพอยู่พอกินในทุก ๆ ด้าน (เจริญเนียนเลี้ยวคัง) คุณภาพชีวิตของชนชาติไทดีขึ้นไม่น้อย จากปี 2003 การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดที่สุดคือสภาพที่อยู่อาศัยของชาวไท หมู่บ้านหลายแห่งได้สร้างประตูหมู่บ้านและบ่อน้ำที่สวยงามและมีลักษณะชนชาติไท ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ได้สร้างบ้านใหม่ขึ้นโดยใช้อาคารวัสดุแบบทันสมัย แต่คงมีลักษณะแบบของชนชาติไท เพื่อรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน มีการสนับสนุนการสร้างบ้านใหม่ที่คงลักษณะแบบชนชาติ โดยให้เงินอุดหนุนแก่บ้านใหม่ที่ใช้กระเบื้องแบบลักษณะไท

ปี2008 ภายในหมู่บ้านหนึ่งของเมืองเชียงรุ่ง ครึ่งหนึ่งของหมู่บ้านได้สร้างบ้านใหม่ขึ้น และได้สร้างศาลที่มีลักษณะไทดั้งเดิม บ้านใหม่ที่ใช้อาคารวัสดุแบบทันสมัย แต่คงมีลักษณะแบบชนชาติไทอยู่ มีปูนซีเมนต์และต้นไม้ใหญ่ ทำให้หมู่บ้านนี้ดูสวยงามขึ้น

ในหมู่บ้านมันจิงฝ่าของเมืองเชียงรุ่ง (景洪市曼景法村) ได้สร้างสาธารณะ สร้างถนน สร้างท่อระบายน้ำ ลวดหนามไฟฟ้า สนามบาสเกตบอล สนับสนุนชาวบ้านสร้างห้องน้ำและเครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ ยกเลิกพฤติกรรมการขับถ่านโดยไม่มีห้องน้ำ และยังสนับสนุนชาวบ้านใช้ก๊าซหุงต้มและพลังงานไฟฟ้า ทำกับข้าว เพื่อลดการตัดไม้ ลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้และบำรุงรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ปี2006 หมู่บ้านมันจิงฝ่าของเมืองเชียงรุ่ง (景洪市曼景法村) มีรายได้ประชากรต่อหัว 3,208หยวนต่อปี

การพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและค่านิยม หมู่บ้านมันเฟยหลง ตำบลเหมิงหลง เมืองเชียงรุ่ง (景洪市曼飞龙村) มีเจดีย์มันเฟยหลงที่มีชื่อเสียงมาก มีชาวบ้าน600กว่าคน เป็นหมู่บ้านไทที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ในระหว่างการพัฒนาสังคมพอยู่พอกินนั้น หมู่บ้านแห่งนี้ได้ตัดถนน สร้างท่อระบายน้ำ ทำให้โครงสร้างพื้นฐานของ

หมู่บ้านสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ได้สร้างบ้านใหม่และใช้สินค้าทันสมัย เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือน รถจักรยานยนต์และรถยนต์ เป็นต้น ในขณะเดียวกัน หมู่บ้านแห่งนี้ยังผลักดันการพัฒนาด้านวัฒนธรรมและค่านิยมโดยทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การจัดกิจกรรมวัฒนธรรม ในทศวรรษที่ 1980-1990 เนื่องจากใช้ระบบความรับผิดชอบ ครอบครัวในการผลิต กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ได้รับผลกระทบ ทุกครัวเรือนทำแต่ทำงานส่วนตัวไม่สนใจทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์

ในระหว่างการพัฒนาสังคมพอยู่พอกินนั้น ความสนใจการพัฒนากิจกรรมสาธารณะประโยชน์จึงได้รับการฟื้นฟู ในขณะเดียวกัน ยังริเริ่มส่งเสริมความช่วยเหลือระหว่างชาวบ้าน ตอนนี้ ถ้าหมู่บ้านไหนมีกิจกรรมส่วนรวม ชาวบ้านทุกคนก็จะสนใจและเข้าร่วมกัน ในเวลาพักผ่อนที่นอกการทำงาน ชาวบ้านทุกคนก็จะแบ่งกลุ่มซ้อมการแสดง เมื่อถึงเทศกาล เช่น สงกรานต์ (泼水节) วันออกพรรษา (开门节) เป็นต้น

ในช่วงเทศกาลที่สำคัญ หมู่บ้านก็จะจัดงานแสดงแสงสี และฉากที่ทันสมัย ชาวบ้านทุกกลุ่มก็ต้องออกรายการแสดงของตน นอกจากสร้างความหลากหลายแก่ชีวิตทางวัฒนธรรมแล้ว ยังเพิ่มความสนใจการพัฒนากิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชาวบ้าน ส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและการรักษาสืบทอดวัฒนธรรมชนชาติไทค้วย (郑晓云, 2012, หน้า 138-145)

ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนา

ภายหลังการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศ แคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาเปิดโอกาสให้มีการติดต่อค้าขายชายแดน และเปิดพื้นที่การค้าชายแดนให้ประชาชนทำการค้าขาย การเปิดด่านจีน-ลาวโมฮ่าน(中老磨憨陆地口岸) ท่าเรือ Jinghong (景洪港水运口岸) สนามบินสิบสองปันนา (西双版纳机场航空口岸) และด่านจีน-พม่าต้าถั่ว (中缅打洛陆地口岸) ตั้งแต่ปี 1990 สิบสองปันนาได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับพม่าและลาวในด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โครงการความร่วมมือในการพัฒนาอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โครงการของความร่วมมือที่สำคัญได้แก่ การสร้างถนน การสร้างสะพาน การสร้างชลประทาน การสร้างโรงแรม

การขุดเหมืองแร่ การปลูกยางพารา ข้าวโพด อ้อย กาแฟ รวมทั้งการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทำโครงการการปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

นับตั้งแต่ปี 1994 ประเทศเพื่อนบ้านส่งเจ้าหน้าที่มาเข้าร่วมกิจกรรมการค้าและเทศกาลสงกรานต์ของสิบสองปันนา ที่เมืองเชียงรุ่ง ในด้านกิจกรรมทางพุทธศาสนา มีการติดต่อกับพุทธศาสนาของไทย พม่า ลาว ศรีลังกา อินเดียและเนปาล ในด้านวิชาการ รัฐบาลสิบสองปันนาก็ส่งเจ้าหน้าที่มาประเทศเพื่อนบ้านเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ส่งนักวิชาการไปร่วมการประชุมนานาชาติด้านไทยศึกษา (泰学研究会议) และส่งนักวิชาการไปรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยและทำการวิจัยกับญี่ปุ่น ลาว รวมทั้งเปิดการประชุมและเชิญชวนนักวิชาการชาวต่างชาติมาทำวิจัยพืชแถบใกล้โซนร้อนในยูนนานและการอนุรักษ์ช้างป่า เป็นต้น ในปี 2004 รัฐบาลแคว้นฯร่วมมือกับสมาคมใบชามณฑลยูนนาน (云南茶叶学会) จัดตั้งการประชุมสุดยอดพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ชาผู่เอ๋อร์จิ้นครั้งที่หนึ่ง โดยเชิญชวนนักวิชาการของเกาหลี ญี่ปุ่น ฯลฯ และนักธุรกิจใบชามาด้วย

การปฏิรูปและเปิดประเทศทำให้สิบสองปันนาสามารถดึงดูดเงินลงทุนและเทคโนโลยีเข้ามา พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและมีการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ในทศวรรษที่ 1990 และ 2000 ปริมาณการค้าชายแดนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น การเปิดเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างแม่น้ำหลานชางถึงแม่น้ำโขง (澜沧江—湄公河黄金旅游线路) ทำให้เมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) แคว้นสิบสองปันนาเป็นเมืองสำคัญในทางยุทธศาสตร์ชายแดน และเป็นประตูของภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนที่มีการติดต่อกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กล่าวโดยสรุป ทิศทางและแนวโน้มในการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) นั้น ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศจีน และสะท้อนถึงนโยบายต่อชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งเสริมด้านการวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย รวมทั้งการนำมาใช้ประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ฉะนั้นแนวโน้มในการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) รัฐบาลของแคว้นสิบสองปันนาและรัฐบาลท้องถิ่นของเมืองเชียงรุ่งจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย ในขณะเดียวกันก็เน้นการพัฒนาไปสู่ความ

เจริญและความทันสมัยในการสร้างสังคมที่มีความกินดีอยู่ดีอย่างทั่วถึงตามนโยบาย
ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและการดำเนินการตามแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 (ค.ศ. 2011-
2015)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิจัยเอกสาร (documentary research) ภาษาจีน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประกอบกับการสัมภาษณ์และการสังเกต วัตถุประสงค์ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพัฒนาการของชนชาติไทในสิบสองปันนา และการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม
2. ศึกษารูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติไท เมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) แคว้นปกครองตนเองชาวไทในสิบสองปันนา
3. ศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเชียงรุ่ง(จังหวัด) แคว้นปกครองตนเองชาวไทในสิบสองปันนา

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

ในการศึกษาพัฒนาการของชนชาติไทในสิบสองปันนา และการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม “ชนชาติไท” หรือ “ชนชาติไต” (傣族) เป็นหนึ่งใน 23 ชนชาติส่วนน้อยในมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งหลักแหล่งกระจายอยู่ทางชายแดนด้านตะวันตกและทางใต้ของมณฑล มีลักษณะทางกลุ่มชาติพันธุ์และอัตลักษณ์คล้ายกับชาวอุยกูร์ คนไทในสิบสองปันนาเรียกตนเองว่า “ไทลื้อ” มีภาษาและอักษรเป็นของตนเองซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและสืบทอดประเพณี ความเชื่อ ศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ในทัศนะของนักวิชาการจีน ชน

ชาติไทเป็นกลุ่มชนที่มีเชื้อสายเดียวกับพวกเยว่สมัยโบราณ เช่นเดียวกับชนชาติส่วนน้อยกลุ่มต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาจ้วง-ต้ง

พัฒนาการของสิบสองปันนาจากข้อมูลเอกสารของจีนได้กล่าวว่า ใน พ.ศ.1723 ได้มีเมืองที่เรียกว่า “เมืองหอคำเชียงรุ่ง” ก่อตั้งโดยหัวหน้าชนชาติไท/ไต ซึ่งจีนเรียกว่า “ปาจินเจิน” หรือในตำนานพื้นเมืองเรียกว่า “พญาเจิง” ด้วยการรวบรวมเมืองต่างๆ ของเมืองลื้อเข้าด้วยกัน และตั้งตัวเป็นรัฐอิสระมีเมืองเชียงรุ่งเป็นศูนย์กลาง การปกครองของสิบสองปันนามีลักษณะเป็น “สมาพันธรัฐ” แบบรัฐจาริต โดยรับแนวความคิดของระบบรัฐจาริตเข้ามาใช้ในการจัดรูปแบบรัฐ เช่นเดียวกับรัฐในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ

ลัทธิล่าอาณานิคมและอิทธิพลของอังกฤษและฝรั่งเศส มีผลต่อการสลายไปของรัฐแบบจาริตสิบสองปันนา เมื่ออังกฤษได้ทำลายศูนย์กลางอำนาจเดิม คือ พม่าและเชียงตุงแล้ว มีผลทำให้จาริตความสัมพันธ์ของสิบสองปันนากับจีนและพม่าในฐานะรัฐสองฝ่ายฟ้าได้เริ่มสิ้นสุดลง และจาริตแบบนี้สิ้นสุดลงอย่างแท้จริง ด้วยการปักปันเขตแดนตามสนธิสัญญาระหว่างอังกฤษและจีนใน พ.ศ.2437 ที่ทำให้สิบสองปันนาต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของจีนและดินแดนส่วนหนึ่งของจีนอย่างแท้จริง และการปักปันเขตแดนกับฝรั่งเศสใน พ.ศ. 2438 ได้ทำลายลักษณะการปกครองแบบจาริตของสิบสองปันนาที่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 เขต เพื่อสอดคล้องกับระบบโลกภูมิ โดยฝรั่งเศสยึดไป 1 ปันนา ทำให้สิบสองปันนาเหลือเพียง 11 ปันนาเท่านั้น

ภายหลังปี ค.ศ. 1949 การสถาปนาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ชนชาติไทในฐานะชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังคงดำรงอยู่ภายใต้นโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีต่อชนชาติส่วนน้อย และมีการดำเนินนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวทางสังคมนิยม ซึ่งได้รับผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างมากในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม และเมื่อมีการปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศ สิทธิในการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยได้รับการฟื้นฟู มีโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่และธำรงรักษาอัตลักษณ์ของชนชาติ

สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

จากการศึกษารูปแบบการปกครองตนเองของชนชาติไท เมืองเชียงรุ่ง (จังหวัด) แคว้นปกครองตนเองของชนชาติไทในสิบสองปันนา การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนและการปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์จีนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงต่อการปกครองแบบรัฐจารีตในสิบสองปันนา โดยเปลี่ยนการปกครองจากระบบปันนาเป็นอำเภอ นโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนต่อชนชาติส่วนน้อยนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการปกครองตนเอง วันที่ 23 มกราคม ปี 1953 มีการจัดตั้งแคว้นปกครองตนเองชนชาติไทสิบสองปันนา โดยเมืองเชียงรุ่งหรือเมืองจิ่งหงเป็นที่ตั้งของรัฐบาลแคว้นสิบสองปันนา

ในปัจจุบันเชียงรุ่ง (จังหวัด) มีสถานะเป็นเมืองระดับอำเภอ วันที่ 22 ธันวาคม 1993 จังหวัดได้ยกเลิกการเป็นอำเภอและประกาศจัดตั้งเป็นเมือง(ระดับอำเภอ) ในช่วงเวลาปีใหม่ของชนชาติไท วันที่ 12 ถึง 15 เมษายน ปี 1994 มีการจัดงานเฉลิมฉลองการยกระดับเป็นเมือง การปกครองตนเองของชนชาตินั้นได้จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญและระเบียบกฎหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายของรัฐ ในมุมมองนี้รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยจึงไม่มีอำนาจที่ได้มาจากท้องถิ่นโดยตรง และต่างจากรัฐบาลมณฑลของประเทศที่เป็นสหพันธรัฐ

จากการวิเคราะห์เชิงอำนาจ รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยในประเทศจีนนั้นได้อำนาจมาจากการมอบหมายของรัฐบาลส่วนกลาง รัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองของชนชาติมีฐานะเป็นองค์กรปกครองตนเองที่ใช้อำนาจบริหารและดำเนินการตามมติขององค์กรทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุด (พรรคคอมมิวนิสต์จีน) อย่างไรก็ตาม รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองของชาตินั้นมีอำนาจมากกว่ารัฐบาลท้องถิ่นทั่วไป และสามารถกำหนดบทบัญญัติในการปกครองตนเอง โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีนและกฎหมายในการปกครองตนเองของชนชาติในสาธารณรัฐประชาชนจีน (โจวผิง, 2007, หน้า 38-44) การศึกษาสาระสำคัญของบทบัญญัติในการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนา ทำให้ทราบถึงรูปแบบการปกครองตนเองของแคว้นปกครองตนเอง การจัดการทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง

ลักษณะเด่นของการปกครองตนเองในเขตพื้นที่ชนกลุ่มน้อย ในกรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่งแห่งแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาของชนชาติไท มีดังนี้ ประการแรก อำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองนั้นมาจากการมอบอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลกลางนั้นมีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุด ประการที่สอง อำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองนั้นมีจำกัด รัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองมีอำนาจที่ได้รับจากการมอบหมายเท่านั้น อำนาจในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นอำนาจเชิงการบริหาร ประการที่สาม อำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นที่ปกครองตนเองนี้เป็นอำนาจดำเนินการ (โจวผิง, 2007, หน้า 52-55)

จากการศึกษาพบว่าอำนาจในการปกครองตนเองทางการเมืองของเมืองเชียงรุ่งแห่งแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนาปรากฏอยู่ในการกำหนดบทบัญญัติในการปกครองตนเอง ส่วนอำนาจในการปกครองตนเองทางเศรษฐกิจนั้นต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาและยุทธศาสตร์ของประเทศ สามารถมีกิจการการค้ากับต่างประเทศและเปิดด่านชายแดน ทำการค้าชายแดนได้ภายหลังได้รับการอนุมัติจากคณะมนตรีแห่งรัฐ รัฐบาลท้องถิ่นเมืองเชียงรุ่งสามารถส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน โครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นตามสภาพของพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับรายได้ของประชาชน เป็นต้น

สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3

จากศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเชียงรุ่ง(จังหวัด) แคว้นปกครองตนเองชาวไทในสิบสองปันนา การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเมืองเชียงรุ่งนั้นดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของสาธารณรัฐประชาชนจีน การปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศได้นำความเจริญและความทันสมัยมาสู่เมืองเชียงรุ่งอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการเป็นเมืองชายแดนที่เป็นประตูสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำให้รัฐบาลมณฑลยูนนานให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง นโยบายของมณฑลยูนนานในการสร้างความเข้มแข็งสองประการ (เศรษฐกิจสีเขียว กับส่งเสริม

วัฒนธรรม) กับหนึ่งป้อมปราการ* ทำให้เมืองเชียงรุ่งได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นเชียงรุ่งดำเนินการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ 6 ประการที่คณะกรรมการแคว้นสิบสองปันนากำหนดไว้ (การพัฒนาเชิงนิเวศ การพัฒนาการศึกษาและเทคโนโลยี การเปิดกว้าง ความหลากหลายทางชีวภาพ ความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยว และการยึดหลักกฎหมาย)

ทิศทางและแนวโน้มในการพัฒนาเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหรง) แห่งแคว้นปกครองตนเองสิบสองปันนานั้นดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศ และนโยบายต่อชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของชนชาติส่วนน้อย รวมทั้งการนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันก็เน้นการพัฒนาไปสู่ความเจริญและความทันสมัยในการสร้างสังคมนิยมที่มีความกินคืออยู่อย่างทั่วถึงตามนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์จีน และการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12

ข้อเสนอแนะ

การศึกษารูปแบบการปกครองและการจัดการทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีนในเขตพื้นที่ของชนกลุ่มน้อย: กรณีศึกษาเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายการปกครองตนเองของชนชาติส่วนน้อยมีลักษณะของการปฏิบัติในเชิงสัญลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ ในความเป็นจริงนั้นชนชาติไทในสิบสองปันนาซึ่งเป็นชนชาติส่วนน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่ง

* ยุทธศาสตร์ในการกำหนดให้ยูนนานเป็นป้อมหัวสะพานไปสู่การพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตกเฉียงใต้ เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทรัพยากรและเงินทุน การลงทุนธุรกิจในตลาดสองปีนนาเป็นของรัฐบาลและชนชาติส่วนใหญ่ การให้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมควรเป็นนโยบายที่ส่งเสริมชนชาติส่วนน้อยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม และให้ชนชาติส่วนน้อยดำเนินธุรกิจด้านการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง (ไม่ใช่การส่งเสริมชาวฮั่นไปใช้อัตลักษณ์และความโดดเด่นของชนชาติส่วนน้อยแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว)

2. ควรส่งเสริมการสถาปนาเมืองพี่เมืองน้อง โดยความร่วมมือระดับท้องถิ่น การทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างการปกครองตนเองของแคว้นสิบสองปันนา ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของมณฑลยูนนานจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของไทยได้ประโยชน์ยิ่งขึ้นจากการสถาปนาเมืองพี่เมืองน้องกับเมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) โดยต้องเข้าใจระดับการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายที่จะส่งเสริมการทูตทั้งในระดับท้องถิ่นและประชาชน

3. จากมุมมองของผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับ “อัตลักษณ์” ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทในประเทศไทย พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของชนชาติไทภายใต้การปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีนจึงเป็นประเด็นที่ท้าทายในการแสวงหาคำตอบความรู้เพิ่มเติมให้กับวงการ “ไทศึกษา” ในระดับสากล สำหรับนักจีนวิทยานั้นการศึกษารูปแบบการปกครองของชนกลุ่มน้อย ซึ่งรวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ไทในประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาถึงนโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 – ปัจจุบัน มุมมองเกี่ยวกับสถานภาพขององค์ความรู้ทั้ง “ไทศึกษา” และ “จีนศึกษา” ที่สะท้อนผ่านงานวิจัยนี้มีความสำคัญมาก การบูรณาการระหว่างความเป็นนักวิชาการด้านไทศึกษาและจีนวิทยา จะมีประโยชน์ต่อการแสวงหาวิธีการเข้าถึงความรู้และการดำเนินการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของชนชาติไท
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “เมืองเชียงรุ่ง (จิ่งหง) น่าน้อย” ในบริบทของการพัฒนาภายใต้ระบอบสังคมนิยมของสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของสิบสองปันนา ซึ่งเชื่อมโยงด้วย
เส้นทางถนนสาย R 3 A เชื่อมไทย – ลาว – จีน และ R 3 B เชื่อมไทย – พม่า – จีน

บรรณานุกรม

- เจียงอิงเหลียง. (2534). *ประวัติศาสตร์เชื้อชาติไท*. คณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทย
เกี่ยวกับจีนในเอกสารภาษาจีน สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เจินอันเซิง. (1984). *ระบอบที่ดินสิบสองปันนาก่อนการปลดแอก*. ปักกิ่ง: วิทยาศาสตร์
สังคมแห่งประเทศจีน.
- ณัชชา เลาสีรินาถ. (2541). *สิบสองปันนา : รัฐอารีต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย.
- ทินกร อัดไพบูลย์. (2552). *ไตลื้อและสิบสองปันนา*. *วัฒนธรรมสื่อสาร* ปีที่ 4 ฉบับที่ 1
มกราคม-มิถุนายน 2552.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. (2547). *ไทยสิบสองปันนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม.
- ไป่ จุน. (2545). *ไทศึกษาในเมืองจีน*. กรุงเทพฯ: อัลฟ่าพับลิชชิง.
- พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2556). *ชนชาติส่วนน้อยในจีน: การผสมกลมกลืนและ
อัตลักษณ์*. *วารสารศูนย์ศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียง*. 13 (1):123-141.
- พัฒนา กิตติอาษา. (2547). *ท้องถิ่นนิยม: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เมฆม สอดส่องถฤษ. (2556). *สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชน
จีน*. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ยศ สันตสมบัติ. (2543). *หลักช้าง: การสร้างใหม่ของอัตลักษณ์ไทในได้คง*. กรุงเทพฯ:
โครงการวิถีทรรศน์.
- วรศักดิ์ มหัทธโนบล. (2554). *ครองแผ่นดินจีน : พรรค ผู้นำ อำนาจอรัฐ*. กรุงเทพฯ:
มติชน.
- วิบูลย์ ตั้งกิตติภรณ์. (2554). *ถอดรหัสลัทธิยุทธศาสตร์จีน*. สมุทรปราการ: โครงการ
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สุนันทา ฟาเบร. (2551). *โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมร่วม
ภูมิภาค : แหล่งวัฒนธรรมสัญชาติไทในสิบสองปันนา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

- สุรางค์ จันทวานิช และ วิมาลา ศิริพงษ์. (2542). ระบบการเมืองการปกครองของชนชาติไท: การประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่องไทศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรชัย ศิริไกร. (2537). นโยบายต่างประเทศของจีนต่อประเทศอาเซียน: ในยุคสังคมนิยมทันสมัยภายใต้อิทธิพลของ Deng Xiaoping (1978-ปัจจุบัน). กรุงเทพฯ: โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักข่าวสารคณะรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน. (1999).
- ศิริลักษณ์ มาศวิริยะกุล. (2552). รายงานวิจัยเรื่องพัฒนาการและบทบาทของพรรคคอมมิวนิสต์จีน : จากอดีตสู่ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- หลี่ฝู่อี. (1933). เซอหลี่, เซียงไฮ้: ชังอู๋.
- หวางฮุยคุน. (1992). จากชาวเยว่สู่ชาวไท. กุหนิง: ชนชาติยูนนาน.
- หวังเจียนหมิน. (1997). ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในจีน. กุหนิง: การศึกษายูนนาน.
- อักษรศรี พานิชสาส์น. ถอดรหัสแผนพัฒนาจีน ฉบับ 12.
- Li Hongbin and Scott Rozelle. (2010). Privatizing rural China: insider privatization, innovative contracts and the performance of township enterprises. In Zheng yongnian and others (ed). (2010). Politics of Modern China. London: Routledge.
- Zhao Quansheng. (1996). Interpreting Chinese Foreign Policy: The Micro-Macro Linkage Approach. New York: Oxford University Press.
- 郑晓云 (2012) 《当代云南傣族简史》云南人民出版社.
- 肖迎 (2009) 《云南边境农村反贫困研究》云南人民出版社.
- 周平 (2007) 《中国民族自治地方政府》民族出版社.
- 罗树杰 徐杰舜 (2012) 《民族理论和民族政策教程》民族出版社.
- 中国西南民族研究会编 (1983) 《西南民族研究》四川民族出版社.
- 陈学刚 (2011) 抢抓机遇，应对挑战，奋力推进景洪“十二五”跨越发展——中共西双版纳州常委、景洪市委书记 《景洪年鉴》云南民族出版社
- 欧阳春 (2011) 景洪市人民代表大会常务委员会工作报告 《景洪年鉴》云南民族出版社

www.th.wikipedia.org/wiki/สิบสองปันนา.

[www.peopledaily.com.cn/whitepaper/1\(3\).html](http://www.peopledaily.com.cn/whitepaper/1(3).html).

www.chineselawclinic.moc.go.th/info/info_detail.php?idcont=3&idcontsub=317

<http://hanyu.iciba.com/wiki/330911.shtml>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางศิริลักษณ์ ตันตยกุล
วัน เดือน ปีเกิด	12 พฤษภาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ปีการศึกษา 2537 สำเร็จปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 สำเร็จปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2545 ประกาศนียบัตร Post-Graduate Diploma (Governance, Democratisation and Public Policy) จาก Institute of Social Studies, The Hague, The Netherlands. ปีการศึกษา 2008
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัยรามคำแหง